

Godkendelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 16 a, stk. 2

Fortsat anvendelse af staldanlæg m.v. til svin
Nygård, Skodsebøllevvej 29, 4920 Søllested

*Ansøgning nr. 222314
Lolland Kommune, Teknik og Miljø
Fruegade 7, 4970 Rødby
Meddelt den 16. september 2021*

DATABLAD

Titel:

Godkendelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 16 a, Fortsat anvendelse af staldanlæg m.v. til svin, Nygård, Skodsebøllevej 29, 4920 Søllested.

 Lovgivning:

- Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)
- Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug (husdyrgodkendelses bekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 1173 af 23. juli 2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Dato for afgørelsen:

16. september 2021

Ansøger:

Michael Grunnet Rasmussen Skodsebøllevej 29, 4920 Søllested

CVR nr.:

21595276

CHR nr:

114477

Ejendoms nummer:

3600003316

Matrikelnummer staldanlæg:

7 a Landet, Skodsebølle By

Kontaktperson angående driften:

Michael Grunnet Rasmussen

Ansøgers konsulent:

Heidi Ledskov Miljøkonsulent Cand. Agro – VKST Fuldbyevej 15, 4180 Sorø

Godkendelses- og tilsynsmyndighed:

Lolland Kommune, Teknik- og Miljømyndighed, Fruegade 7, 4970 Rødby

Sagsbehandler:

Miljøsagsbehandler Martin Benjamin Westen

Kvalitetssikring:

Fagkoordinator Dorthe Prip Lahrman

Miljøsagsbehandler Catarina Jensen

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	1
Indholdsfortegnelse	2
1. Ansøgning, godkendelse og vilkår	4
1.1 Ansøgningen om miljøgodkendelse	4
1.2 Samlet vurdering og afgørelse	5
1.3 Vilkår	5
1.4 Denne godkendelse	11
1.5 Biaktivitet	12
1.6 Offentlighed og klagevejledning	12
1.7 Meddelelsespligt ved ændringer, ejerforhold og uheld	16
1.8 Gyldighed og andre tilladelser eller godkendelser	16
1.9 Retsbeskyttelse, revurdering og BAT konklusioner	17
2. Beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte	19
2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal	19
2.2 Miljøteknologi i stalde(n)	21
2.3 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering	23
2.4 Energi- og vandforbrug	26
2.5 Ventilation	29
3. Beliggenhed og de landskabelige værdier	31
3.1 Afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	31
3.2 Planmæssige forhold og beplantning	33
4. Ammoniak	38
4.1 Ammoniak fra anlægget	38
4.2 Ammoniak, renere teknologi og BAT krav	38
4.3 Ammoniakfølsomme lokaliteter	41
4.4 Ammoniak og særligt beskyttede dyre- og plantearter	45
4.5 Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder	46
5. Jord, grundvand og overfladevand	48
5.1 Jord og grundvand	48
5.2 Overfladevand og spildevand	49
6. Forurening fra anlægget	52
6.1 Lugt	52
6.2 Skadedyr	54
6.3 Affald	55

6.4 Olie og kemikalier	57
6.5 Støj og vibrationer	58
6.6 Transport.....	60
6.7 Andre påvirkninger (støv og lys).....	62
7. Egenkontrol	64
8. Krav i forhold til IE direktivet samt miljøkonsekvensrapport	67
8.1 Foranstaltninger ved ophør.....	67
8.2 Forebyggelse af - og beredskab ved uheld.....	67
8.3 Valg af bedst tilgængelige teknik (BAT)	68
8.4 Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger.....	68
8.5 Beskrivelse af det ansøgte.....	68
8.6 Samlet ikke teknisk resume.....	69
8.7 Udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten.....	69
9. Bilag.....	70
Bilag 1. Miljøkonsekvensrapport.....	71
Bilag 2. Produktionsareal.....	72
Bilag 3. Datablad på gyllekølingsanlægget.....	73
Bilag 4. Situationstegning og Beredskabsplan	76

1. ANSØGNING, GODKENDELSE OG VILKÅR

I dette kapitel beskrives det ansøgte, og her er den samlede vurdering og afgørelse samt godkendelsens vilkår og beskrivelse af offentlighed samt juridiske forhold omkring godkendelsen.

1.1 ANSØGNINGEN OM MILJØGODKENDELSE

Der er søgt om, at slagtesvineproduktion i eksisterende staldanlæg med tilhørende gyllebeholder og foderopbevaringsanlæg miljøgodkendes efter husdyrbrugloven § 16 a.

Der er tilbage i 2006 af dengang Højreby Kommune meddelt § 33 (Kap 5) godkendelse af husdyranlægget og dyrhold, hvor der årligt kunne produceres 8.300 stk. slagtesvin med vægtinterval 30-105 kg.

Den 19. april 2017 har Lolland Kommune truffet afgørelse om fulde stalde således, at det indtil nu har været muligt at producere 9.019 stk. slagtesvin med vægtinterval 31-111 kg.

Den nuværende produktion giver således lov til et eksakt antal dyr fordelt på vægtklasser – godkendelse af stipladser.

På grund af ændret lovgivning er der med denne godkendelse godkendt anvendelse af stalde på ejendommen til smågrise og slagtesvin, uden begrænsning på antal dyr i de enkelte stalde – godkendelse af produktionsareal.

Der er ansøgt om flexgruppe "smågrise og slagtesvin" i ansøgt drift, hvilket betyder at der fremadrettet er fleksibilitet til at producere både smågrise og slagtesvin i stalden.

Der er således godkendelse til brug af stalden til smågrise og slagtesvin uanset antal og vægt, så længe dyrevelfærdskravene er overholdt.

Det ansøgte samlede produktionsareal udgør således **1.660 m²**.

Det ansøgte projekt (hvor produktionen optimeret i eksisterende stald) vurderes at være erhvervs-mæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Der er tale om en fortsat drift af ejendommen som husdyrbrug.

Strukturudviklingen i Danmark går mod større og færre landbrug. I tråd med dette ønskes produktionen på Nygård optimeret, for fortsat at være konkurrencedygtig med øvrige landbrug.

På baggrund af ovenstående vurderes det ansøgte at være erhvervs-mæssigt nødvendigt for den fortsatte drift af husdyrbruget.

Denne godkendelse er udarbejdet ud fra oplysningerne i den elektroniske ansøgning, samt ansøgers miljøkonsekvensrapport, der fremgår af bilag 1.

1.2 SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE

Lolland Kommune meddeler hermed jf. husdyrbrugloven § 16 a godkendelse til det ansøgte på baggrund af ansøgers oplysninger og på betingelse af, at godkendelsens vilkår overholdes.

Det er Lolland Kommunes samlede vurdering jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, at det ansøgte kan gennemføres uden væsentlig virkning på miljøet i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, samt at det ansøgte byggeri er nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

1.3 VILKÅR

Husdyrhold, stalde og produktionsareal (afsnit 2.1)

1. Den på tabel 2.1.1 og kort 2.1.2. viste stald kaldet *sygestier* med et oplyst produktionsareal på 114 m² må anvendes som flexgruppe til hold af smågrise og slagtesvin på fulddrænet gulv (kummer under hele arealet).
2. Den på tabel 2.1.1 og kort 2.1.2. viste stald kaldet *udleveringsrum* med et oplyst produktionsareal på 108 m² må anvendes som flexgruppe til hold af smågrise og slagtesvin på fulddrænet gulv (kummer under hele arealet).
3. Den på tabel 2.1.1 og kort 2.1.2. viste stald kaldet *slagtesvinestald* med et oplyst produktionsareal på 1.438 m² må anvendes som flexgruppe til hold af smågrise og slagtesvin på 25-49% fast gulv.

Miljøteknologi i stalde (afsnit 2.2)

4. I stalden (se kort 2.1.2) skal gyllekanalerne - i alt 940 m² - være forsynet med køleslanger, der forbindes til en varmepumpe(er).
5. Varmepumpen skal levere en årlig ydelse på mindst 24,25 W/m².
6. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af den årlige driftstid.
7. Den årlige driftstid skal være på mindst 4.508 timer.
8. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
9. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
10. Ved udskiftning af varmepumpe, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlægget indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.3)

11. Den på (se kort 2.1.2) viste gyllebeholder med et samlet overfladeareal på 817 m² og et samlet volumen på 4.500 m³ jf. tabel 2.3.1 må anvendes til opbevaring af gylle fra ejendommens egen svineproduktion samt gylle fra ekstern modtager evt. afgasset gylle.
12. Den på (se kort 2.1.2) viste gyllebeholder med et overfladeareal på 817 m² og et samlet volumen på 4.500 m³ skal være forsynet med fast overdækning.

13. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
14. Teltoverdækning på gyllebeholderen skal vedligeholdes og evt. repareres efter producentens anvisninger.
15. Utætheder i teltoverdækning på gyllebeholder skal repareres senest 7 dage efter de er opstået.
16. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
17. Påfyldning af gyllevogn eller montering af slangeudlæg skal foregå på en betonbefæstet læsseplads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd, eller påfyldningen af gyllevogn skal ske med selvlæssende gyllevogn, hvor spild ikke er muligt, eller slangeudlæg skal ske, så spild ikke er muligt.
18. Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholder ikke kan ledes til dræn eller vandløb.
19. Omrøring af gylle i gyllebeholderen må først ske umiddelbart, inden udkørsel / udbringning af gylle.
20. Håndtering af gylle skal altid ske under opsyn for at undgår spild.

Energi og vandforbrug (afsnit 2.4)

21. Ved vandforsyning af besætningen og ved rengøring af stalde, skal der være fokus på minimering af vandforbruget.

Ventilation (afsnit 2.5)

22. Staldventilationer skal rengøres og vedligeholdes efter producentens anvisninger, herunder serviceres mindst 1 gang årligt således, at de ikke giver anledning til unødvendig lugt i omgivelserne.
23. Ventilatorer skal renholdes og rengøres ved hver staldrengøring ifm. indsætning af nyt hold dyr.
24. Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.

25. Ingen af ventilatorerne må være afbrudte.

Planmæssige forhold og beplantning (3.2)

26. Eksisterende beplantningsbælte (grøn markering) jf. luftfoto 3.2.4 - vest og syd for ejendommen skal bevares og vedligeholdes.

27. Den eksisterende beplantningsbælte må tyndes og vedligeholdes, men skal kunne slutte tæt i beplantningens fulde højde. Med vedligeholdelse menes der ikke kun alm. beskæring, men også at der skal ske genplantning af træer og buske hvis de går ud.

28. Beplantningen må kun ryddes, hvis det erstattes af nyt eller tilsvarende beplantningsbælte, i første plantningssæson efter rydningen. Beplantningsbæltet skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egns-karakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne. Beplantningsbæltet må tyndes og vedligeholdes efterhånden som træer og buske vokser sig større, men beplantningen skal fortsat kunne slutte tæt nedefra og op, i løbet af 3 vækstsæsoner. Et nyt beplantningsbæltet skal når det er færdig etableret dvs. har nået sin sluthøjde, kunne slutte tæt til minimum 8 meters højde.

Overfladevand og spildevand (5.2)

29. Der skal på ejendommen være en betonbefæstet læsse / vaskeplads af en sådan størrelse, at spild ikke tilføres ubefæstede arealer. Pladsen skal have fald mod afløb som løber til fortank, som pumper til gyllebeholderen.

30. Vask af maskiner såsom redskaber og vogne for jord og gødningsrester skal ske på den dertil etablerede læsse/vaskeplads.

Der må ikke anvendes vaske - og rensmidler, ligesom der ikke må foretages motorvask eller vask af olierede motordele på pladsen.

31. Der må ikke foretages vask eller påfyldning af marksprøjte, traktorer og andet pesticidudstyr på pladsen med mindre pladsen overholder gældende reglerne jf. vaskepladsbekendtgørelsen og byggebladet for vaskepladser.

Lugt (afsnit 6.1)

32. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stalde og fodringsanlæg holdes rene.

33. Ved ændringer, der kan have betydning for lugt fra det samlede anlæg, skal Lolland Kommune kontaktes med henblik på vurdering af, om ændringen kræver tilladelse eller godkendelse.

Skadedyr (afsnit 6.2)

34. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).
35. Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinjer fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

Affald (afsnit 6.3)

36. Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.
37. Kadaverplads og -kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Støj og vibrationer (afsnit 6.5)

38. Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
39. Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
40. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumenteres, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

Egenkontrol (afsnit 7)

41. Denne tilladelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.
42. Nedenstående dokumentation skal gemmes på bedriften i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden, hvis denne ønsker det.

Miljøteknologi i staldene (afsnit 2.2)

43. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst en gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
44. Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af køleydelsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
45. Enhver form for driftstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 5 dage.
46. Registeringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal som en del af miljøledelsen på ejendommen, årligt indsendes til miljømyndigheden.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.3)

47. Det skal ved effektivitetskontrol/rapport eller anden dokumentation samt gødningsplan kunne dokumenteres, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle.
48. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Energi og vandforbrug (afsnit 2.4)

49. Der skal på ejendommen ske månedlig aflæsninger af el – og vandforbrug i staldanlæg, aflæsningerne skal føres ved logbog.
50. Såfremt vandforbruget stiger mere end hvad der skyldes naturligt variation, skal årsagen hertil klarlægges og noteres i logbog.

Ventilation (afsnit 2.5)

51. Til dokumentation for rengøring og vedligeholdelse samt service af ventilationsanlægget, skal der føres logbog, og kvitteringer for den årlige service skal kunne forevises ifm. miljøtilsyn.

Skadedyr (afsnit 6.2)

52. Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.

Affald (afsnit 6.3)

53. Til dokumentation for aflevering af affald, skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadaver.

Forebyggelse af uheld og beredskab ved uheld (afsnit 8.2)

54. Til dokumentation af at beredskabsplanen er vurderet og evt. opdateret, skal seneste vurdering og evt. opdatering fremgå af planen.

Foranstaltninger ved ophør (afsnit 8.1)

55. Ved ophør af svineproduktion på ejendommen, skal stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg og fodersiloer tømmes og rengøres, udtjent inventar og udstyr skal bortskaffes, almindeligt affald og miljøfarligt affald skal bortskaffes efter gældende regler, foderanlæg skal tømmes og husdyrgødning køres ud på markarealer.

Forebyggelse af uheld og beredskab ved uheld (afsnit 8.2)

56. Der skal til stadighed forefindes et let tilgængeligt eksemplar af en beredskabsplan på bedriften.
57. Beredskabsplanen skal af den ansvarlige for driften årligt vurderes og evt. opdateres.
58. Samtlige ansatte på bedriften skal være bekendt med beredskabsplanen og dens indhold, samt vide, hvor den er tilgængelig.

1.4 DENNE GODKENDELSE

Denne godkendelse er opbygget kapitler i henhold til de punkter, som Lolland Kommune skal vurdere og om nødvendigt stille vilkår til jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, stk. 1 og § 36, stk. 1.

Der er tale om en svineproduktion med mere end 2000 stipladser til svin over 30 kg. Produktionen er derfor omfattet af IE -direktivet.

Godkendelsen tager udgangspunkt i den elektroniske ansøgning samt ansøgers miljøkonsekvensrapport, der fremgår af bilag 1.

I hvert af kapitlerne 2 – 6 er Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering af oplysningerne i den elektroniske ansøgning og i ansøgers oplysninger samt evt. de nødvendige vilkår for den ansøgte drift. Vilkårene fremgår af de enkelte afsnit og er samlet i foregående afsnit.

Kapitel 7 indeholder beskrivelse, vurdering samt vilkår om dokumentation og egenkontrol jf. vurderinger og vilkår i tidligere kapitler.

Kapitel 8 indeholder vurdering af særlige krav til husdyrbrug omfattet af IE direktivet samt ansøgers miljøkonsekvensrapport, der er en del af ansøgningsgrundlaget.

Kapitel 9 omfatter bilag til godkendelsen.

1.5 BIAKTIVITET

Det er Lolland Kommunes vurdering, at det ansøgte gyllekølingsanlæg er en biaktivitet i forhold til ejendommens drift og denne godkendelse, da varme genereret fra gyllekølingen delvist bruges til opvarmning af ejendommens stuehus, der ellers ikke indgår i denne miljøgodkendelse.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er tale om et fyringsanlæg. Gyllekølingsanlægget er derfor ikke omfattet af bestemmelserne miljøbeskyttelsesloven § 33 eller i bekendtgørelsen om godkendelse af virksomheder.

Det er desuden Lolland Kommunes vurdering, at anlægget ikke er omfattet af bestemmelserne om screening for krav om miljøvurderingspligt. Lolland Kommune vurderer, at gyllekølingsanlægget ikke er omfattet af punkt 3.a i bilag 2 i miljøvurderingsloven, idet Lolland Kommune ikke betragter anlægget som et industrianlæg, da det udover varme til svineproduktionen, som er omfattet af denne godkendelse, kun leverer varme til ét beboelseshus.

Etablering af anlægget skal derfor juridisk alene behandles efter Miljøbeskyttelseslovens § 42, hvor Lolland Kommune efter en vurdering af forholdet kan stille påbud om afhjælpende foranstaltninger, hvis anlægget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at etablering af gyllekøling ikke vil medføre uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening. Desuden er hovedformålet med gyllekølingen at reducere ammoniakemissionen og lugt fra staldanlægget, hvilket er en klar miljøgevinst. Anlægget medfører desuden en delvis udfasning af brug af olie til opvarmning af stuehus, brugsvand, personale faciliteter og klimastalde, hvilket også er en miljøgevinst.

Lolland Kommune stiller i denne godkendelse ikke særlige vilkår om afhjælpende foranstaltninger if. gyllekølingen, da kommunen finder vilkårene i afsnit 2.2 om gyllekanaler og gyllekøling for tilstrækkelige.

1.6 OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Høring af ansøgning om miljøgodkendelse

Jf. husdyrbrugloven § 55, stk. 2 er ansøgning om miljøgodkendelsen den 12. februar 2021 annonceret på Lolland Kommunes hjemmeside.

Frist for bemærkninger til ansøgningsmaterialet eller udkast til miljøgodkendelse var den 12. marts 2021.

Der kom i den anledning ingen henvendelser.

Høring om udkast til miljøgodkendelse

Udkast til denne miljøgodkendelse blev den 8. juni 2021 til den 22. juni 2021 sendt i høring hos ansøger og dennes konsulent.

Ejer og lejer af ejendomme, som ligger indenfor den i ansøgningen beregnede konsekvenszone¹, blev hørt ved et høringsbrev i perioden den 27. juli 2021 til den 2. september 2021.

Zonen er beregnet til at være **667 m** fra et i ansøgningen beregnet lugtcentrum.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at det er tilstrækkeligt af høre de naboer, der ligger inden for konsekvenszonen angående lugt. Det er kommunens vurdering, at der ikke er naboer uden for konsekvenszonen, der blive berørt væsentligt.

Det er endvidere Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er andre der skal høres på baggrund af visuelle hensyn, støj m.m.

---

¹ "Konsekvensområde" er det område inden for hvilket, at man periodevis kan udsættes for væsentlige gener i form af lugt fra staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg på en given ejendom med husdyrproduktion. Området beregnes i det elektroniske ansøgningssystem sammen med beregning af lugt for enkelt bolig i landzone, samlet bebyggelse og byzone ud fra et beregnet lugtcentrum.

Kort 1.6.1. naboer inden for lugt konsekvenszonen på 667 meter

Naboerne som er beliggende inden for den beregnede lugt konsekvenszone er Skodsebøllevej 21, 25, 30, 31, og 32, 4900 Søllested og Bjerreskovvej 28, 4920 Søllested. Se ovenstående kort med gul cirkel.

Høringssvar og bemærkninger hertil samt vurdering af evt. bemærkninger.

Lolland Kommune har den 27. juli 2021 sendt partshøringsbrev til de berørte naboer som ligger inde for lugt konsekvenszonen. Bemærkningsfristen var 30 dage + lidt forlængelse pga. sommerferieperiode, og bemærkninger skulle således senest være modtaget den 2. september 2021.

Der er ifm. Lolland Kommune partshøring ikke indkommet høring bemærkninger af nogen art. Dvs. at der ikke er indkommet bemærkninger som har, eller ville have kunnet ændre på Lolland Kommune afgørelse om meddelelse af godkendelse af svineproduktionen på Skodsebøllevej 29.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet ifølge Husdyrbruglovens § 76, stk. 1.

Klagefrist

Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at afgørelsen er offentliggjort, hvilket er sket den 17. september 2021.

En klage over denne afgørelse skal derfor indgives senest den 15. oktober 2021.

Hvem er klageberettigede

Klageberettigede er alle med en væsentlig individuel interesse i afgørelsen samt en række organisationer fastlagt i loven – se nedenstående.

Sådan klager du

Du klager via klageportalen, som du finder via [Nævnenes Hus](#). Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lolland Kommune via klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Lolland Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Lolland Kommune giver besked til den, som har fået denne afgørelse, om at den er blevet påklaget.

Opsættende virkning

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 81, stk. 1 har en klage over denne afgørelse ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

Civilt søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål jf. Husdyrgodkendelsesloven § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Godkendelsen er fremsendt til følgende:

- Michael Grunnet Rasmussen
- Heidi Ledskov, VKST, e-mail hsl@vkst.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed – trost@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dnlolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd – husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening – mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen – nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet – fr@friluftsradaet.dk

- Friluftsrådet Storstrømmen – storstroem@friluftstraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening – kontor@botaniskforening.dk

1.7 MEDDELELSESPLOGT VED ÆNDRINGER, EJERFORHOLD OG UHELD

Alle ændringer og udvidelse af driften og produktionen på ejendommen *Nygård*, der ligger ud over det, der er givet mulighed for med denne godkendelse, skal forelægges Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen eller udvidelsen kræver en ny – eller tillæg til godkendelse eller er anmeldelsespligtig.

Den driftsansvarlige skal desuden underrette Lolland Kommune, såfremt der sker ejerskifte eller udskiftning af den driftsansvarlige, eller hvis husdyrproduktionen hel eller delvis ophører i en periode.

Lolland Kommune skal ligeledes underrettes, såfremt der er hændelser på ejendommen, som har væsentlig miljømæssig betydning.

1.8 GYLDIGHED OG ANDRE TILLADELSER ELLER GODKENDELSER

Der er tilbage i 2006, af Højreby Kommune meddelt § 33 (Kap 5) godkendelse efter miljøgodkendelsesloven af husdyranlægget og dyrhold, hvor der årligt kunne produceres 8.300 stk. slagtesvin med vægtinterval 30-105 kg.

Der blev dengang opført en stald og 2 fodersiloer samt en gyllebeholder.

Der blev i 2007 givet et tillæg til kap 5. godkendelsen ifm. tilladelse til etablering af gyllekølingsanlæg i stalden til opvarmning af mandskabsfaciliteter i stalden samt til ejendommens stuehus.

Den 19. april 2017 har Lolland Kommune truffet afgørelse om fulde stalde således, at det indtil nu har været muligt at producere 9.019 stk. slagtesvin med vægtinterval 31-111 kg.

Denne godkendelse er søgt, da ansøger ønsker at optimere sin nuværende svineproduktion, og da der ønskes en større fleksibilitet mht. grisenes afgangsvægt og type, end den nuværende fuld stald ordning tillader. Der er ikke søgt om etablering af nye stalde eller nye anlæg til husdyrgødning.

Nuværende samlede produktionsareal i nudrift er 1.552 m². Der er et ønske om at optimere slagtesvineproduktionen i den eksisterende stald på 2.180 m² (dvs. staldens totale areal), hvorfor der ønskes at inddrage yderligere 108 m² staldareal fra udleveringsrummet, som er med drænet gulv + spalter. Med den ønskede udnyttelse af staldene bliver det samlede produktionsareal i ansøgt drift på 1.660 m². Der søges samtidig om flexgruppen "smågrise og slagtesvin", så der både er mulighed for at producere smågrise og slagtesvin i stalden.

Denne godkendelse skal være fuldt udnyttet senest 6 år efter den er meddelt – ellers bortfalder dele af godkendelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Hvis godkendelsen efterfølgende ikke udnyttes fuldt ud i 3 på hinanden følgende år, bortfalder dele af godkendelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i lovgivningen, selvom disse regler kan være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Lolland Kommune gør desuden opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente evt. andre relevante tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning.

Det er desuden ansøgers eget ansvar at kontakte Lolland Vand angående muligheden for øget levering af vand til bedriften.

1.9 RETSBESKYTTELSE, REVURDERING OG BAT KONKLUSIONER

Med denne godkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Jf. husdyrbrugloven § 40, stk. 2 kan Lolland Kommune under særlige omstændigheder dog meddele forbud eller påbud før de 8 år er forløbet.

Da der er tale om et husdyrbrug omfattet af IE-direktivet, skal husdyrbrugets miljøgodkendelse regelmæssigt tages op til revurdering, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 39. Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år efter denne godkendelse er meddelt, eller inden for en fastsat tidsfrist, når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en ny BAT-konklusion, der vedrører husdyrbrugets drift.

De hidtil meddelte BAT konklusioner er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Som følge af dette har Lolland Kommune vurderet – og stillet vilkår om en række specifikke forhold jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 35 og 36.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der desuden en række bestemmelser, som brug omfattet af IE-direktivet skal overholde ud over de særlige vilkår, som Lolland Kommune stiller i denne godkendelse, hvilket fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kapitel 7 (§§ 42-51).

Her kan særlig nævnes følgende forhold:

- Miljøledelse
- Beredskabsplan
- Fodringskrav

Der skal desuden ske en årlig indberetning til Lolland Kommune af følgende forhold:

- Logbøger for eventuel miljøteknologi
- Dokumentation for miljøledelsessystem
- Logbog over gennemførte kontroller
- Dokumentation for overholdelse af fodringskrav.

Lolland Kommune den 16. september 2021

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Martin Benjamin Westen'.

Martin Benjamin Westen
Miljøogsagsbehandler

2. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

I dette kapitel beskrives stalde og dyrehold, husdyrgødning samt andre driftsforhold af miljømæssig betydning.

2.1 HUSDYRHOLD, STALDE OG PRODUKTIONSAREAL

Ansøgers oplysninger

På ejendommen Nygård er der en godkendelse til produktion af slagtesvin fra 2006. I 2017 blev der truffet afgørelse om fulde stalde således, at der kunne produceres 9.015 stk. slagtesvin (30 – 11 kg).

Produktionen foregår i 1 stald. Der er 1 gyllebeholder til opbevaring af husdyrgødning. Gyllebeholderen er overdækket med telt. Foder opbevares i foderlade, som er indrettet i den sydlige del af de gamle driftsbygninger samt 2 udendørs siloer.

Produktionsarealet i den nuværende drift er 1.552 m², hvor der er 2.255 stipladser.

Jorden tilhørende ejendommen (ca. 300 ha) drives fra en anden ejendom.

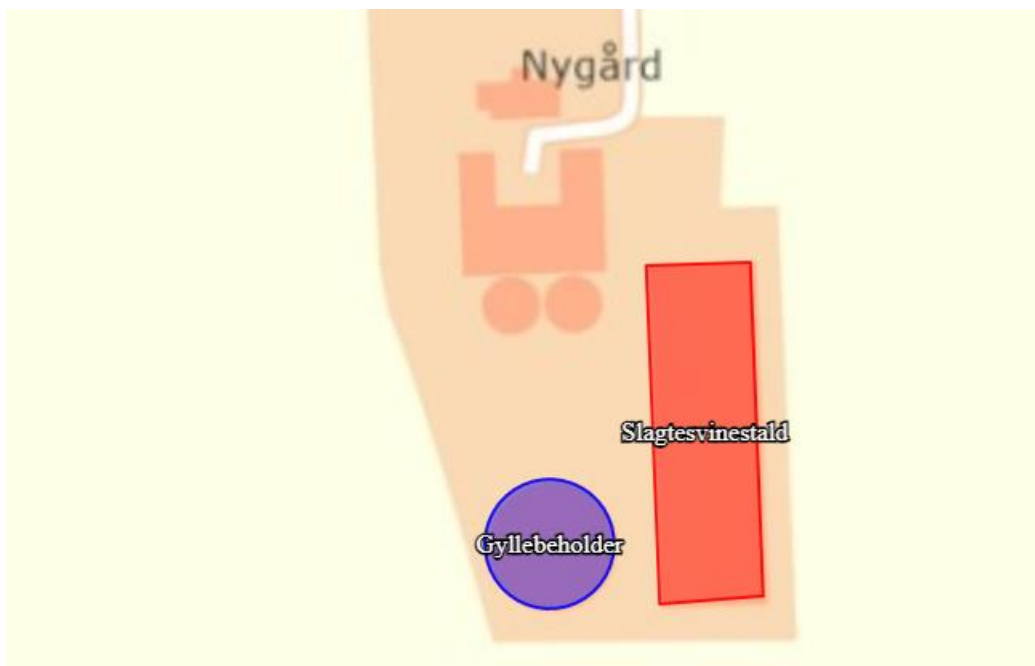
Der søges ikke om fysiske ændringer af husdyrbruget eller produktionsarealerne.

Produktionen i den eksisterende stald, som har et samlet produktionsareal på 1.552 m² til slagtesvin, fortsættes. Eneste ændring er at udleveringsrummet, i alt 108 m² produktionsareal med drænet gulv + spalter, inddrages som produktionsareal, så der fremadrettet er 1.660 m² produktionsareal, samt at der søges om flexgruppen "slagtesvin og smågrise".

NAVN	Staldtype	8-årsdrift m2	Nudrift m2	Ansøgt m2
Slagtesvinestald	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	1.438	1.438	1.438
Sygestier	Slagtesvin, drænet gulv + spalter	114	114	114
Udleveringsrum	Slagtesvin, drænet gulv + spalter	0	0	108
I alt		1.552	1.552	1.660

Tabel 2.1.1 ansøgers oplysninger over samlet produktionsareal i ansøgt drift

Kort 2.1.2 fra den elektroniske ansøgning

Der fodres med vådfoder i den eksisterende stald, og dette fortsætter i ansøgt drift.

Ansøger har oplyst, at der i udleveringsrummet er indrettet med drikkebrug og foderbrug, således at der kan produceres grise i dette staldafsnit.

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Slagtesvinestald   Kildehøjde: 6 m   Ventilation: Mekanisk ventilation   Størrelse: 2179 m² ▼

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ

(#346574) Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 114 m ² ▼
(#346573) Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 108 m ² ▼
(#344742) Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 1438 m ² ▼
Samlet produktionsareal udgør	76.2 %		1660 m²

Tabel 2.1.3 fra de elektroniske ansøgning over ansøgt drift

Ansøgers beregning af produktionsarealet fremgår af bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da der er søgt om et produktionsareal med plads til mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, er det et brug omfattet af IE – direktivet, hvor der gælder særlige regler for ansøgningen, miljøgodkendelse og

drift. Der stilles derfor heller ingen vilkår om maksimalt antal svin på stald. Lolland Kommune skal alene give godkendelse til den ansøgte type i de ansøgte stalde.

Der stilles vilkår om dyretype og produktionsarealer.

Vilkår

- Den på tabel 2.1.1 og kort 2.1.2. viste stald kaldet *sygestier* med et oplyst produktionsareal på 114 m² må anvendes som flexgruppe til hold af smågrise og slagtesvin på fulddrænet gulv (kummer under hele arealet).
- Den på tabel 2.1.1 og kort 2.1.2. viste stald kaldet *udleveringsrum* med et oplyst produktionsareal på 108 m² må anvendes som flexgruppe til hold af smågrise og slagtesvin på fulddrænet gulv (kummer under hele arealet).
- Den på tabel 2.1.1 og kort 2.1.2. viste stald kaldet *slagtesvinestald* med et oplyst produktionsareal på 1438 m² må anvendes som flexgruppe til hold af smågrise og slagtesvin på 25-49% fast gulv.

2.2 MILJØTEKNOLOGI I STALDE (N)

Ansøgers oplysninger

Der etableres ikke nye staldafsnit og eksisterende stald renoveres ikke. Derfor vil den aktuelle ammoniakfordampning fra stalden svare til BAT-kravet. Da der i den eksisterende miljøgodkendelse er krav om gyllekøling og overdækning af gyllebeholderen, vil der også fremadrettet være krav om dette. Der er gyllekølingslanger under 940 m² spalter i stalden. Der er 2 varmepumper, som har en effekt på hver 11,4 kW. Der er krav om en ammoniakreduktion på 9 %, hvilket svarer til en køleydelse på 24,26 W/m².

Gyllekølingsanlægget er forsynet med timetæller.

Produktioner med miljøteknologi				
Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift				
(#344742) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	9	0
Nudrift				
(#344768) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	9	0
8 års drift				
(#344769) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	9	0

Tabel 2.2.1 fra den elektroniske ansøgning

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

På ejendommen er der følgende miljøteknologi.: *Teltoverdækning og gyllekøling.*

Ifm. ejendommens seneste kap 5. godkendelse blev der stillet vilkår om etablering af teltoverdækning på gyllebeholderen. Effekten er derfor angivet i ansøgningssystemet som en miljøteknologi i ansøgt drift.

Gyllekølingen er etableret i henhold til Miljøstyrelsen Teknologiliste ” gyllekøling i stalde med rørudslusning”. Ammoniakreduktionen er i ansøgningen oplyst til 9 %.

Gyllekølingen kører normalt kun, når varmen kan afsættes til opvarmning – i dette tilfælde er det til opvarmning af mandskabsfaciliteter i stalden samt til ejendommens stuehus. Dvs. at anlægget kun kører når der er 100 % udnyttelse af den genererede varme. Ellers ville der forbruges energi til drift af gyllekølingsanlægget uden, at varmen herfra kan bruges, hvilket overordnet set ikke er hensigtsmæssigt. I princippet er anlægget tændt hele året (driftstid 8.760 timer), men gyllekølingen slår til og fra afhængig af varmemeforbruget. Den beregnede ammoniak emissions reduktion på 9 % er et gennemsnit for hele året – om vinteren, når der er brug for varme og gyllekølingen ofte er slået til er reduktionsprocenten højere end de 9 %. Omvendt er reduktionsprocenten om sommeren lavere end de 9 %, da gyllekølingen ofte slår fra pga. et lavere varmemeforbrug.

Konsulenten har oplyst og udregnet at de opsatte varmepumpers køleeffekt ved anvendelse i gyllekøling er følgende.:

Anlægget kører med 2 varmepumper a' 11,4 kW, dvs. samlet 22,8 kW.

Arealet af køleslangerne er 940 m², dvs. 22,8 kW/940 m² x 1000 = 24,255 W/m²

$(0,85 \times 24,255) - (0,004 \times (24,255 \times 24,255)) = 18,264 \%$ (ammoniakreduktion, når kølepumperne er i drift).

Pumperne kører ca. 4.500 timer/år, svarende til 51 % af tiden. 51 % af 18,264 = 9,4 %

Dvs. en ammoniakreduktion på 9,4 % betyder at kølepumperne mindst skal være i drift i $9,4 / 18,264 \times 8.760$ timer = 4.508 timer om året. Det betyder at kølepumperne ca. er i drift i halvdelen af året.

Lolland Kommune vurderer, at gyllekølingen med den ammoniak reducerende effekt i stald med gyllekøling på gennemsnitlig 9,4 % med 100 % udnyttelse af varmen, som en god løsning med hensyn til ammoniakemission.

Vilkår stilles efter Miljøstyrelsens gældende teknologiliste.

Datablad på varmepumpen fremgår af bilag 3.

Vilkår om egenkontrol og dokumentation i forhold til gyllekøling fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- I stalden (se kort 2.1.2) skal gyllekanalerne - i alt 940 m² - være forsynet med køleslanger, der forbindes til en varmepumpe(er).
- Varmepumpen skal levere en årlig ydelse på mindst 24,25 W/m².
- Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af den årlige driftstid.
- Den årlige driftstid skal være på mindst 4.508 timer.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- Ved udskiftning af varmepumpe, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlægget indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

2.3 HUSDYRGØDNING PRODUKTION, OPBEVARING OG HÅNDTERING

Ansøgers oplysninger

På ejendommen er der en gyllebeholder fra 2007 med en samlet volumen på 4.500 m³. Beholderen er teltoverdækket. Beholderen ligger i tilknytning til produktionsanlægget. Der foretages beholderkontrol hver 10 år.

Drikkevandsspild og vaskevand ledes sammen med gyllen til gyllebeholderen i lukkede rørføringer. Ledningsforholdene fremgår af situation og beredskabsplan bilag 4 og 5.

Beholder	Type	Overdækning	Kapacitet, m ³
Gyllebeholder TEK 8	Betonbeholder	Teltoverdækning (Grå)	4.500
Gyllekanaler/kummer	Beton	-	500
Forbeholder/fortank TEK 12	Beton	Forbeholder, betonlåg	20

Beholder	Type	Overdækning	Kapacitet, m ³
Samlet opbevaringskapacitet			5.020

Tabel 2.3.1. ansøgers oplysninger om tilstrækkeligt opbevaringskapacitet

Anlæggets samlede produktionsareal til slagtesvin udgør 1.660 m². Ved fuld belægning af anlægget vil årsproduktionen af gylle fra slagtesvin udgøre ca. 5.220 m³ (1.660 m² produktionsareal * 3,14 m³ gylle/m²).

Den samlede forventelige årsproduktion af gødning udgør i alt ca. 5.200 m³.

Kapacitet udregnes i regneark fra SEGES, udgave 03.10.2018

Grundoplysninger til beregning af normproduktion:							
Normproduktion	Staldtype (søer: drægtighedsstald)	Antal	Antal smågrise pr. årssø	Indgang, kg	Afgang, kg		Normprod., ton/år
Årssøer drægtighedsstald	Indiv. delvis sp.	0	32,2	-	6,7		0
Årssøer farestald	Kassestier	0	32,2		6,7		0
Smågrise prod.	Toklimast., delvis spaltegulv	0	-	6,7	31		0
Slagtesvine prod.	Delvis spaltegulv	9.500	-	30	110		5.701
I alt							5.701

Denne beregning er lidt højere end den forrige. Gennemsnittet af beregningerne er ca. 5.450 m²/år.

Den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen udgør ca. 5.020 m³.

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er der krav om minimum 9 mdr. opbevaringskapacitet.

Med en forventet gødningsproduktion på i alt ca. 5.450 m³ pr år og 454 m³ gylle/mdr. er der **opbevaringskapacitet til ca. 11,1 mdr.** (m³ gødningsopbevaringskapacitet /gylleproduktion pr. mdr.). Reelt er opbevaringskapaciteten dog endnu højere, da gyllebeholderen er overdækket og derfor ikke modtager regnvand.

Da den beregnede opbevaringskapacitet er over 9 mdr., vurderes det at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.

Husdyrgødningen udbringes, når det er miljømæssigt optimalt, når planternes optagelse af næringsstoffer er optimale. Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødningen planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret.

Omrøring sker normalt kun i forbindelse med at gyllebeholderen tømmes forud for udspreddning. Dette er med til at mindske lugtgener fra oplagring af gyllen.

Gyllen udbringes med selvlæssende gyllevogn, således at spild ikke er muligt. Gylle nedbringes enten med slæbeslanger eller ved nedfældning. Ved gyllebeholderen er der etableret en stor læsseplads i beton med afløb, således at evt. spild ved håndtering af gyllen ledes til fortank og videre til gyllebeholderen.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgningens beregning om produktionen af eller til beregningen af opbevaringskapacitet. Ovenstående beregning af opbevaringskapacitet tabel 2.3.1. tager udgangspunkt i ejendommens oprindelige kapacitet.

Lolland kommune har ikke mulighed for at stille vilkår i relation til kapacitet til opbevaring af husdyrgødning. Forholdet omkring opbevaringskapaciteten tages op i forbindelse med miljøtilsyn.

Der er ikke krav om beholderalarm på gyllebeholderen, da beholderen er beliggende mere end 100 meter fra § 3 beskyttet sø og åbne vandløb.

Gyllebeholderen skal være forsynet med fast overdækning "teltoverdækket", hvorfor der stilles vilkår om at gyllebeholderen skal være udstyret med fast overdækning. Der skal derfor ikke føres logbog for flydelag, dog stilles der vilkår om vedligeholdelse af teltoverdækning samt vilkår om jævnlig inspektion af teltdugen på gyllebeholderen. Der stilles derfor vilkår og førelse af logbog, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation.

Inspektion af teltdug vil være oplagt og optimalt, at foretage efter kraftig blæsevej og storm, ligesom efter kraftigt snefald, da disse vejrtyper kan påvirke og belaste teltdugen på en måde som kan bevirke at der opstår skader på teltdugen.

Der stillet ligeledes vilkår om, at der skal være en betonbefæstet læsseplads af en sådan størrelse, at der ikke kan ske spild af gylle ved håndtering af gylle samt ved påfyldning af gylle i lastbiler og gyllevogn. Vilkår om, at det sikres, at drænvand fra omfangsdræn ikke kan ledes til øvrige dræn eller sø samt vilkår om, at omrøring af gyllebeholderen først må ske umiddelbart inden udkørsel / udbringning af gylle.

Vilkår om egenkontrol og dokumentation fremgår af kapitel 7

Vilkår

- Den på (se kort 2.1.2) viste gyllebeholder med et samlet overfladeareal på 817 m² og et samlet volumen på 4.500 m³ jf. tabel 2.3.1 må anvendes til opbevaring af gylle fra ejendommens egen svineproduktion samt gylle fra ekstern modtager evt. afgasset gylle.
- Den på (se kort 2.1.2) viste gyllebeholder med et overfladeareal på 817 m² og et samlet volumen på 4.500 m³ skal være forsynet med fast overdækning.
- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Teltoverdækning på gyllebeholderen skal vedligeholdes og evt. repareres efter producentens anvisninger.
- Utætheder i teltoverdækning på gyllebeholder skal repareres senest 7 dage efter de er opstået.
- Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- Påfyldning af gyllevogn eller montering af slangeudlæg skal foregå på en betonbefæstet læsseplads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd, eller påfyldningen af gyllevogn skal ske med selvlæssende gyllevogn, hvor spild ikke er muligt, eller slangeudlæg skal ske, så spild ikke er muligt.
- Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholder ikke kan ledes til dræn eller vandløb.
- Omrøring af gylle i gyllebeholderen må først ske umiddelbart, inden udkørsel / udbringning af gylle.
- Håndtering af gylle skal altid ske under opsyn for at undgår spild.

2.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Ansøgers oplysninger

Energiforbrug:

Stuehuset opvarmes med varme fra gyllekølingsanlægget.

I staldene anvendes der el til ventilation, foderanlæg samt belysning. Derudover anvendes der el til pumpning af gylle.

Der anvendes olie til korntørring, opvarmning af stalde samt til udtørring af stalde efter vask i vinterhalvåret.

Energiforbruget forventes ikke at stige mærkbart i forbindelse med det ansøgte, da produktionen ikke udvides væsentligt. Nuværende el – forbrug er 150.000 kWh/år.

Energiforbruget i den nuværende drift opgøres i forbindelse med årsregnskabet.

Vurdering vedr. energi.:

I slagtesvineproduktion ligger mulighederne for at spare på energi primært inden for områderne ventilation, foderfremstilling, belysning og isolering.

Stalden er etableret med gyllekøling, som forbruger strøm, men som imidlertid meget effektivt producerer varme til bl.a. stuehuset. Der holdes fokus på at skifte til lavenergibelysning ved udskiftning samt at holde ventilationen ren og serviceret, så elforbruget er lavest muligt.

Der er ved fremtidig renovering af enheder i det eksisterende anlæg fokus på forbrug af energi. Ved renoveringer vil der blive opgraderet til mindre energiforbrugende enheder på lys, foder og ventilation. Energiforbrug skal indgå i det løbende miljøledelsesprogram, hvorigennem der fortsat vil være fokus på energiforbruget.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

Vandforbrug.:

Ejendommen forsynes med vand fra Lolland Vand. Der forbruges vand til drikkevand til dyrene samt overbrusning af dyr og rengøring af stalde, foder- og ventilationsanlæg.

Forbruget af vand i en slagtesvinestald til hhv. drikkevand, spild og rengøring udgør 0,559 m³ pr. slagtesvin svarende til ca. 3,2 m³ vand/m² produktionsareal. Med 1.660 m² produktionsareal kan vandbehovet opgøres til ca. 5.300 m³ vand. (normtal)

Det aktuelle forbrug af vand inklusive forbruget i beboelsen er oplyst til ca. 6.400 m³.

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Iblødsætning forud for vask
- Dagligt eftersyn af rørføringer til vand.
- Integration af drikkeventiler over/i fodertrug.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen.:

Det vurderes, at der ikke forbruges mere vand end der er behov for på ejendommen og der er i den daglige drift fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsventiler. Drikkenipler er placeret over fodertrug for at opsamle evt. spild.

Vandforbrug skal indgå i det løbende miljøledelsesprogram, hvor igennem der fortsat vil være fokus på forbruget.

Det vurderes at husdyrbruget har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere vandforbruget.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 36, stk. 1 pkt. 9 skal Lolland Kommune ved miljøgodkendelse af IED brug særligt forholde sig til vandforbrug.

Ansøger oplyser, at der er muligheder for at spare på energi i stalden primært inden for ventilation, foderfremstilling, belysning og isolering. Der vil ved fremtidig renovering, og udskiftning af bl.a. energiapparater være fokus på energieffektivisering ved etablering af lavenergi belysning i stalden, da man ønsker at reducere energiforbruget mest muligt.

Det samlede vandforbrug udgør 6.400 m³ og ligger således over normtallet som er 5.300 m³.

Bedriften hører under Lolland Vand, der leverer vand til dem i dag. Hvis forbruget af vand, mod forventning, stiger væsentligt, skal ansøger rette henvendelse til vandværket for at klarlægge om vandværket kan levere den ekstra mængde vand.

Nedbringelse af og vandforbruget er en del af den lovpligtige miljøledelse på ejendommen. Ved udskiftning af belysning i staldene, og andre bygninger eksempelvis pga. pågældende element er gået i stykker eller ønskes udskiftet, skal der udskiftes til energieffektive og energibesparende belysning (LED).

For at sikre, at der er fokus på at nedbringe vandforbruget, stiller Lolland Kommune vilkår om dette. For at sikre, at der er fokus på at bringe både el – og vandforbruget ned, stiller Lolland Kommune vilkår om, at der skal ske månedlige aflæsninger af begge dele.

Vilkår om egenkontrol af el og vand og dokumentation fremgår af kapital 7.

Luftfoto 2.4.1 oversigt over ejendommens bygninger og TEK anlæg

Der anvendes fyringsolie til korntørring, udtørring af stalde efter vask om vinteren, til opvarmning af stalde efter behov. Forbruget varierer over året afhængigt af sæson.

Olien opbevares i en overjordisk olietank TEK 7. på 1.200 l, som er placeret i foderladen., hvilket fremgår af luftfoto 2.4.1.

Gyllebeholderen TEK 8. og fortank TEK 12. fremgår ligeledes af ovenstående luftfoto samt af afsnit 2.3.

Vilkår

- Ved vandforsyning af besætningen og ved rengøring af stalde, skal der være fokus på minimering af vandforbruget.

2.5 VENTILATION

Ansøgers oplysninger

Staldanlægget er mekanisk ventileret. Ventilationsafkast på den eksisterende stald er placeret jævnt over hele staldlængden, og forskudt fra kip.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

Lolland Kommune finder det dog for væsentligt, at staldventilationer rengøres og vedligeholdes, så de ikke giver anledning til unødvendig lugt i omgivelserne.

Der stilles derfor vilkår om, vedligeholdelse og rengøring af ventilationssystemet, samt vilkår om, at der skal kunne ske manuelt nødventilation i alle stalde. Ligesom at ingen af ventilatorerne må være afbrudte.

Vilkår om egenkontrol fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Staldventilationer skal rengøres og vedligeholdes efter producentens anvisninger, herunder serviceres mindst 1 gang årligt således, at de ikke giver anledning til unødvendig lugt i omgivelserne.
- Ventilatorer skal renholdes og rengøres ved hver staldrengøring ifm. indsætning af nyt hold dyr.
- Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.
- Ingen af ventilatorerne må være afbrudte.

3. BELIGGENHED OG DE LANDSKABELIGE VÆRDIER

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til diverse afstandskrav, samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. Desuden beskrives husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier samt beplantning.

3.1 AFSTANDSKRAV, BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER, FREDNINGER M.V.

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning overholder de i lovgivningen fastsatte afstandskrav, samt om placeringen er i strid med bygge- og beskyttelseslinier samt fredninger.

Ansøgers oplysninger

Ejendommen ligger udenfor bygge- og beskyttelseslinjer samt uden for udpegninger med følsomme områder.

Husdyrbruget er lokaliseret i Lolland Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 7.500 m sydøst for Naskov og med god afstand til nabobeboelser.

Faktiske afstandskrav jf. §§ 6 og 8 i husdyrbrugloven.:

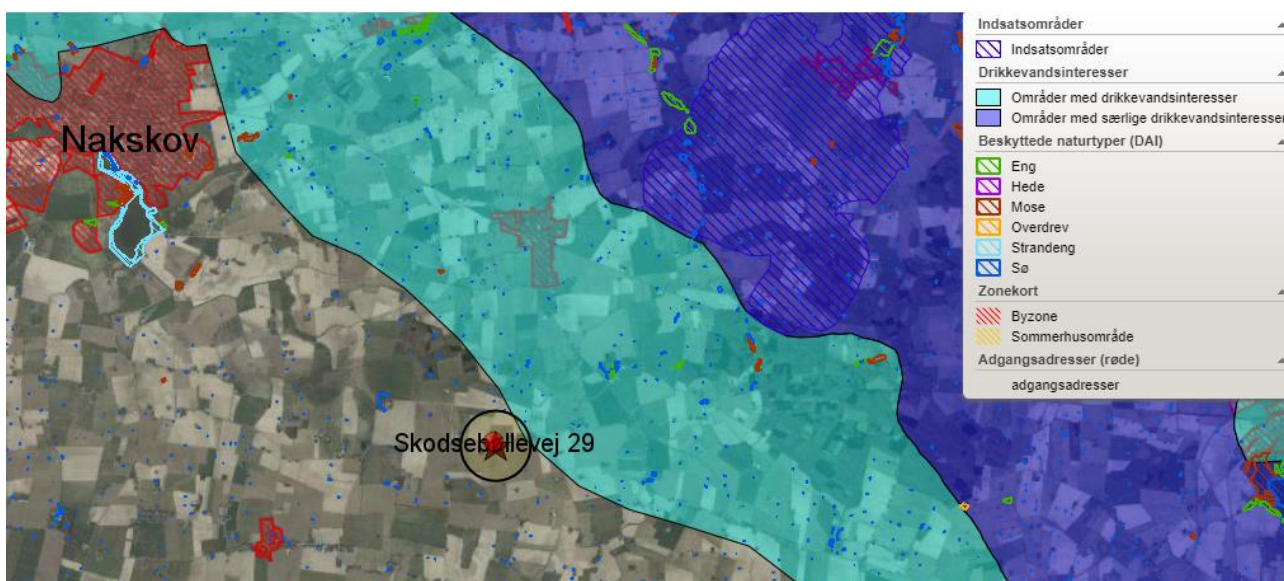
	Afstande fra anlægget (m)	Lovkrav min (m)
Ikke almen vandindvinding-egen	> 25	25
Almen vandforsyningsboring	>50	50
Beboelse på egen ejendom	>15	15
Vandløb rørlagt, dræn og søer	>15	15
Offentlig vej – privat fællesvej	>15	15
Naboskel	>30	30
Nabobeboelse, Skodsebøllevej 32	ca. 295	50
Samlet bebyggelse, Skodsebøllevej 13	ca. 1448	50
Nuværende eller fremtidig planlagt byzone eller sommerhusområde (Søllested)	ca. 3100	50
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25	25

Tabel 3.1.1. ansøgers oplysninger om overholdelse af afstandskrav

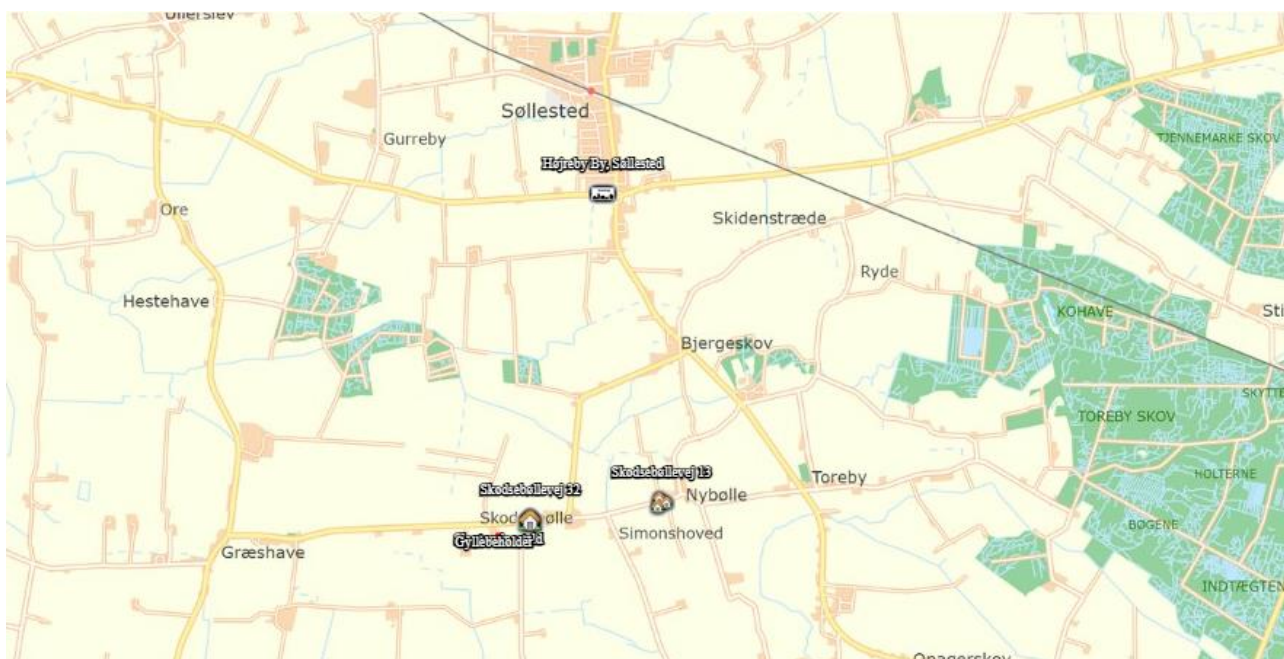
Da der ikke opføres nye bygninger i forbindelse med projektet, vurderes det ansøgte at have lille påvirkning på oplevelsen af det omkringliggende landskab.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Ejendommen ligger uden for område med drikkevandsinteresser og indsatsområde.

Kort 3.1.2. viser ejendommens placering i forhold til drikkevand, indvindingsoplande samt indsatsområde

Kort 3.1.3. Skodsebøllevvej 29 i forhold til nærmeste enkeltbeboelse Skodsebøllevvej 32, og nærmeste bolig i samlet bebyggelse er Skodsebøllevvej 13, og nærmeste by er Højreby By, Søllested

Nærmeste nabobeboelse uden langbrugspligt er Skodsebøllevvej 32, som ligger ca. 324 meter fra stalden og ca. 356 meter fra gyllebeholderen. Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er Skodsebøllevvej 13, som ligger ca. 1.467 meter fra stalden og ca. 1496 meter fra gyllebeholderen.

Halsted By ligger mere end 3 km fra staldanlægget.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at alle afstandskrav fastlagt i husdyrbrugloven er overholdt. Der stilles ingen vilkår i forhold til bygge – og beskyttelseslinier samt fredninger m.v.

3.2 PLANMÆSSIGE FORHOLD OG BEPLANTNING

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning er i strid med de planmæssige forhold, som beskrevet nærmere i Lolland Kommunes kommuneplan, samt evt. stilles de nødvendige vilkår.

Ansøgers oplysninger

Der opføres ingen nye stalde eller øvrige bygninger i forbindelse med projektet.

Bebyggelsen på ejendommen er opført som traditionelt staldbyggeri. Stuehuset er opført i røde mursten og med sort tegltag, de gamle driftsbygninger har røde murstensvægge samt gråt ståltag. Den eksisterende svinestald har elementvægge i hvide søsten, røde gavle og røde døre samt gråt eternittag.

Gyllebeholderen er opført i grå betonelementer med lys grå teltoverdækning.

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer, eller ændringer i materiale og farvevalg på eksisterende staldbygninger, eller øvrige eksisterende driftsbygninger, i forbindelse med den ansøgte ændring.

Det vurderes, siden der ikke ændres på farvevalg eller arkitektonisk udseende af bygningerne som følge af den ansøgte ændring, at der ikke vil være en påvirkning af ejendommen visuelt.

Luftfoto 3.2.1 Skodsebøllevej 29 set fra vest

Husdyrbruget er omkranset af eksisterende beplantning mod vest og delvist mod syd. Ejendommen er mod øst og nord afgrænset af landbrugsjorder.

Husdyrbruget er beliggende lidt tilbagetrukket fra Skodsebøllevej. Gyllebeholderen er placeret bag de gamle driftsbygninger og kornsiloer, og stalden er placeret umiddelbart øst for gyllebeholderen, så ejendommen fremstår med et samlet bygningsæt. På baggrund heraf fremstår ejendommen ikke markant i landskabet.

Nærmeste nabo er Skodsebøllevej 32, som er beliggende mod nordøst i en afstand af ca. 300 meter fra nærmeste staldhjørne.

Ejendommen Nygård er ikke omfattet af udpegninger for følsomme områder. Idet ændringen af husdyrbruget er erhvervsmæssigt nødvendig, er det ansøgte i overensstemmelse med Lolland Kommuneplans udpegninger og retningslinjer.

Da der ikke opføres nye bygninger i forbindelse med projektet, vurderes det ansøgte at have lille påvirkning på oplevelsen af det omkringliggende landskab.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Planmæssige forhold.:

Ejendommen ligger i landzone på det sydlige Lolland ca. 7 km sydvest for Nakskov. Der sker ingen nybygning eller anden bygningsmæssig ændringer ifm. denne godkendelse.

I forhold til Lolland kommunes kommuneplan ligger ejendommen uden for følgende relevante områder:

- Økologiske forbindelser
- Drikkevandsinteresser
- Særlig værdifuldt landbrugsområde
- Værdifulde jordbrugslandskaber
- Kulturarvsarealer
- Kystbeskyttelseslinjer

Ejendommen ligger inden for .:

- Skovrejsning ønsket
- Særlig værdifuldt landskabsområde

Ejendommen *Nygård* ligger godt 400 meter syd for et område, som i lokalplan er udlagt som solcelleområde. Se luftfoto 3.2.2

Luftfoto 3.2.2 Skodsebøllevvej 29 (rød stjerne) set i forhold til solcelleområdet (blå område)

Det er Lolland Kommunens vurderingen af projektet ikke har påvirkning af de landskabelige forhold eller er i strid med de planmæssige forhold i Lolland Kommunes kommuneplan. Der stilles derfor ingen vilkår.

Beplantning.:

Luftfoto 3.2.3 Skodsebøllevvej 29 – her ses beplantningsbæltet mod vest og syd

Ejendommen *Nygård* er afskærmet af et beplantningsbælte mod vest og syd som afskærmer ejendommen og de 2 kornsiloer, gyllebeholderen og til dels svinestalden fra, at kunne ses fra vest og syd.

Ejendommen afskærmes endvidere af store træer og buske i haven mod nord og øst.

Luftfoto 3.2.4 oversigt over beplantningsbæltet mod vest og syd (grøn markering) som skal bevares og vedligeholdes

Det er Lolland Kommune vurdering, at det skal sikres, at ejendommen forbliver afskærmet af et beplantningsbælte mod vest og syd for ikke at virke for dominerende i landskabet og over for omkringboende naboer.

Der stilles derfor vilkår om bevaring og vedligeholdelse af det eksisterende beplantningsbælte vest og syd for ejendommen. Der stilles vilkår om, at beplantningsbæltet må ryddes såfremt der genplantes et nyt i første plantningssæson efter rydningen.

Vilkår

- Eksisterende beplantningsbælte (grøn markering) jf. luftfoto 3.2.4 - vest og syd for ejendommen skal bevares og vedligeholdes.
- Den eksisterende beplantningsbælte må tyndes og vedligeholdes, men skal kunne slutte tæt i beplantningens fulde højde. Med vedligeholdelse menes der ikke kun alm. beskæring, men også at der skal ske genplantning af træer og buske hvis de går ud.
- Beplantningen må kun ryddes, hvis det erstattes af nyt eller tilsvarende beplantningsbælte, i første plantningssæson efter rydningen. Beplantningsbæltet skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egns-karakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne. Beplantningsbæltet må tyndes og vedligeholdes efterhånden som træer og buske vokser sig større, men beplantningen skal fortsat kunne slutte tæt nedefra og op, i løbet af 3 vækstsæsoner. Et nyt beplantningsbæltet skal når det er færdig etableret dvs. har nået sin sluthøjde, kunne slutte tæt til minimum 8 meters højde.

4. AMMONIAK

I dette kapitel beskrives ammoniak fra anlægget og dets betydning for natur – herunder særligt ammoniakfølsom natur og internationale naturbeskyttelsesområder, samt beregning i forhold til renere teknologi.

4.1 AMMONIAK FRA ANLÆGGET

Ansøgers oplysninger

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2996,9	163,3	3160,2
Nudrift	2748,5	163,3	2911,8
8 års-drift	2748,5	163,3	2911,8

Tabel 4.1.1 Skema fra den elektroniske ansøgning over ammoniakemission fra det samlede anlæg

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 3.160 kg NH₃-N/ha/år.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Ammoniakemissionen i ansøgt drift er større end i nudriften og driften for 8 år siden. Årsagen til dette er, at produktionsarealet udvides i ansøgt drift i forhold til nudrift og driften for 8 år siden ved etablering af et udleveringsrum. Udvidelsen sker inden for rammerne af den eksisterende stald på ejendommen.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til beregning af ammoniak fra anlægget.

Der stilles ingen vilkår.

4.2 AMMONIAK, RENERE TEKNOLOGI OG BAT KRAV

Ansøger skal her i den elektroniske ansøgning beregne en værdi for maksimal emission af ammoniak fra det samlede anlæg. Er den værdi mindre end den faktisk beregnede værdi af ammoniakemission fra det samlede anlæg, overholder den ansøgte drift kravet til renere teknologi angående ammoniak emission (BAT ammoniak).

Ansøgers oplysninger

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaringslagre.

BAT kravet indtræder ved en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃N pr år. BAT-niveauet er lovbestemt og skal sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets staldanlæg er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi, der er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

For eksisterende stalde, hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? 1			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3243	327	3569
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3243	327	3569
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 4.2.1 Tabel fra den elektroniske ansøgning over resultatet beregning af BAT for ammoniak

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? 1				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Slagtesvinestald	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	1,90
Slagtesvinestald	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Slagtesvinestald	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 4.2.2 Tabel fra den elektroniske ansøgning med forudsætningerne fra BAT beregning i tabel 4.2.1

I forhold til opfyldelse af kravet om BAT har husdyrbruget frit valg med hensyn til hvilke staldsystemer og teknologier der vælges. Kravet stilles samlet til hele anlægget. Det betyder at opfyldelsen af det samlede krav kan ske ved integration af teknologi i en del af anlægget, hvis det er det mest hensigtsmæssige for husdyrbruget.

I dette projekt er der i eksisterende stald et staldsystem med delvis spaltegulv (25-49% fast gulv) i alle staldsektioner på nær sygestier og udleveringsrum, som er med fulldrænet gulv + spaltes.

I projekter hvor der ikke foretages udvidelser eller renoveringer vil kravet til BAT normalt kunne opfyldes med den gulvtype der forefindes uanset ammoniakfordampningen. Det skyldes, at omkostningen

til at ændre gulvtypen ikke står mål med miljøeffekten, da gyllekummen under spalterne også skal ændres (det er ikke nok evt. at lukke spalteåbningen). Tilsvarende er omkostningen til implementering af teknik i eksisterende stalde mere omkostningstungt end i nyt anlæg, hvilket betyder at det ligeledes ikke er BAT at indsætte teknologi i eksisterende stalde.

I denne sag er der imidlertid ved en tidligere klagenævnsafgørelse stillet krav om gyllekøling (i hovedparten af stalden) samt overdækning af gyllebeholderen, hvorfor der også er krav om dette fremover. Derfor er der angivet overdækning af gyllebeholderen i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift, hvilket reducerer ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen med 50 %. Derudover er der angivet 9 % gyllekøling i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

BAT-kravet på husdyrbruget er beregnet til 3.569 kg NH₃-N/år og den faktiske emission er beregnet til 3.569 kg NH₃-N/år. Det ansøgte overholder således krav til BAT vedr. ammoniak med 0 kg NH₃-N/år.

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

I eksisterende stalde, hvor der ikke foretages renoveringer eller ændringer i staldsystemet, stilles der ikke nye krav om ammoniakreducerende teknikker (udover fortsat gyllekøling med en effekt på 9 % samt overdækning af gyllebeholderen), da det vil være uforholdsmæssigt dyrt at integrere i forhold til den effekt der vil kunne opnås. BAT-kravet er derfor opfyldt med de staldsystemer og teknologier der er etableret i de eksisterende stalde og på gyllebeholderen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldanlæg lever op til krav om BAT uden brug af yderligere teknologi, da det er eksisterende stalde.

Husdyrbruget ligger langt fra den danske landegrænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Som oplyst ovenfor er der allerede etableret gyllekøling i hovedparten af stalden i forbindelse med, at stalden blev bygget i 2006-07. Gyllebeholderen har også været overdækket siden etableringen i samme periode.

Inden etablering af stald og gyllebeholder, meddelte Højreby Kommune miljøgodkendelse til etableringen efter miljøbeskyttelsesloven kapitel 5. I den godkendelse var der hverken vilkår om gyllekøling eller fast overdækning af gyllebeholderen.

Kapitel 5 godkendelsen blev påklaget, og daværende Klagenævn afgjorde, at der skulle etableres gyllekøling i hovedparten af stalden, samt at gyllebeholderen skulle overdækkes. I den afgørelse var der dog ingen krav til hverken kølepumpens effekt eller til reduktion af ammoniakemissionen fra staldanlægget.

Ved ansøgning om denne miljøgodkendelse er kravet om denne gyllekøling og fast overdækning af gyllebeholderen videreført. Ammoniakreduktion i både 8 års drift, i nudrift og i ansøgt drift er beregnet ud fra den nuværende kølepumpes effekt.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse.

Der stilles ingen vilkår.

4.3 AMMONIAKFØLSOMME LOKALITETER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om ammoniak fra anlægget påvirker ammoniakfølsomme lokaliteter – kategori 1, - 2 og kategori 3 natur. Kategorierne, grænseværdierne samt beregning af ammoniak fra anlægget på de enkelte kategorier beskrives nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

- Kategori 1 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende i internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000) - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 1.
- Kategori 2 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 2.
- Kategori 3 natur er andre ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 samt ammoniakfølsomme skove - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 3.

Ansøgers oplysninger

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat grænser for, hvor meget husdyrbrug må påvirke omkringliggende natur med ammoniak. I husdyrgodkendelse.dk beregnes, hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission, der afsættes på omkringliggende ammoniakfølsom natur.

Kategori 1 natur

Kategori-1 natur er ammoniakfølsom natur beliggende i internationale naturbeskyttelses-områder (Natura 2000 områder). Det er de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000 -området og som Naturstyrelsen har kortlagt. Derudover er det heder og overdrev, der er § 3 beskyttede efter naturbeskyttelsesloven.

Nærmeste kategori 1 natur er en skov beliggende i en afstand af mere end 7 km nord for anlægget.

Jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 1 natur ikke overstige følgende værdier:

- 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug² i nærheden.
- 0,4 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg NH₃-N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition i nærmeste punkt af naturområdet er på 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Kumulation

Der er 1 andet husdyrbrug, der skal indregnes i kumulation i forhold til kategori-1 naturområdet.

Når totaldepositionen er under 0,2 kg NH₃-N/ha/år er kravet til N-deposition, uanset kumulation, overholdt.

² Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Kategori 2 natur

Kategori-2 natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev der er større end 2,5 ha og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev. Det ligger mere end 12 km sydøst for anlægget.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er den maksimale grænse for totaldepositionen til kategori 2 natur på 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Den beregnede totaldeposition til kategori 2 natur er på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Grænseværdien er dermed overholdt.

Kategori 3 natur

Kategori-3 natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori-1 natur eller kategori-2 natur, og som er heder, moser, overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsom skov.

Der er registreret 1 skov, der er kategori 3 natur, samt 2 § 3-søer i området omkring anlægget, hvortil der er beregnet merdeposition af ammoniak.

Der skal foretage en konkret vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3 natur, hvis merdepositionen er over 1 kg N/ha/år.

De beregnede merdepositioner for de udpegede naturområder er alle 0,0 kg NH₃-N/ha/år, hvorfor der ikke er behov for at foretage en konkret vurdering af merdepositionen.

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur

Ud over natur defineret under kategori 1, 2 og 3 skal der foretages en vurdering af merdeposition på andre naturtyper, som er vejledende udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 (§ 3 natur).

Nærmeste §3-natur består af 2 søer. Nærmeste naturpunkt er "Sø - øst" som er beliggende mere end 600 m øst for stalden.

De beregnede merdepositioner for søerne er 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

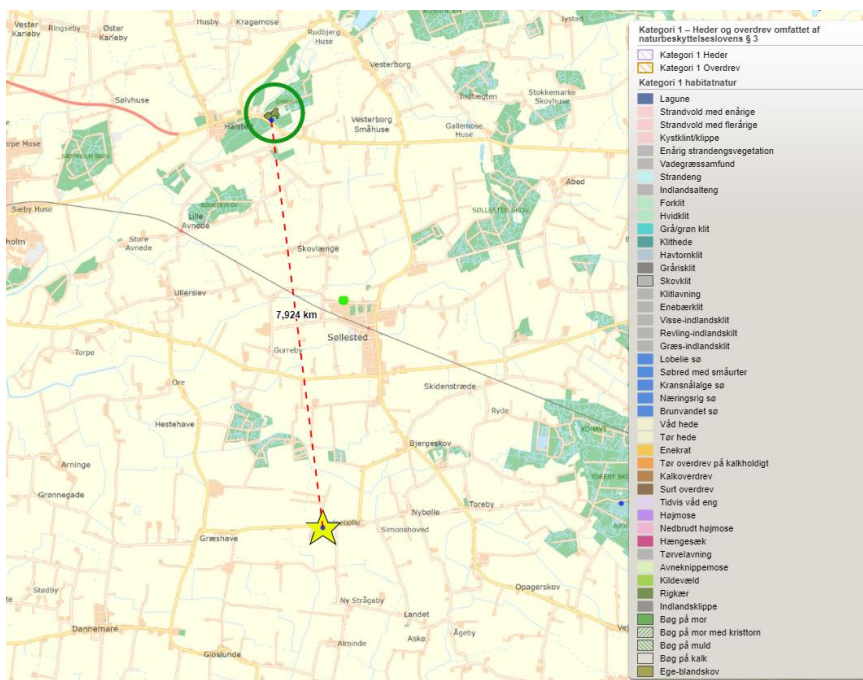
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste kategori 1 natur ligger i Natura 2000 område nr. 178 – Halsted Kloster Dyrehave. Der er tale om "Ege-blandskov" ca. 8 km nord for ejendommen.

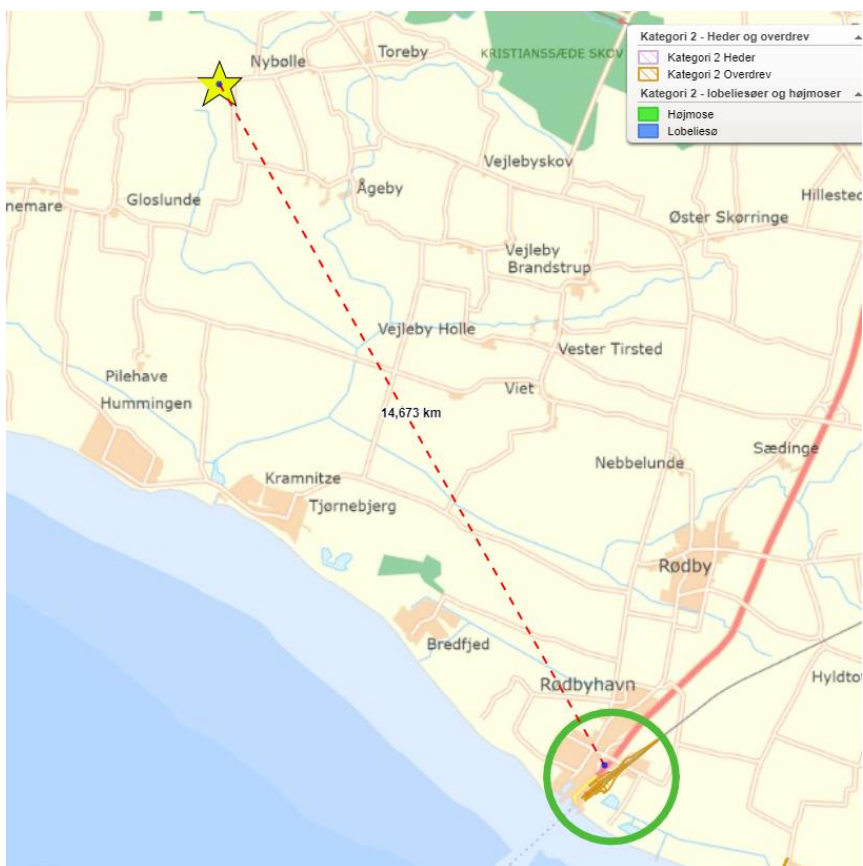
Nygård- Husdyrgodkendelse efter husdyrbrugloven § 16 a – dateret den 16. september 2021

I den elektroniske ansøgning er det beregnet, at totaldepositionen fra ejendommen i ansøgt drift på området er 0,0 kg ammoniak pr. ha pr. år.

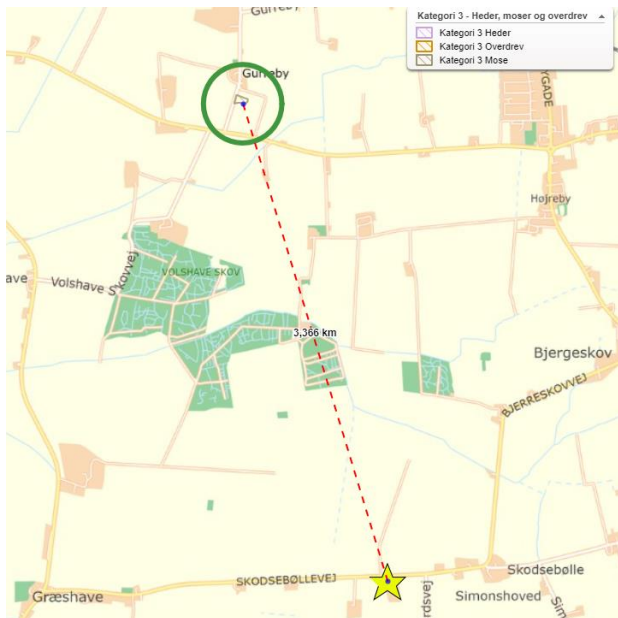
Kort 4.3.1 Nygård og nærmeste kategori 1 natur

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev ved Rødbyhavn ca. 15 km syd øst for ejendommen. Totaldeposition på arealet er i ansøgt drift beregnet til 0,0 kg ammoniak pr. ha pr. år.

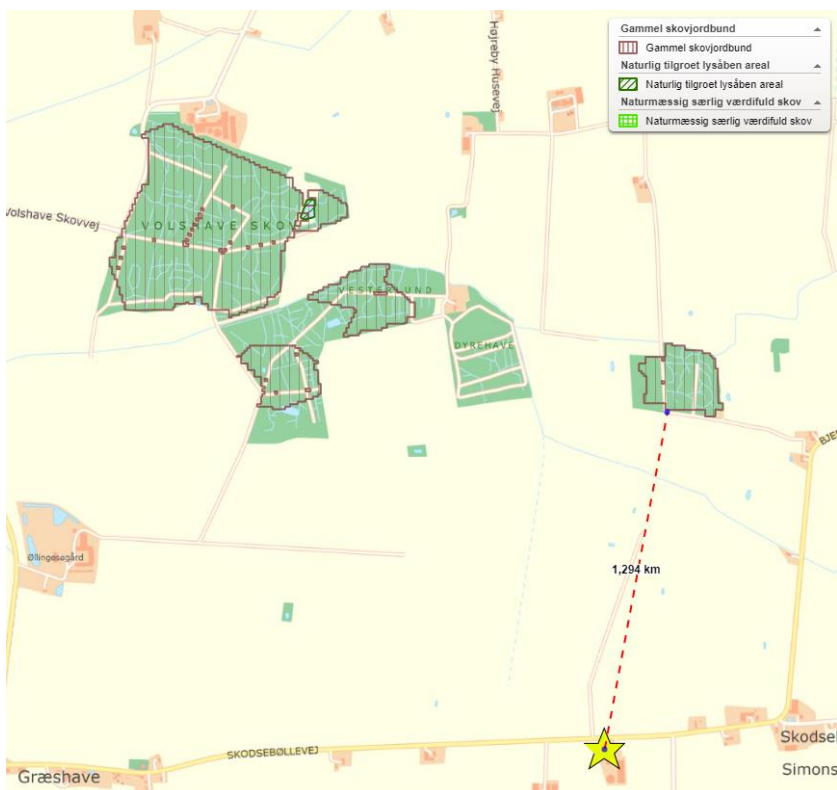
Kort 4.3.2 Nygård og nærmeste kategori 2 natur

Nærmeste kategori 3 natur, der ikke er skov, er en mose ca. 3,4 km nord vest for ejendommen. I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at området modtager 0,0 kg ammoniak pr. ha pr. år i ansøgt drift, hvilket er det samme som i nudrift og driften for 8 år siden.

Kort 4.3.3 Nygård og nærmeste kategori 3 natur, der ikke er skov

Nærmeste skov, der betegnes som kategori 3 natur, er "gammel skovbund" ca. 1,3 km nord for ejendommen. I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at området modtager 0,1 kg ammoniak pr. ha pr. år i ansøgt drift, hvilket er det samme som i nudrift og driften for 8 år siden.

Kort 4.3.4 Nygård og nærmeste kategori 3 natur, der er skov

Da det i den elektroniske ansøgning kan beregnes, at den ansøgte drift ikke vil give anledning til ammoniakdeposition på kategori 1- og kategori 2 natur, samt maksimalt 0,1 kg ammoniak på kategori 3 natur, har Lolland Kommune ingen bemærkninger.

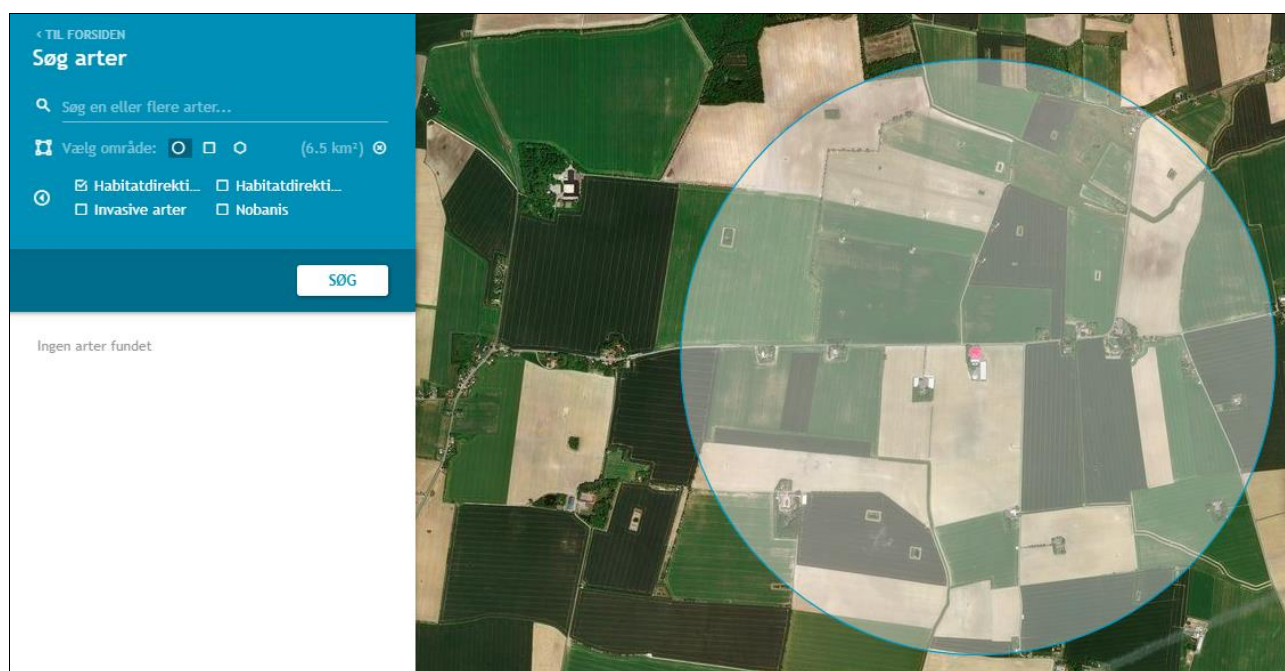
Der stilles ingen vilkår.

4.4 AMMONIAK OG SÆRLIGT BESKYTTEDE DYRE- OG PLANTEARTER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om der er arter omfattet af Habitatdirektivet, som er de samme arter, som er omfattet af Habitatbekendtgørelsen bilag IV (bilag IV arter eller særligt beskyttede dyre- og plantearter).

Ansøgers oplysninger

Der er foretaget en søgning i naturdata.dk inden for en radius af ca. 1.500 m fra ejendommen (se nedenstående kortudsnit).

Kort 4.4.1 Ansøgers kort over søgning af bilag IV-arter

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er bilag IV planter, der kan påvirkes af den ansøgte drift af husdyrbruget, da der ikke er registreret sådanne fund i nærheden.

Da der ikke sker nedrivning af bygninger eller rydning af ældre træer, er det Lolland Kommunes vurdering, at der ikke vil ske påvirkning af flagermus.

Af andre bilag IV dyr, er det Lolland Kommunes vurdering, at det alene er padder, der kan være tilknyttet søer nær ejendommen, som kan blive påvirket af ammoniak fra det ansøgte staldanlæg. Påvirkning kan ske ved, at søerne hurtigere gror til og dermed bliver uegnede som yngle- og levested for de særligt beskyttede padder.

Kort 4.4.2 Nygård og de 5 nærmeste søer

I den elektroniske ansøgning beregnes der følgende ammoniakdeposition i de 4 nærmeste søer:

Sø	1	2	3	4	5
Ammoniak (kg/ha/år) - ansøgt	0,3	0,4	0,6	0,4	0,4
Ammoniak (kg/ha/år) - nudrift	0,3	0,4	0,6	0,4	0,4
Ammoniak (kg/ha/år) - 8 år siden	0,3	0,4	0,6	0,4	0,4

Tabel 4.4.3 Tabel over ammoniakdeposition i de 5 nærmeste søer

Det er samlet set Lolland Kommunes vurdering, at en merdeposition på maksimalt 1 kg ammoniak pr. ha pr. år ikke har betydning for livet i – og ved mindre søer. Det betyder, at den ansøgte drift er uden betydning for søerne alle 5 nærmeste søer, da den ansøgte drift ikke giver anledning til end større ammoniakdeposition i ansøgt drift, end der er i den nuværende drift.

Der stilles ingen vilkår.

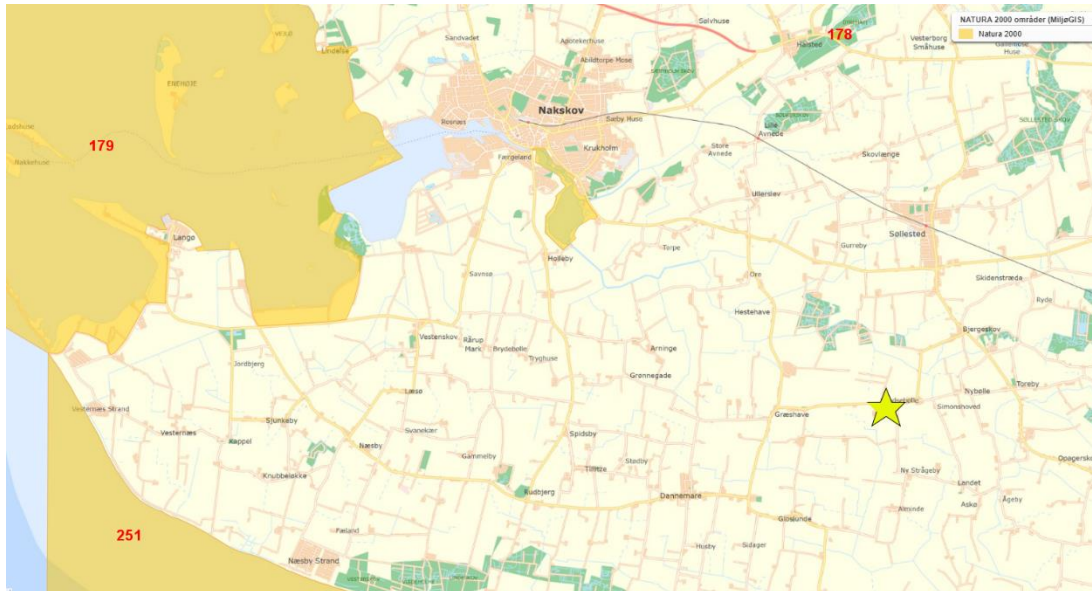
4.5 AMMONIAK OG INTERNATIONALE NATURBESKYTTESOMRÅDER

Her skal Lolland Kommune vurdere om ammoniak fra anlæggets påvirker internationale naturbeskyttelsesområder - kaldet Natura 2000.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste Natura 2000 område er Nakskov Fjord og Inderfjord – område nr. 179 – hvor Inderfjorden ligger ca. 7,6 km fra Nygård

Kort 4.5.1 Nygård og nærmeste Natura 2000 område – Nakskov Inderfjord

I den elektroniske ansøgning er det beregnet, at totaldepositionen fra Nygård i ansøgt drift på området er 0,0 kg ammoniak pr. ha pr. år.

Der stilles ingen vilkår.

5. JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til jord, grundvand og overfladevand.

5.1 JORD OG GRUNDVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til risiko for forurening af jord eller grundvand.

Ansøgers oplysninger

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og evt. bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af generelle regler vedr. anvendelse og udbringningstidspunkter for husdyrgødning og sprøjtemidler, og er derfor ikke beskrevet yderligere her.

Ressourcen vand søges begrænset ved at være opmærksom på at der ikke sker unødigt vandspild som følge af utætheder i rørføringer eller utætte ventiler.

Stalde, gyllerør og gyllebeholder er udført i tætte og stabile materialer.

Gyllebeholderen kontrolleres regelmæssigt for utætheder og er underlagt beholderkontrol.

Der er i beredskabsplanen for ejendommen redegjort for ejendommens beredskab i forhold til udslip fra punktkilder, samt ved transport og pumpning af gylle, samt andre forhold som potentielt vil kunne påvirke grundvandsforhold.

Det er ansøgers vurdering, at den planlagte produktionsændring ikke vil påvirke grundvands - eller drikkevandsinteresser, da ejendommen er beliggende uden for områder med særlige drikkevandsinteresser.

Ligeledes vurderer ansøger, at der på ejendommen ikke er en specifik øget risiko for udslip fra punktkilder. Ansøger vurderer, at ejendommens beredskabsplan tager hånd om hvilke aktioner, der skal tages i forbindelse med mindre uheld eller udslip.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Stald og gyllebeholder og rørføringer er etableret efter retningslinier i lovgivningen, som bl.a. fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen og byggelovgivningen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at overholdelse af bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen sikre, at staldanlæg og gyllebeholder ikke giver anledning til forurening af jord og grundvand.

Der stilles derfor ingen vilkår.

5.2 OVERFLADEVAND OG SPILDEVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til væsentlig påvirkning af overfladevand.

Særlig for IED - brug skal Lolland Kommune jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 36, stk. 1 pkt. 8 vurderer, ”indretning af husdyrbruget, så de forurenede områder uden om staldanlæg samt husdyrgødnings- og ensilageopbevaringsanlæg begrænses med henblik på at reducere produktion af spildevand.

Ansøgers oplysninger

Tagvand og overfladevand ledes til dræn.

Spildevand fra vask af stalde opsamles i ejendommens gyllesystem og er indregnet i normtallene for gylleproduktion. Spildevand fra mandskabsfaciliteterne i stalden såsom bad, og toilet ledes til septiktank med efterfølgende overløb til dræn.

Der er læsse / vaskeplads på ejendommen, som benyttes til vask af lastbiler efter aflæsning af smågrise. Vaskevand ledes til gyllebeholderen.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da forholdene på ejendommen i forbindelse med afledning af overfladevand er lovlige, og der ingen ændringer sker i forhold til nudrift og ansøgt drift, har Lolland Kommune ingen bemærkninger.

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalden, ledes sammen med gyllen til gyllebeholder, og er medregnet i den samlede beregning af gylle m.v. (opbevaringskapaciteten), Se afsnit 2.3.

Luftfoto 5.2.1 viser placering af læsseplads nordøst for gyllebeholderen samt fortanken syd / sydøst

Der er i 2007 etableret en læsseplads som må benyttes til vask af redskaber med gødningsrester samt vask af lastbil efter aflæsning / levering af smågrise.

Regnvand fra tage og befæste arealer føres til dræn, og dræn fra omkringliggende marker løber kommunevandløb 1 Højreby, og mod syd til det tidligere amtsvandløb 4L, og videre til pumpestationen i Kramnitse. Det viser vores kort også, når man se på "hvor løber vandet hen"

Luftfoto 5.2.2 fra 1954 viser hvilken retning drænvandet løber. Drænvandet løber til åben grøft kvl. 1 Højreby.

Det er ellers Lolland Kommunes vurdering, at husdyrbruget er indrettet således, at de forurenede områder uden om staldanlæg og gyllebeholder er begrænset med henblik på, at reducere produktion af spildevand.

Vilkår

- Der skal på ejendommen være en betonbefæstet læsse / vaskeplads af en sådan størrelse, at spild ikke tilføres ubefæstede arealer. Pladsen skal have fald mod afløb som løber til fortank, som pumper til gyllebeholderen.
- Vask af maskiner såsom redskaber og vogne for jord og gødningsrester skal ske på den dertil etablerede læsse/vaskeplads.

Der må ikke anvendes vaske - og rensemidler, ligesom der ikke må foretages motorvask eller vask af olierede motordele på pladsen.

- Der må ikke foretages vask eller påfyldning af marksprøjte, traktorer og andet pesticidudstyr på pladsen med mindre pladsen overholder gældende reglerne jf. vaskepladsbekendtgørelsen og byggebladet for vaskepladser.

6. FORURENING FRA ANLÆGGET

I dette kapitel beskrives anlæggets direkte påvirkning af omgivelserne – undtagen ammoniak og samt påvirkning af jord, grundvand og overfladevand, som behandles særskilt.

6.1 LUGT

I den elektroniske ansøgning er der lavet en lugtberegning. Der er beregnet en lugtgenegrænse i forhold til for enkelt beliggende beboelser uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøget (maksimalt 15 OUE³), samlet bebyggelse og områder i landzone, hvor der ved lokalplan er fastlagt områder med beboelse eller samlet bebyggelse (maksimalt 7 OUE) samt byzone (maksimalt 5 OUE).

Der beregnes alene lugt fra stalde, da anlæg til husdyrgødning i den daglige drift ved korrekt brug ikke giver anledning til lugt. Lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning skal ikke tages med i beregningen.

Ansøgers oplysninger

Ejendommen ligger i god afstand fra nærmeste enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og nærmeste byzone, og lugtgenekriterierne er fint overholdt.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Skodsebøllevej 32	0	NY	175,1	175,1	324,5	Ja
 Skodsebøllevej 13	0	NY	388,5	388,5	1467,8	Ja
 Højreby By, Søllested	0	NY	524,5	524,5	3163,5	Ja

Konsekvenszone: 667 m

Tabel 6.1.1 beregning af lugt fra den elektroniske ansøgning

Ansøger er bevidst om de påvirkninger som driften for de omkringboende har. Gyllekørsel til udbringning på markarealer, udføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der omrøres kun i gyllebeholderen i forbindelse med udkørsel.

³ OUE = odour units (lugtenheder)

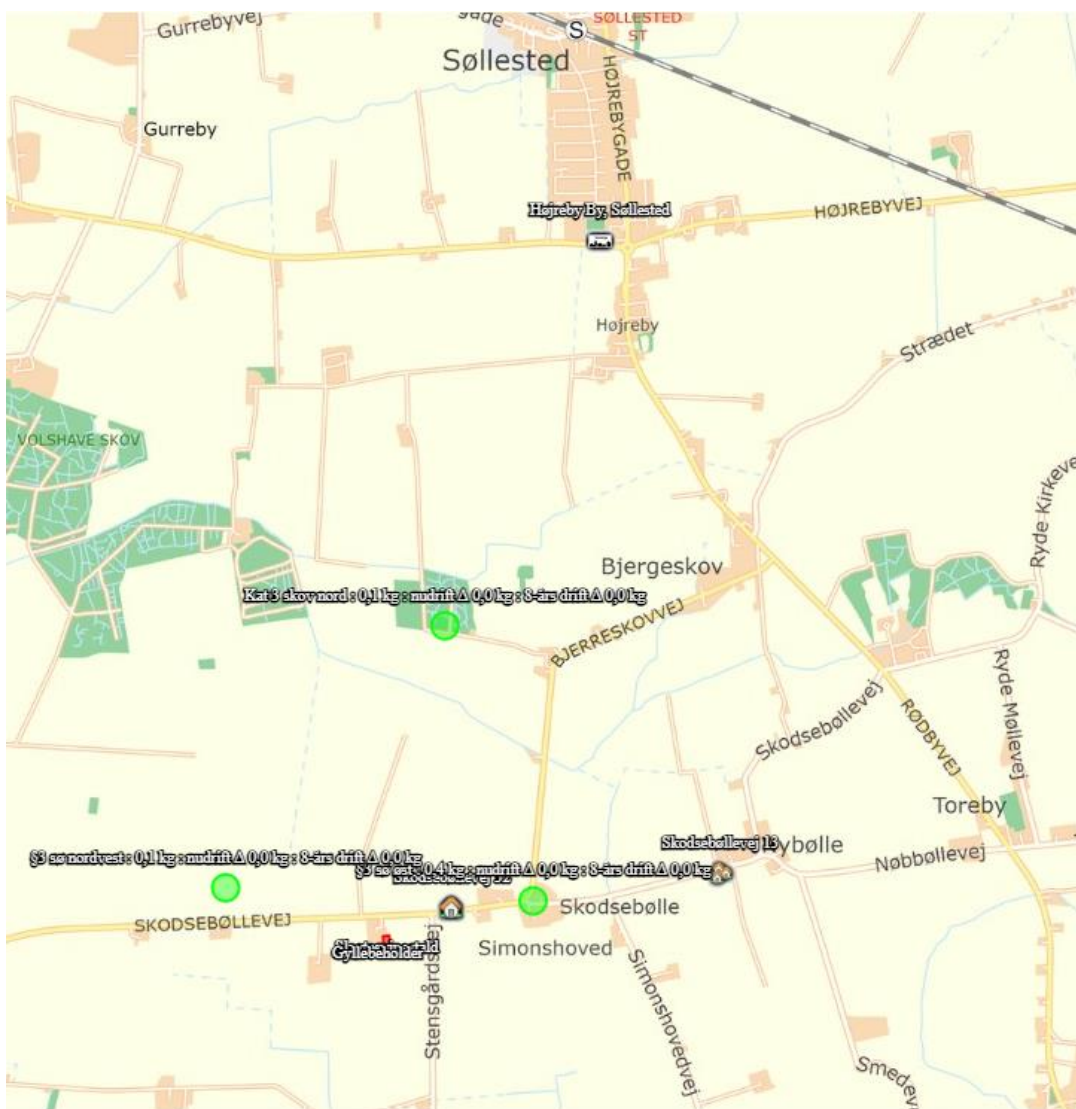
Derudover forsøger ansøger at planlægge flest mulige aktiviteter inden for almindelig arbejdstid, dog med forbehold for at der i spidsbelastningsperioder kan være behov for at arbejde uden for almindelig arbejdstid.

Ansøger vurderer, at der igennem opretholdelse af en god staldhygiejne, samt ved at tage hensyn til naboer samt god og grundig planlægning af arbejdsrutiner, er taget en række hensyn der kan være med til begrænse påvirkning fra husdyrbruget for omkringboende naboer, samt befolkningen generelt.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Tabellen i den elektroniske ansøgning skal læses således, at der skal være mindst 175 m mellem stalden (beregnet lugtcentrum) til den nærmeste enkelt beliggende bolig uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger, og der er reelt 324 m. Kravet er derfor overholdt.

Er den korrigerede geneafstand (beregnet) mindre end den vægtede gennemsnitsafstand (den faktiske afstand fra et beregnet lugtcentrum), er kravet overholdt.

Kort 6.1.2. målepunkter til lugtberegning i den elektroniske ansøgning

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til de valgte målepunkter som er benyttet i den elektroniske ansøgning. Se kort 6.1.2. eller til forudsætningen om, at der ikke er kumulation (lugt fra andre ejendomme med husdyrproduktion, som påvirker de samme naboejendomme med lugt fra husdyrbrug).

Som der fremgår af ovenstående beregning overholdes lugtgenekriteriet til alle ejendomme.

Der stilles vilkår om god staldhygiejne samt om, at ændringer, der kan have betydning for lugt fra ejendommen, skal forelægges for Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen er godkendelsespligtig.

I afsnit 2.3 om opbevaring af gylle er der stillet vilkår om, at omrøring af gylle først må ske umiddelbart inden udkørsel/udbringning af gylle. Det er også med til at mindske den samlede lugt fra ejendommen.

Vilkår

- Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stalde og fodringsanlæg holdes rene.
- Ved ændringer, der kan have betydning for lugt fra det samlede anlæg, skal Lolland Kommune kontaktes med henblik på vurdering af, om ændringen kræver tilladelse eller godkendelse.

6.2 SKADEDYR

Ansøgers oplysninger

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder er med til at begrænse forekomst af skadedyr.

Foder og korn opbevares i tætte siloer og foderladen rengøres jævnligt. Evt. foderspild fjernes løbende.

Rotter.:

Der er indgået sikringsaftale med skadedyrsbekæmpelsesfirma (pt. Rovfluen).

Fluer.:

Stuefluer bekæmpes med rovfluer som tilsættes gyllekanaler.

Vurdering af skadedyr.:

Opbevaring af foder sker i fodersiloer og i lukket foderlade, og evt. spild fjernes løbende. Derudover holdes arealer omkring anlægget ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Regelmæssig vask af stalde efter hver hold grise er medvirkende til at reducere beskidte flader i stalene, hvor fluer vil kunne opformeres. I anlæg hvor der anvendes rovfluer bekæmpes fluerne kontinuerligt, hvilket betyder, at der normalt ikke er væsentlig forekomst af fluer.

Det vurderes, at husdyrbruget forebygger og bekæmper fluer og rotter på en måde, så disse skadedyr ikke forventes at medføre skade eller uhygiejniske forhold for omkringboende eller udgøre en risiko for menneskers sundhed.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I forhold til skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at der ikke skabes gunstige forhold for skadedyr som fluer og rotter, hvilket sikres ved, at der på ejendommen holdes så rent for husdyrgødning, foderspild samt diverse oplag, som det er muligt.

Opstår der problemer med skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at bekæmpelse af disse sker i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer, der opdateres løbende.

Lolland Kommune finder det desuden væsentligt, at ansøger fastholdes i forebyggelse af fluer samt rottetilhold. Angående rottetilhold ved altid at have en sikringsaftale med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til fluer og skadedyr fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).
- Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinier fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

6.3 AFFALD

Ansøgers oplysninger

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning som genanvendes som gødning på markerne.

Foderspild søges minimeret mest muligt, da det er en unødigt omkostning i produktionen. Foderspild havner i gyllen og genanvendes ligeledes på marken.

De affaldsmængder som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpestoffer som anvendes i produktionen. Derfor er det svært at nedbringe affaldsmængden, da husdyrbruget ikke har indflydelse på emballeringen. Mængden af affald er dog begrænset i forhold til produktions størrelse.

Affaldet består primært af plastdunke fra sæber, desinfektionsmidler og bekæmpelsesmidler, klinisk risikoaffald herunder spraydåser til mærkning af dyr, lysstofrør fra stalde, papir, pap og plast fra emballering samt jern og metal.

Affaldstype	Håndtering og bortskaffelse
Klinisk Risikoaffald Kanyler og medicinrester og spraydåser	Opbevares i kanyleboks i skab samt spand til medicinaffald. Spraydåser afleveres på genbrugsplads
Tom emballage (papir/pap/plast og plastdunke)	Afhentes af Marius Pedersen
Lysstofrør og elsparepærer	Afleveres på genbrugsplads
Jern og metal	Afleveres til skrot

Håndtering af affald på husdyrbruget

Affaldet sorteres på ejendommen og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

Døde dyr opbevares på fast plads under kadaverkappe og afhentes efter behov af DAKA.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af affald.:

Døde dyr opbevares under kadaverkappe, hvilket vurderes at være den mest optimale metode for opbevaring af døde slagtesvin. Det vurderes således, at døde dyr opbevares på en måde, så der ikke er risiko for at der opstår uhygiejniske forhold.

Det vurderes, at kemikalier opbevares korrekt uden risiko for forurening og at olietank opbevares på fast gulv med mulighed for opsugning af evt. spild.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder det tilstrækkeligt, at gældende lovgivning om opbevaring og bortskaffelse af affald samt Lolland Kommunes affaldsregulativer overholdes.

Angående kadaver, vil Lolland Kommune fasthold ansøger i, at der ved opbevaring af kadaver anvendes kadaverkappe til større dyr og lukket container til mindre dyr.

Angående bortskaffelse af kadaver finder Lolland Kommune gældende lovgivning og modtager firmaets retningslinier for tilstrækkelige.

Egenkontrol og dokumentation for aflevering af affald fremgår af kapital 7.

Vilkår

- Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.
- Kadaverplads og -kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

6.4 OLIE OG KEMIKALIER

Ansøgers oplysninger

Olieforbrug.:

Der anvendes fyringsolie til korntørring, udtørring af stalde efter vask om vinteren, til opvarmning af stalde efter behov. Forbruget varierer over året afhængigt af sæson.

Olien opbevares i en overjordisk olietank på 1.200 l. placeret i foderladen. Tanken står på stabilt underlag, hvor evt. spil vil kunne iagttages og opsuges.

Olieaffald (spildolie).:

Der opbevares ingen spildolie på ejendommen idet evt. spildolie medtages i forbindelse med service af de få maskiner på ejendommen.

Kemikalieforbrug.:

Husdyrbrugets forbrug af kemikalier består af rengøringsmidler til vask af staldanlægget. Kemikalier opbevares i lukkede beholdere i stalden og er placeret, så evt. spild ikke kan forurene jord og grundvand.

Kemiaffald.:

Det er sjældent, at der er restprodukter. Det tilstræbes at disponere midlerne så restprodukter undgås. Eventuelle rester afleveres på genbrugsplads.

Det vurderes, at kemikalier opbevares korrekt uden risiko for forurening og at olietank opbevares på fast gulv med mulighed for opsugning af evt. spild.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder det tilstrækkeligt, at gældende lovgivning om opbevaring af olie og kemikalier overholdes.

Der stilles ingen vilkår.

6.5 STØJ OG VIBRATIONER

Ansøgers oplysninger

De væsentligste støjkloder fra husdyrbruget er støj fra ventilation, ind- og udlevering af dyr, omrøring og pumpning af gylle, indblæsning af foder, tørring af korn, formaling af korn, blanding af foder, vask af stalde med højtryksrensere.

Støjkilde	Placering	Drifttid	Styrke
Ventilation	Motorer placeret nede i stalden ved bunden af ventilationsafkastet	Hele døgnet Størst behov for ventilering i sommerhalvåret.	Svag støj
Indlevering af dyr	Ved læsserampen - se situationsplan	Dagtimer	Kortvarig støj
Udlevering af dyr	Ved læsserampen - se situationsplan	Kan finde sted om natten	Kortvarig støj
Omrøring og pumpning af gylle	Ved gyllebeholderen	I forbindelse med udbringning af husdyrgødning - primært dagtimer	Svag støj
Indblæsning af foder	I 2 udendørs siloer samt foderlade	Dagtimer	Kortvarig støj Svag støj
Tørring af korn	I gl. driftsbygninger	I høst (juli-august) kan ske over hele døgnet.	Kort periode af året
Kompressor til vådfoder	I foderlade	Indenfor almindelig arbejdstid	Svag støj

Tabel 6.5.1 fra ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten

Støj vedr. transporter er beskrevet under afsnittet transporter.

Flere af støjkloderne giver kun anledning til kortvarig støj. Det drejer sig f.eks. om ind- og udlevering af dyr samt indblæsning af foder.

En støjkilde som omrøring af gylle er normalt sæsonbetonet.

Støjkilder som er inde i bygninger, er generelt lydsvage så som foderhåndtering, vask af stalden, udlevering af dyr samt ventilationsstøj.

Nærmeste nabo findes ved Skodsebøllevvej 32 (325 m fra anlægget) og forventes ikke at blive generet af støj på denne afstand.

Der er ingen lavfrekvent støj fra husdyrbruget.

Vurdering af støjgener.:

Der forekommer aldrig støj fra alle støjkilder samtidig.

Det forventes at der ikke sker en forøgelse af støjniveauet i forhold til støjniveauet i den nuværende drift, idet der ikke sker en forøgelse af produktionsarealet og de dertilhørende aktiviteter.

Der er mere end 300 meter til nærmeste nabo. Naboer forventes ikke at kunne blive generet af støj fra husdyrbruget med denne afstand. For at reducere generne for naboerne er man på husdyrbruget opmærksom på at støjende aktiviteter altovervejende skal foregå inden for normal arbejdstid.

Driften i anlægget bidrager ikke til rystelser.

Transport til og fra anlægget med traktor og lastbiler forventes ikke at give anledning til rystelser 50 meter fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød og dels da vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som eks. en brostensbelægning.

Der er ingen beboelser i meget kort afstand fra vejen.

Vurdering af gener fra rystelser.:

På grund af nabobeboelsers beliggenhed med god afstand til vejen, vurderes disse ikke at være udsat for rystelser ved trafik på vejen.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at Miljøstyrelsens vejledning om støj fra landbrug til enhver tid skal overholdes. Desuden stilles der vilkår om, at evt. støjmåling skal ske efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Der foreligger ingen oplysninger om vibrationer. Det er Lolland Kommunes vurdering, at gener fra vibrationer på ejendommen, ikke er et problem for naboer til ejendommen.

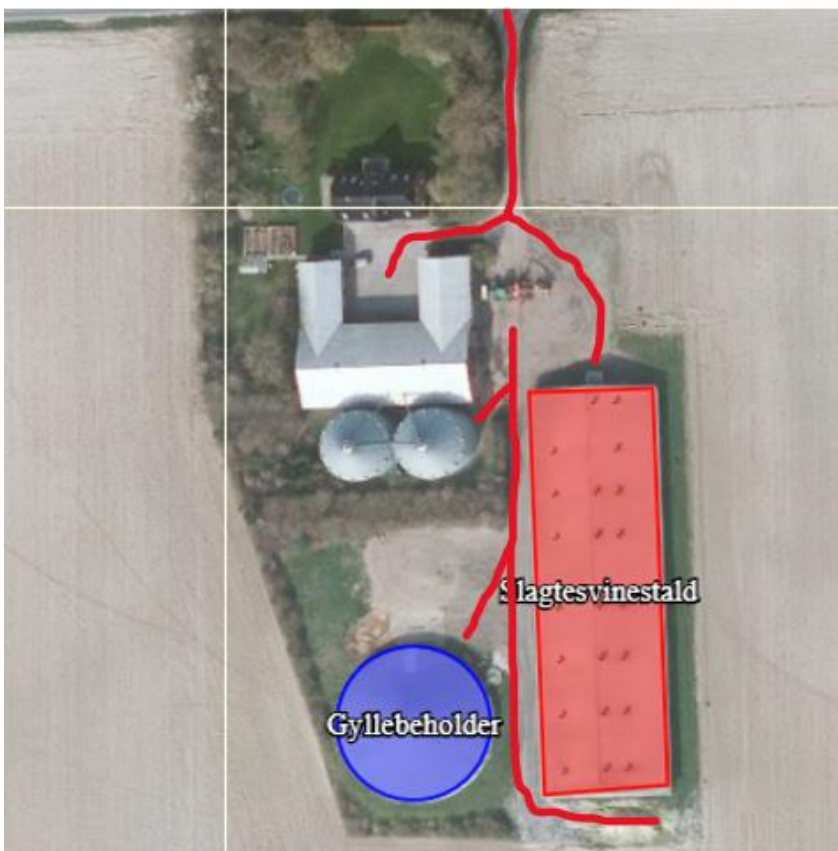
Vilkår

- Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
- Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
- Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

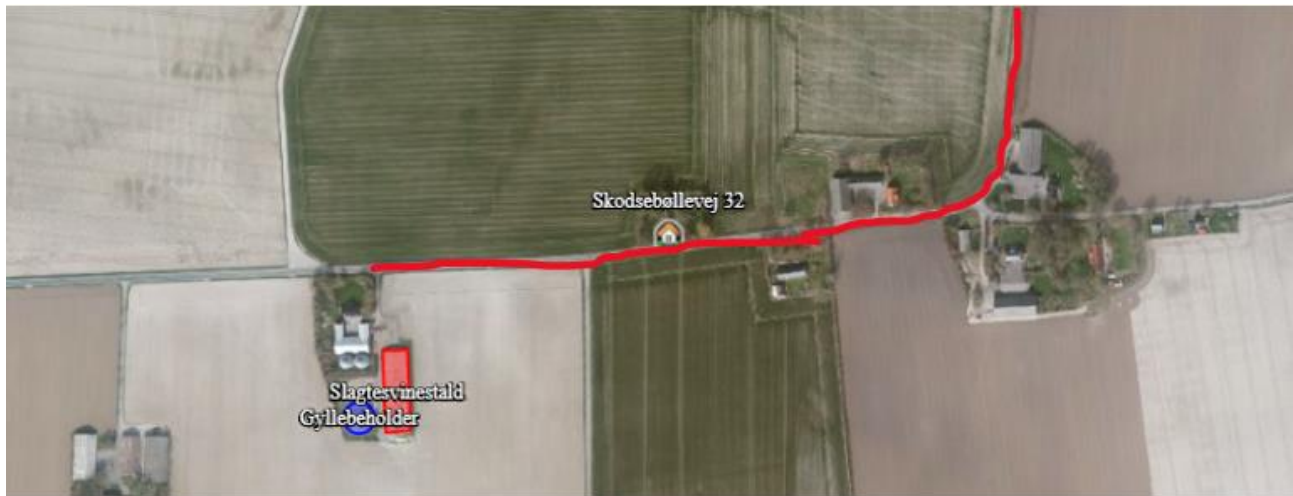
6.6 TRANSPORT

Ansøgers oplysninger

Der er adgang til ejendommen fra Skodsebøllevej. Adgangsvejen består af knust asfalt. Interne veje omkring anlægget består ligeledes af knust asfalt.

Luftfoto 6.6.1 over interne transportveje på husdyrbruget

Luftfoto 6.6.2 over tilkørselsveje til husdyrbruget

Antal transporter med dyr til og fra ejendommen stiger ikke som følge af ansøgningen/projektet. Transport med døde dyr sker mod øst ad Skodsebøllevvej.

Det vurderes, at levering af foder ikke vil stige i ansøgt drift, som følge af en beskedne ændring af produktionen.

Antallet af transporter med husdyrgødning fra ejendommen vil være nogenlunde det samme som i nudriften, da den primære ændring består i at slagtesvinene produceres med en højere afgangsvægt.

Oversigt over transporter fremgår af nedenstående tabel. Transporter er defineret som biler større end 3.500 kg og en transport er defineret som en til- og frakørsel.

Type	Antal og kapacitet		Hyppighed		Tidsrum
	Nudrift	Ansøgt drift	Nudrift	Ansøgt drift	
Levering af smågrise	26	26	Jævnligt	Jævnligt	6.00-18.00
Afhentning af dyr til slagteri	52	52	Jævnligt	Jævnligt	Kan forekomme om natten
Afhentning af døde dyr	150	150	Jævnligt	Jævnligt	6.00 – 16.00
Hjemtagning af korn i høst	135	135	Sæson	Sæson	Høstsæsonen 11.00-23.00
Levering af soya, mineraler mv.	10	10			6.00 – 18.00
Transport af gylle (kapacitet ca. 35 tons gyllevogn)	140	150	Sæson	Sæson	6.00-18.00
Levering af fyringsolie	2	2			6.00-18.00
Afhentning af dagrenovation	52	52	Jævnligt	Jævnligt	6.00-18.00
Transporter i alt	567	577			

Tabel 6.6.3 ansøgers oplysninger om antal årlige transporter

Transporter til- og fra husdyrbruget med foder, olie, sækkevarer og renovation sker primært inden for normal arbejdstid fra 8.00-18.00. Afhentning af dyr til slagteri kan dog også finde sted i nattetimerne.

Transporter med husdyrgødning og hjemtagning af korn finder sted i sæsonen. Ved sæsonarbejde vil der også kunne forekomme kørsel i aftentimerne og i weekender.

Vurdering af transporter.:

Antallet af transporter forventes ikke at øges i forbindelse med det ansøgte.

Oversigtsforholdene ved til- og frakørsel til ejendommen er gode, idet der ikke beplantninger eller bygninger der hindrer gode oversigtsforhold. Nærmeste naboer ligger langt fra ejendommens indkørsel. Til- og frakørsel til ejendommen vurderes derfor ikke at være til gene for naboer eller trafikken generelt.

Tunge transporter til og fra ejendommen passerer ikke tæt forbi beboelser.

De interne transporter på ejendommen foregår i stor afstand i forhold til naboer. Naboer forventes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra interne transporter på husdyrbruget

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ovenstående. Det er Lolland Kommunes vurdering, at til- og frakørsels forholdene på ejendommen ikke giver anledning til væsentlig gene for naboerne.

Der stilles ingen vilkår.

6.7 ANDRE PÅVIRKNINGER (STØV OG LYS)

Ansøgers oplysninger

Støv.:

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af korn og andet foder samt ved transporter til og fra husdyrbruget og intern kørsel på ejendommen. Derudover kan der afgives støv med ventilationen.

Foder transporteres i lukket system direkte ind i siloerne. Derfra i lukket foderlade og ledes ud i staldene gennem lukkede rørsystemer.

Der forekommer støv i staldene ved almindelig drift. Støvet i staldene reduceres ved regelmæssig overbrusning i staldanlægget som binder støvet. En mindre del vil blive ventileret ud. Efter hvert hold grise vil anlægget inklusive ventilationen blive rengjort ved vask. Der vil således ikke ske en ophobning af støv i staldanlægget.

Transporter på jord- eller grusveje kan give anledning til lokale støvgener i tørre perioder. Se punktet transporter.

Vurdering af støvgener.:

Det forventes ikke, at der sker en forøgelse af risikoen for støvgener i forbindelse med det ansøgte. Der vurderes ikke at være støvkilder fra driften af husdyrbruget, som giver anledning til væsentlige gene for naboer. Det skyldes, at der ikke er væsentlige kilder til støv i anlægget og at evt. støv i staldluften reduceres ved regelmæssig overbrusning af grisene og rengøring af anlægget efter hvert hold grise.

Nærmeste nabo ligger desuden i en afstand på mere end 300 meter fra anlægget. Nærmeste nabo fra indkørslen til anlægget er beliggende mere end 200 meter herfra. Det vurderes, at den store afstand fra indkørslen gør, at nærmeste naboer ikke vil blive påvirket af støvgener.

Støv i forbindelse med transporter søges minimeret ved hensynsfuld kørsel og lav hastighed.

Lys.:

Udendørsbelysningen består alene af orienteringslys ved indgange til bygninger. Der er ingen udendørs projektører.

Der er lys ved læsserampen, som dog kun er tændt i forbindelse med ind- og udlevering af dyr.

Der er kun lys i staldene i forbindelse med arbejde i staldene og i forbindelse med udfodring og sådan at velfærdskravene vedr. belysning, fastsat ved lov, kan opfyldes. Staldene er ikke oplyst om natten.

Vurdering af lyspåvirkninger.:

Der er intet lys ved bygninger, som vurderes at kunne være til gene for omkringboende eller trafikanter. Det skyldes, at der ikke er lys i staldene om natten og at udendørs belysning primært består af orienteringslys ved bygninger.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der i ansøgt drift ikke vil være gener for naboerne i form af støv eller lys fra det samlede staldanlæg.

Det er ligeledes Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er andre driftsforhold, som vil give anledning til nabogener.

Der stilles derfor ingen vilkår.

7. EGENKONTROL

I dette kapitel er krav om egenkontrol fra de foregående kapitler samlet.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

For overblikkets skyld har Lolland Kommune valgt, at samle vilkår om egenkontrol i dette afsnit i stedet for under de enkelte afsnit, hvor egenkontrollen er relevant – i de afsnit henvises i stedet for til dette kapitel.

En del egenkontroller, som har betydning for miljø og tilsyn med denne miljøgodkendelse er fortsat reguleret i gældende lovgivning, og indgår derfor ikke i denne godkendelse.

Det anbefales dog, at f.eks. dokumentation for beholderkontroller m.v. kan findes og ses sammen med nedenstående egenkontroller og dokumentation.

Vilkår

- Denne tilladelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.
- Nedenstående dokumentation skal gemmes på bedriften i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden, hvis denne ønsker det.

Miljøteknologi i staldene (afsnit 2.2)

- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst en gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende.:

Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af køleydelsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.

- Enhver form for driftstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 5 dage.
- Registeringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal som en del af miljøledelsen på ejendommen, årligt indsendes til miljømyndigheden.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.3)

- Det skal ved effektivitetskontrol/rapport eller anden dokumentation samt gødningsplan kunne dokumenteres, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle.
- Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Energi og vandforbrug (afsnit 2.4)

- Der skal på ejendommen ske månedlig aflæsninger af el – og vandforbrug i staldanlæg, aflæsningerne skal føres ved logbog.
- Såfremt vandforbruget stiger mere end hvad der skyldes naturligt variation, skal årsagen hertil klarlægges og noteres i logbog.

Ventilation (afsnit 2.5)

- Til dokumentation for rengøring og vedligeholdelse samt service af ventilationsanlægget, skal der føres logbog, og kvitteringer for den årlige service skal kunne forevises ifm. miljøtilsyn.

Skadedyr (afsnit 6.2)

- Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.

Affald (afsnit 6.3)

- Til dokumentation for aflevering af affald, skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadaver.

Forebyggelse af uheld og beredskab ved uheld (afsnit 8.2)

- Til dokumentation af at beredskabsplanen er vurderet og evt. opdateret, skal seneste vurdering og evt. opdatering fremgå af planen.

8. KRAV I FORHOLD TIL IE DIREKTIVET SAMT MILJØKONSEKVENSRAPPORT

I dette kapitel findes ansøgers oplysninger og Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering samt evt. vilkår i forhold til særlige krav til husdyrbrug omfattet af IEDirektivet⁴ jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (bilag 1, pkt. C) og ansøgers miljøkonsekvensrapport (bilag 1, pkt. D).

8.1 FORANSTALTNINGER VED OPHØR

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit C, pkt. 1 skal ansøger oplyse om påtænkte foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøges redegørelse.

Lolland Kommune stiller vilkår om, at rengøring, oprydning m.v. ved ophør af svineproduktionen på ejendommen.

Vilkår

- Ved ophør af svineproduktion på ejendommen, skal stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg og fodersiloer tømmes og rengøres, udtjent inventar og udstyr skal bortskaffes, almindeligt affald og miljøfarligt affald skal bortskaffes efter gældende regler, foderanlæg skal tømmes og husdyrgødning køres ud på markarealer.

8.2 FOREBYGGELSE AF - OG BEREDSKAB VED UHELD

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 35, stk. 1, pkt. 7 skal ansøger redegøre for, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Ansøger har ikke redegjort særskilt for det forhold.

Ansøger har fremsendt en beredskabsplan for Skodsebøllevvej 29.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da der er tale om et brug omfattet af IE-direktivet, er det et krav, at der skal foreligge en brugbar og tilgængelig beredskabsplan på bedriften.

⁴ Husdyrbrug, der overskider stipladsgrænserne i husdyrbrugloven § 16 a, stk. 2.

Beredskabsplanen, som den ser ud på godkendelsestidspunktet, ses i bilag 4.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til driftsforstyrrelser og uheld fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Der skal til stadighed forefindes et let tilgængeligt eksemplar af en beredskabsplan på bedriften.
- Beredskabsplanen skal af den ansvarlige for driften årligt vurderes og evt. opdateres.
- Samtlige ansatte på bedriften skal være bekendt med beredskabsplanen og dens indhold, samt vide, hvor den er tilgængelig.

8.3 VALG AF BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit C, pkt.2 skal ansøger redegøre og dokumentere for valg af bedst tilgængelig teknik på husdyrbruget – evt. henvisning til tidligere afsnit om det samme.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger.

8.4 ALTERNATIVER TIL TEKNOLOGI, TEKNIK OG FORANSTALTNINGER

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit C, pkt.3 skal ansøger fremlægge et ikke-teknisk resumé af de undersøgte væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger evt. henvisning til miljøkonsekvensrapport.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger.

8.5 BESKRIVELSE AF DET ANSØGTE

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit D, pkt. 1 skal miljøkonsekvensrapporten indeholde en beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om placering/udformning/dimensioner, det ansøgte kumulative indvirkning på miljøet, foranstaltninger mod forurening samt alternative løsninger.

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der henvises til en nærmere vurdering af de enkelte forhold i de foregående kapitler og afsnit i denne miljøgodkendelse.

8.6 SAMLET IKKE TEKNISK RESUME

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit D, pkt. 2 skal miljøkonsekvensrapporten indeholde "et samlet ikke-teknisk resume".

Ansøgers oplysninger fremgår af miljøkonsekvensrapporten - se bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers resume.

Der henvises til en nærmere vurdering af de enkelte forhold i de foregående kapitler og afsnit i denne miljøgodkendelse.

8.7 UDARBEJDELSE AF MILJØKONSEKVENSRAPPORTEN

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 1, afsnit D, pkt. 3 skal det foreligge "oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten"

Ansøgers oplysninger

Ansvarlig konsulent:

Cand. Agro. Heidi Ledskov
Miljøkonsulent
hsl@vkst.dk
Tlf. 5148 9081

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ovenstående eller til den samlede udarbejdede rapport.

9. BILAG

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport

Bilag 2: Produktionsareal

Bilag 3: Datablad på gyllekølingsanlægget

Bilag 4: Situationstegning og Beredskabsplan

BILAG 1. MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Miljøansøgning efter husdyrgodkendelseslovens § 16a

Udvidelse af slagtesvineproduktionen i eksisterende stald

Nygaard

Skodsebøllevej 29, 4920 Søllested

Datablad (A)

Ansøger	<i>Michael Grunnet Rasmussen, Skodsebøllevvej 29, 4920 Søllested</i>
Ejendommens ejer	<i>Michael Grunnet Rasmussen, Skodsebøllevvej 29, 4920 Søllested</i>
Husdyrbrugets adresse	<i>Nygaard, Skodsebøllevvej 29, 4920 Søllested</i>
CVR-nummer	<i>21595276</i>
CHR-nummer	<i>114477</i>
Kommune	<i>Lolland</i>
Ejendomsnummer	<i>3600003316</i>
Matrikel-nr.	<i>7a Landet, Skodsebølle By</i>
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	<i>Ingen</i>
Biaktiviteter	<i>Ingen</i>
Ansøgningskema	<i>222314</i>
Konsulent; 13 års anciennitet som miljørådgiver	<i>VKST I/S, CVR-nr.: 35448020 Miljøkonsulent cand. Agro. Heidi Ledskov Mailadresse hsl@vkst.dk, mobil nr. 5148 9081 Adresse: Fulbyvej 15, 4180 Sorø</i>
Ansøgning indsendt	<i>Maj 2021 (version 3)</i>

Forord

Husdyrbruget på Skodsebøllevvej 29, 4920 Søllested, har flere end 2.000 stipladser til slagtesvin over 30 kg og er dermed et IE-husdyrbrug. Miljøgodkendelse til husdyrbruget skal derfor søges og meddeles efter Husdyrbrugslovens §16 a stk. 2.

Oplysningerne i denne miljøkonsekvensrapport supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1.

Miljøkonsekvensrapporten påviser, beskriver og vurderer det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet. Rapporten beskriver desuden de eventuelle foranstaltninger, som ansøger har truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. Beskrivelsen indeholder følgende emner jf. husdyrgodkendelsesbek. §4 stk. 6.;

Stk. 6. De oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. D, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Beskrivelser og vurderinger i denne rapport danner sammen med beregninger udført i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk grundlag for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på ejendommen.

Indholdsfortegnelse

Datablad (A)	2
Forord 3	
1. Ikke teknisk resumé.....	6
1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør.....	7
1.2. Undersøgte alternativer til teknologi og foranstaltninger	7
2. Husdyrbruget og det ansøgte	7
2.1. Indretning og drift af anlæg	8
2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion	8
2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi	10
2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet	12
2.1.4. Ventilation	13
2.1.5. Teknologi	13
2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde.....	13
2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed.....	13
2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	14
2.4. Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed	14
2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk	14
2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold	14
2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8)	16
2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission.....	16
2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur.....	17
2.5.2. Bilag IV-arter	19
2.6. Husdyrbrugets lugtemission	20
2.7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger	22
2.7.1. Støj	22
2.7.2. Støv	23
2.7.3. Lys	24
2.7.4. Skadedyr.....	24
2.7.5. Transporter.....	25
2.7.6. Rystelser	27
2.7.7. Egenkontroller.....	27
2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer.....	28
2.8.1. Døde dyr	28
2.8.2. Affald	28
2.8.3. Olie og kemikalieforbrug	29
2.8.4. Energiforbrug	29
2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	30
2.9. BAT- ammoniak	31
2.10. Grænseoverskridende virkninger.....	32
3. Miljøkonsekvensvurdering	32

3.1. Beskrivelse af det ansøgte	32
3.1.1. Det ansøgtets placering, udformning, dimensioner	32
3.1.2. Det ansøgtets forventede væsentlige indvirkninger på miljøet og de foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø.	32
3.1.3. Andet i forhold til befolkningen og menneskers sundhed	32
3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand	33
3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer	34
3.1.6. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt	34
4. Oplysninger i relation til IE-husdyrbruget	35
4.1. Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør	35
4.2. BAT- Råvare, energi, vand, management mv.	35
4.2.1. BAT- råvare	37
4.2.2. Bat-Energi	37
4.2.3. BAT-Vand	37
4.2.4. BAT-Management	38
5. Konklusion	38
6. Bilag	39

1. Ikke teknisk resumé

Nudrift og det ansøgte projekt

Den nuværende lovlige husdyrproduktion på ejendommen Nygård er 9.019 slagtesvin (30-111 kg).

Det er ønsket at optimere slagtesvineproduktionen i den eksisterende stald på 2.180 m² (totalareal).

Ansøgningen om godkendelsen tager udgangspunkt i den nuværende lovlige drift, og den drift der var på anlægget for 8 år siden.

Med den ønskede udnyttelse af staldene bliver produktionsarealet i ansøgt drift på 1.660 m². Der er søgt om flexgruppen "Smågrise og slagtesvin", så der både er mulighed for at producere smågrise og slagtesvin i stalden. Denne rapport beskriver dog primært produktion af slagtesvin, da det er denne dyretype, der har den største lugtgene og den højeste ammoniakfordampning.

Der er 1 overdækket gylletank på ejendommen på 4.500 m³. Der er gyllekøling i stalden, som benyttes med samme effekt fremover.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Da der ikke sker en udvidelse af produktionsarealet (bortset fra at udleveringsrummet nu tages i brug som produktionsareal) i forbindelse med ansøgningen, forventes ikke væsentlige ændringer i forhold til den nuværende drift, og da der er stor afstand til naboer, forventes heller ingen væsentlige ændringer for naboer omkring husdyrbruget i forhold til oplevelse af støj, støv, lugt eller færdsel til og fra husdyrbruget mv.

Lugt

Beregninger i it-ansøgningen viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Trafik, støj og støv

Antallet af transportere øges ikke i forbindelse med det ansøgte.

Transporter til og fra samt på ejendommen foregår i stor afstand i forhold til naboer. Naboer forventes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra interne transportere på husdyrbruget.

Landskab

Ejendommen er ikke lokaliseret indenfor bygge- og beskyttelseslinjer eller andre værdifulde områder.

Da der ikke etableres nybyggeri, forventes det ikke at påvirke landskabsoplevelsen væsentligt.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

De mest ammoniakfølsomme naturområder indenfor habitatudpegninger ligger i en afstand af mere end 7 km fra husdyranlægget. Der er lokaliseret flere andre naturområder i kortere afstand fra anlægget omfattet af den vejledende registrering af §3-områder efter naturbeskyttelsesloven. Beregninger viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, som vil modtage et større ammoniakbidrag end de grænser, der er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det ansøgte forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Det skyldes, at der ikke fjernes eller ødelægges yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er underlagt krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi i forhold til ammoniak.

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 3.569 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste teknikker på markeder, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Da der ikke opføres nye stalde, svarer ammoniakfordampningen til BAT-kravet. Gyllebeholderen er overdækket og der anvendes gyllekøling i staldene.

Husdyrbruget har mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, og er derfor et IE-husdyrbrug. Det betyder, at husdyrbruget er omfattet af en række særregler, som kun gælder for IE-brug med ophæng i EU's BAT-konklusioner for store husdyrbrug.

Det betyder, at husdyrbruget skal efterleve krav om at have et miljøledelsessystem, have plan for uddannelse af personale, have plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab samt leve op til fodringskrav, krav om energieffektiv belysning mv.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

Der er i ansøgningen redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt. Blandt andet vil der blive;

- Udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget som skal sikre, at forurening i forbindelse med et evt. uheld begrænses mest muligt.
- Udarbejdet en miljøledelse for ejendommen.

Samlet vurderes det, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, der er forenelig med hensynet til omgivelserne.

1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil anlægget blive tømt og rengjort således at der ikke opstår risiko for forurening eller unødigt risiko for skadedyr. Eventuelt oplag af foder, hjælpestoffer og affald fra produktionen vil blive bortskaffet.

Gyllebeholderen tages ikke nødvendigvis ud af drift med ophør af husdyrproduktionen, da der fortsat kan være markbrug under bedriften. Hvis gyllebeholderen tages ud af drift, vil de blive tømt og husdyrgødningen udbragt efter gældende lovgivning.

1.2. Undersøgte alternativer til teknologi og foranstaltninger

Krav vedr. anvendelse af bedst tilgængelig teknologi i forhold til ammoniak er opfyldt, da der er gyllekøling og gyllebeholderen er overdækket. Desuden er der udelukkende tale om eksisterende stalde.

I forhold til lugt har der ikke været behov for at indføre lugtreducerende miljøteknologi, der vil kunne begrænse lugtemissionen fra staldene, da der er langt til nærmeste nabobeboelse.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel redegøres der for det ansøgte, husdyrbrugets indretning og drift samt beliggenhed i forhold til omgivelserne.

Der redegøres desuden for husdyrbrugets ammoniak- og lugtemission, herunder påvirkninger af natur og naboer og for øvrige eventuelle påvirkninger med støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourcer.

2.1. Indretning og drift af anlæg

2.1.1. Beskrivelse af den ansøgte samt nuværende produktion

Nuværende drift

På ejendommen Nygård er der tilladelse til en produktion med slagtesvin. Nedenstående tabel viser hvilke husdyrtyper bedriften er godkendt til.

Dyrehold og staldtype	Vægtgrænse	Antal årsdyr	Dyr på stald
Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	30 - 111 kg	Ca. 8.819	2.205
Slagtesvin, drænet gulv + spalter	30 - 111 kg	Ca. 200	50

Dyrehold i nudrift.

Tilladelsen fremgår af anmeldelse fra april 2017.

Produktionen foregår i 1 stald. Der er 1 gyllebeholder til opbevaring af husdyrgødning. Gyllebeholderen er overdækket med telt. Foder opbevares i foderlade, som er indrettet i den sydlige del af de gamle driftsbygninger samt 2 udendørs siloer. De udendørs siloer

Produktionsarealet i den nuværende drift er 1.552 m².

Jordene tilhørende ejendommen (ca. 300 ha) drives fra en anden ejendom.

Ansøgt drift

Der søges ikke om fysiske ændringer af husdyrbruget eller produktionsarealerne.

Produktionen i den eksisterende stald, som har et samlet produktionsareal på 1.552 m² til slagtesvin, fortsættes. Eneste ændring er at udleveringsrummet, i alt 108 m² produktionsareal med drænet gulv + spalter, inddrages som produktionsareal, så der fremadrettet er 1.660 m² produktionsareal, samt at der søges om flexgruppen Slagtesvin og smågrise.

Der fodres med vådfoder i den eksisterende stald, og dette fortsætter i ansøgt drift.

8-års drift

Det er et krav i lovgivningen at merdepositionen af ammoniak til kategori 3 natur beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel den nuværende drift som 8-års driften.

Det nuværende tilladte produktionsareal er identisk med driften for 8 år siden (2012). Selvom der i 2012 var tilladelse til 8.300 slagtesvin, og der i nudriften er tilladelse til 9.019 slagtesvin, så er produktionsarealet det samme i hele perioden.

Lagertank til husdyrgødning er uændret i hele 8 års perioden.

Oversigt over 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift fremgår af nedenstående skema:

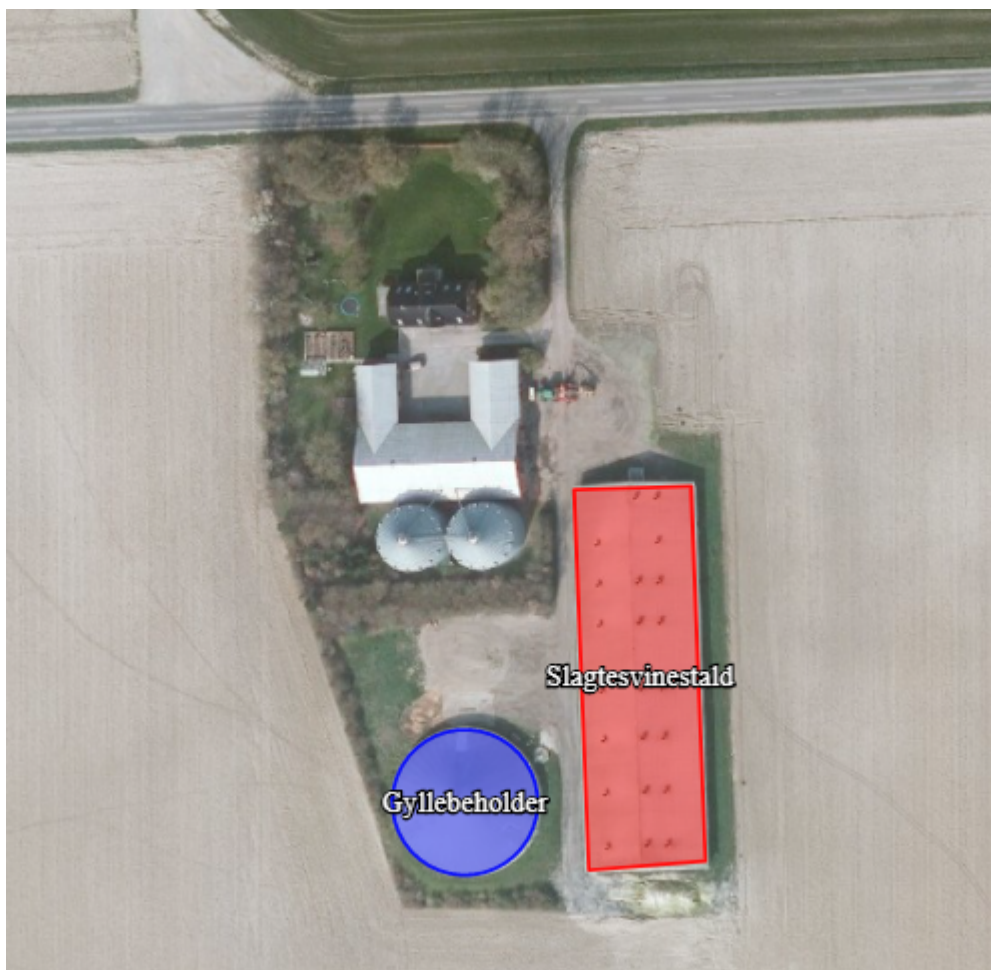
Produktionstilladelse	8-års drift	Nudriften	Ansøgt drift
-----------------------	-------------	-----------	--------------

Slagtesvin	8.300 stk. (2.075 stipl.)	9.019 stk. (2.255 stipl.)	1.660 m ² *
Produktionsareal (m ²)	1.552	1.552	1.660 m ²

Produktionsareal i 8-årsdrift, nu-driften og den ansøgte drift

*I forbindelse med ændringen af husdyrbrugsloven er det ikke længere antallet af dyr der godkendes, men derimod det areal dyrene står opstaldet på.

Oversigt over anlægget fremgår af nedenstående luftfoto:

Ejendommens stald- og opbevaringsanlæg.

2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer, hvor dyrene kortvarigt opholder sig, skal ikke medtages i opgørelsen.

Det samlede produktionsareal i ansøgt drift er opgjort til 1.660 m², som vist i nedenstående tabel.

NAVN	Staldtype	8-årsdrift m2	Nudrift m2	Ansøgt m2
Slagtesvinestald	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	1.438	1.438	1.438
Sygestier	Slagtesvin, drænet gulv + spalter	114	114	114

vkst

<i>Udleveringsrum</i>	Slagtesvin, drænet gulv + spalter	0	0	108
<i>I alt</i>		1.552	1.552	1.660

Ejendommens produktionsareal.

Arealet er opgjort ud fra tegninger på eksisterende byggeri. Tegninger af anlægget er vedlagt som bilag. Produktionsarealet i eksisterende slagtesvinestald er opgjort fratrukket inventar.

Arealet i staldene der ikke indgår som produktionsareal, men hvor der kortvarigt kan opholde sig dyr, såsom gangarealer, vil blive rengjort i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §38.

Overfladearealet af gyllebeholderen er beregnet automatisk ved indtegning af beholderen i husdyrgodkendelse.dk. Overfladeareal af gødningsopbevaringsanlæg bidrager til anlæggets samlede emission af ammoniak. I dette tilfælde reducerer overdækningen af gyllebeholderens ammoniakfordampningen med 50 %. Det bidrager dog ikke til lugtreduktion. Reduktionen i ammoniakfordampningen er dog ikke angivet i miljøansøgningen, da der ikke er krav om overdækning. Derfor er effekten i skemaet nedenfor sat til 0 %.

Størrelsen af produktionsareal med det aktuelle staldsystem og dyretype samt evt. anvendte teknologier danner grundlag for resultaterne af lugt og ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

BAT for ammoniak fra produktionsanlægget er ligeledes baseret på ovenstående samt BAT-forudsætningen for det enkelte staldafsnit (jf. afsnit 2.9)

2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet

Gødningsopbevaringsanlæg

I de anvendte staldsystemer produceres der gylle.

Gyllebeholder	Kapacitet (m ³)	Byggeår	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
Gyllebeholder	4.500	2007	817	0 %
Gyllekanaler + fortank	520	2008	-	-
I alt	5.020			

Oversigt over gødningsopbevaring.

Krav vedr. alarm, barriere eller terrænændring

Gyllebeholderen ligger mere end 100 meter fra en sø, og udenfor risikoområde (6 graders hældning på terræn). Der er derfor ikke krav til 5 års beholderkontrol, gyllealarmer eller beholderbarriere.

Håndtering

Husdyrgødningen bliver opbevaret og håndteret efter bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gylle ledes til gyllebeholderen i lukkede rørføringer.

Omrøring sker normalt kun i forbindelse med at gyllebeholderen tømmes forud for udspredding. Dette er med til at mindske lugtgener fra oplagring af gyllen.

Forventet gødningsproduktion

Anlæggets samlede produktionsareal til slagtesvin udgør 1.660 m². Ved fuld belægning af anlægget vil årsproduktionen af gylle fra slagtesvin udgøre ca. 5.220 m³ (1.660 m² produktionsareal * 3,14 m³ gylle/m²).

Den samlede forventelige årsproduktion af gødning udgør i alt ca. 5.200 m³.

Kapacitet udregnes i regneark fra SEGES, udgave 03.10.2018

Grundoplysninger til beregning af normproduktion:

Normproduktion	Staldtype (søer: drægtighedsstald)	Antal	Antal smågrise pr. årssø	Indgang, kg	Afgang, kg		Normprod., ton/år
Årssøer drægtighedsstald	Indiv. delvis sp.	0	32,2	-	6,7		0
Årssøer farestald	Kassestier	0	32,2		6,7		0
Smågrise prod.	Toklimast., delvis spaltegulv	0	-	6,7	31		0
Slagtesvine prod.	Delvis spaltegulv	9.500	-	30	110		5.701
I alt							5.701

Denne beregning er lidt højere end den forrige. Gennemsnittet af beregningerne er ca. 5.450 m²/år.

Opbevaringskapacitet

Den samlede opbevaringskapaciteten på ejendommen udgør ca. 5.450 m³.

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er der krav om minimum 9 mdr. opbevaringskapacitet.

Med en forventet gødningsproduktion på i alt ca. 5.450 m³ pr år og 454 m³ gylle/mdr. er der opbevaringskapacitet til ca. 11,1 mdr. (m³ gødningsopbevaringskapacitet /gylleproduktion pr. mdr.). Reelt er opbevaringskapaciteten dog endnu højere, da gyllebeholderen er overdækket og derfor ikke modtager regnvand.

Vurdering af opbevaringskapacitet

Da den beregnede opbevaringskapacitet er over 9 mdr., vurderes det at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.

2.1.4. Ventilation

Staldanlægget er mekanisk ventileret.

Ventilationsafkast på den eksisterende stald er placeret jævnt over hele staldlængden, og forskudt fra kip.

2.1.5. Teknologi

Der etableres ikke nye staldafsnit og eksisterende stald renoveres ikke. Derfor vil den aktuelle ammoniakfordampning fra stalden svare til BAT-kravet. Da der i den eksisterende miljøgodkendelse er krav om gyllekøling og overdækning af gyllebeholderen, vil der også fremadrettet være krav om dette. Der er gyllekølingslanger under 940 m² spalter i stalden. Der er 2 varmepumper, som har en effekt på hver 11,4 kW. Der er krav om en ammoniakreduktion på 9 %, hvilket svarer til en køleydelse på 24,26 W/m².

Forslag til egenkontrol

- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end _____ dage/uger.
- Registreringen fra timetælleren, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der opføres ingen nye stalde eller øvrige bygninger i forbindelse med projektet.

2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Det ansøgte projekt (hvor produktionen optimeret i eksisterende stald) vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Der er tale om en fortsat drift af ejendommen som husdyrbrug.

Strukturudviklingen i Danmark går mod større og færre landbrug. I tråd med dette ønskes produktionen på Nygård optimeret, for fortsat at være konkurrencedygtig med øvrige landbrug.

På baggrund af ovenstående vurderes det ansøgte at være erhvervsmæssigt nødvendigt for den fortsatte drift af husdyrbruget.

2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Smågrise indkøbes og leveres til Nygård til videre opfødning. Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Anlægget skal derfor ikke godkendes sammen med andre anlæg til husdyrproduktion.

2.4. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

2.4.1. Farve og arkitektonisk udtryk

Bebyggelsen på ejendommen er opført som traditionelt staldbyggeri. Stuehuset er opført i røde mursten og med sort tegltag, de gamle driftsbygninger har røde murstensvægge samt gråt ståltag. Den eksisterende svinestald har elementvægge i hvide søsten, røde gavle og røde døre samt gråt eternittag.

Gyllebeholderen er opført i grå beton-elementer med lys grå teltoverdækning.

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer, eller ændringer i materiale og farvevalg på eksisterende staldbygninger, eller øvrige eksisterende driftsbygninger, i forbindelse med den ansøgte ændring.

Skodsebøllevvej 29 set fra vest. Kilde: skråfoto.dk

Det vurderes, siden der ikke ændres på farvevalg eller arkitektonisk udseende af bygningerne som følge af den ansøgte ændring, at der ikke vil være en påvirkning af ejendommen visuelt.

2.4.2. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Husdyrbruget er lokaliseret i Lolland Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 7.500 m sydøst for Nakskov og med god afstand til nabobeboelser.

Husdyrbruget er omkranset af eksisterende beplantning mod vest og delvist mod syd. Ejendommen er mod øst og nord afgrænset af landbrugsjorder.

Husdyrbruget er beliggende lidt tilbagetrukket fra Skodsebøllevvej. Gyllebeholderen er placeret bag de gamle driftsbygninger og kornsiloer, og stalden er placeret umiddelbart øst for gyllebeholderen, så ejendommen fremstår med et samlet bygningsæt. På baggrund heraf fremstår ejendommen ikke markant i landskabet.

Nærmeste nabo er Skodsebøllevvej 32, som er beliggende mod nordøst i en afstand af ca. 300 meter fra nærmeste staldhjørne.

Forhold til kommuneplan

Ejendommen ligger udenfor bygge- og beskyttelseslinjer samt udenfor udpegninger med følsomme områder.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Nye anlægsdeles placering i forhold til beskyttelseslinjer er opsummeret i nedenstående tabel.

Beskyttelseslinje	Ligger det ansøgte indenfor beskyttelsen		
	Nej	Ja	Delvis
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐

Skovbyggelinje	☒	☐	☐
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐
Klitfredning	☒	☐	☐
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Kystnærhedszone	☒	☐	☐
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐

Bygge- og beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets placering ift. nærmeste beskyttelseslinjer.

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Ejendommen Nygård er ikke omfattet af udpegninger for følsomme områder. Idet ændringen af husdyrbruget er erhvervsmæssigt nødvendig, er det ansøgte i overensstemmelse med Lolland Kommuneplans udpegninger og retningslinjer.

Da der ikke opføres nye bygninger i forbindelse med projektet, vurderes det ansøgte at have lille påvirkning på oplevelsen af det omkringliggende landskab.

2.4.3. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8)

Afstandene til de i Husdyrbrugslovens §§ 6, 7 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller. Kravene jf. §§ 6 og 7 har karakter af forbudszone. Afstandskravene i §8 skal overholdes ved udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening. Der er dog mulighed for at give dispensation for manglende overholdelse.

Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 6			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand

Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Søllested	Ca. 3.000 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig -og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc.	50 m	Søllested	Ca. 3.000 m
Nabobeboelse	50 m	Skodsebøllevej 32	Ca. 300 m
Forbudszoner jf. husdyrbrugsloven § 7			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m		Ca. 7,5 km
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m		Ca. 15 km

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugsloven § 8		
	Afstandskrav	afstand
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	>25 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	>50 m
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	> 25 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	>15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	>25 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	Ca. 45 m
Naboskel	Min. 30 m	Ca. 90 m

2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3242,8	326,6	3569,4
Nudrift	2994,4	326,6	3321,0
8 års-drift	2994,4	326,6	3321,0

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 3.569 kg NH₃-N/ha/år.

2.5.1. Beliggenhed i forhold til natur

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat grænser for hvor meget husdyrbrug må påvirke omkringliggende natur med ammoniak. I husdyrgodkendelse.dk beregnes, hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission, der afsættes på omkringliggende ammoniakfølsom natur.

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur samt øvrig natur omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.

Husdyrbrugets afstand i forhold til nærmeste naturpunkter (markeret med gul stjerne)

Kategori 1 natur

Kategori-1 natur er ammoniakfølsom natur beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder). Det er de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000 -området og som Naturstyrelsen har kortlagt. Derudover er det heder og overdrev, der er §3 beskyttede efter naturbeskyttelsesloven.

Nærmeste kategori 1 natur er en skov beliggende i en afstand af mere end 7 km nord for anlægget.

Jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 1 natur ikke overstige følgende værdier:

- 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug¹ i nærheden.
- 0,4 kg NH₃-N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg NH₃-N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition i nærmeste punkt af naturområdet er på 0 kg NH₃-N/ha/år.

¹ Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Kumulation

Der er 1 andet husdyrbrug, der skal indregnes i kumulation i forhold til kategori-1 naturområdet.

Når totaldepositionen er under 0,2 kg NH₃-N/ha/år er kravet til N-deposition, uanset kumulation, overholdt.

Kategori 2 natur

Kategori-2 natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale natur-beskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev der er større end 2,5 ha og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kat. 2 natur er et overdrev. Det ligger mere end 12 km sydøst for anlægget.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er den maksimale grænse for totaldepositionen til kategori 2 natur på 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Den beregnede totaldeposition til kategori 2 natur er på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Grænseværdien er dermed overholdt.

Kategori 3 natur

Kategori-3 natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori-1 natur eller kategori-2 natur, og som er heder, moser, overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 samt ammoniakfølsom skov.

Der er registreret 1 skov, der er kategori 3 natur, samt 2 §3-søer i området omkring anlægget, hvortil der er beregnet merdeposition af ammoniak.

Der skal foretage en konkret vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3 natur, hvis merdepositionen er over 1 kg N/ha/år.

De beregnede merdepositioner for de udpegede naturområder er alle 0,0 kg NH₃-N/ha/år, hvorfor der ikke er behov for at foretage en konkret vurdering af merdepositionen.

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur

Ud over natur defineret under kategori 1, 2 og 3 skal der foretages en vurdering af merdeposition på andre naturtyper, som er vejledende udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 (§ 3natur).

Nærmeste §3-natur består af 2 søer. Nærmeste naturpunkt er "Sø - øst" som er beliggende mere end 600 m øst for stalden.

De beregnede merdepositioner for søerne er 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af tabellen nedenfor ses resultatet af de N-depositionsberegninger der er gennemført i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne er baseret på eksakte afstande og ruheder bestemt for opland og natur.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **3569,4** (kg NH₃-N/år)Meremission (8 års-drift): **248,4** (kg NH₃-N/år)Meremission (nudrift): **248,4** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§3 sø nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,1
§3 sø øst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,4
Kat 3 skov nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Kat 2 overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat 1 skov	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0

Resultat af beregninger af ammoniakdeposition i de afsatte naturpunkter (fra husdyrgodkendelse.dk)

2.5.2. Bilag IV-arter

Der er foretaget en søgning i naturdata.dk indenfor en radius af ca. 1.500 m fra ejendommen (se nedenstående kortudsnit).

< TIL FORSIDEN

Søg arter

Søg en eller flere arter...

Vælg område: (6.5 km²)

Habitatdirekti... Habitatdirekti...

Invasive arter Nobanis

SØG

Ingen arter fundet

Resultat af søgning på fund af bilag IV-arter i en radius af ca. 1.500 m fra ejendommen (kort fra naturdata.dk)

Ifølge søgningen er der ikke registreret Bilag IV-arter indenfor en radius af ca. 1.500 m.

Vurdering vedr. natur og bilag IV-arter.

Projektet vurderes ikke at påvirke habitatområder, da afstanden til nærmeste habitatområde er mere end 7 km.

Grænseværdier vedr. deposition af ammoniak overholdes for alle tre kategorier af natur.

Ammoniakbidrag på de øvrige nærtliggende registrerede § 3-naturtyper vurderes ligeledes ikke at have en væsentlig negativ indvirkning, da der ikke er beregnet en merdeposition.

Derfor vurderes projektet hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter at kunne påvirke kategori 1, 2 eller 3 natur negativt, eller have en væsentlig negativ indvirkning på øvrig nærtliggende § 3 natur.

Der er desuden intet konkret kendskab til forekomst af bilag IV arter i eller omkring anlægget.

Da der ikke fjernes levesteder for bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte og idet projektet heller ikke giver anledning til en væsentlig øget påvirkning af naturområder med ammoniak, vurderes det, at projektet vil have en neutral effekt på levesteder, yngle- og rasteområder for eventuelle bilag IV-arter.

2.6. Husdyrbrugets lugtemission

Der foretages en lugtberegning til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgødningsbekendtgørelsen:

Byzone	Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
Samlet bebyggelse	Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. eller Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
Enkelt bolig	Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, i landzonen, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Den nærmeste naboejendom er ejendommen Skodsebøllevej 32 lokaliseret 325 meter nordøst for husdyrbruget.

Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er ejendommen på adressen Skodsebøllevej 13 lokaliseret ca. 1.470 meter øst for husdyrbruget.

Den nærmeste byzone for Søllested By er lokaliseret ca. 3.100 meter nord for husdyrbruget.

Beliggenheden af naboer, samlet bebyggelse og by i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Husdyrbrugets placering (markeret med gul stjerne) i forhold til naboer, samlet bebyggelse og by.

Den primære kilde til lugt fra dyreholdet er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg.

Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener som kan forekomme i forbindelse med udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtbidraget fra staldanlægget afhænger af m^2 produktionsareal, gulvtype og dyretype. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegning i husdyrgodkendelse.dk og m^2 produktionsareal pr. staldafsnit.

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk (ny model) viser, at geneafstanden opfyldes til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Skodsebøllevej 32	0	NY	175,1	175,1	324,5	Ja
 Skodsebøllevej 13	0	NY	388,5	388,5	1467,8	Ja
 Højreby By, Søllested	0	NY	524,5	524,5	3163,5	Ja

Konsekvenszone: 667 m

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug, med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er 1 og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug.

Der er ingen andre husdyrbrug, som skal medregnes i kumulation ved beregning af geneafstand til naboer, samlet bebyggelse og byzone.

Vurdering af lugtgener for omboende

Beregninger af lugtgeneafstande i husdyrgodkendelse.dk viser, at det ansøgte overholder kravene til lugtgeneafstand.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er sundhedsskadelig.

2.7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger

Nedenfor er eventuelle gener fra husdyrbruget som støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter beskrevet.

2.7.1. Støj

De væsentligste støjkloder fra husdyrbruget er støj fra ventilation, ind- og udlevering af dyr, omrøring og pumpning af gylle, indblæsning af foder, tørring af korn, formaling af korn, blanding af foder, vask af stalde med højtryksrensere.

Støjkilde	Placering	Drifttid	Styrke
Ventilation	Motorer placeret nede i stalden ved bunden af ventilationsafkastet	Hele døgnet Størst behov for ventilering i sommerhalvåret.	Svag støj
Indlevering af dyr	Ved læsserampen - se situationsplan	Dagtimer	Kortvarig støj
Udlevering af dyr	Ved læsserampen - se situationsplan	Kan finde sted om natten	Kortvarig støj

Omrøring og pumpning af gylle	Ved gyllebeholderen	I forbindelse med udbringning af husdyrgødning - primært dagtimer	Svag støj
Indblæsning af foder	I 2 udendørs siloer samt foderlade	Dagtimer	Kortvarig støj Svag støj
Tørring af korn	I gl. driftsbygninger	I høst (juli-august) kan ske over hele døgnet.	Kort periode af året
Kompressor til vådfoder	I foderlade	Indenfor almindelig arbejdstid	Svag støj

Støjkilder fra husdyrbruget.

Støj vedr. transporter er beskrevet under afsnittet transporter.

Flere af støjkilderne giver kun anledning til kortvarig støj. Det drejer sig f.eks. om ind- og udlevering af dyr samt indblæsning af foder.

En støjkilde som omrøring af gylle er normalt sæsonbetonet.

Støjkilder som er inde i bygninger, er generelt lydsvage så som foderhåndtering, vask af stalden, udlevering af dyr samt ventilationsstøj.

Nærmeste nabo findes ved Skodsebøllevvej 32 (325 m fra anlægget) og forventes ikke at blive generet af støj på denne afstand.

Der er ingen lavfrekvent støj fra husdyrbruget.

Vurdering af støjgener

Der forekommer aldrig støj fra alle støjkilder samtidig.

Det forventes at der ikke sker en forøgelse af støjniveauet i forhold til støjniveauet i den nuværende drift, idet der ikke sker en forøgelse af produktionsarealet og de dertilhørende aktiviteter.

Der er mere end 300 meter til nærmeste nabo. Naboer forventes ikke at kunne blive generet af støj fra husdyrbruget med denne afstand. For at reducere generne for naboerne er man på husdyrbruget opmærksom på at støjende aktiviteter altovervejende skal foregå indenfor normal arbejdstid.

2.7.2. Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af korn og andet foder samt ved transporter til og fra husdyrbruget og intern kørsel på ejendommen. Derudover kan der afgives støv med ventilationen.

Foder transporteres i lukket system direkte ind i siloerne. Derfra i lukket foderlade og ledes ud i staldene gennem lukkede rørsystemer.

Der forekommer støv i staldene ved almindelig drift. Støvet i staldene reduceres ved regelmæssig overbrusning i staldanlægget som binder støvet. En mindre del vil blive ventileret ud. Efter hvert hold grise vil anlægget inklusive ventilationen blive rengjort ved vask. Der vil således ikke ske en ophobning af støv i staldanlægget.

Transporter på jord- eller grusveje kan give anledning til lokale støvgener i tørre perioder. Se punktet transporter.

Vurdering af støvgener

Det forventes ikke, at der sker en forøgelse af risikoen for støvgener i forbindelse med det ansøgte. Der vurderes ikke at være støvkilder fra driften af husdyrbruget, som giver anledning til væsentlige gene for naboer. Det skyldes, at der ikke er væsentlige kilder til støv i anlægget og at evt. støv i staldluften reduceres ved regelmæssig overbrusning af grisene og rengøring af anlægget efter hvert hold grise.

Nærmeste nabo ligger desuden i en afstand på mere end 300 meter fra anlægget. Nærmeste nabo fra indkørslen til anlægget er beliggende mere end 200 meter herfra. Det vurderes, at den store afstand fra indkørslen gør, at nærmeste naboer ikke vil blive påvirket af støvgener.

Støv i forbindelse med transporter søges minimeret ved hensynsfuld kørsel og lav hastighed.

2.7.3. Lys

Udendørsbelysningen består alene af orienteringslys ved indgange til bygninger. Der er ingen udendørs projektører.

Der er lys ved læsserampen, som dog kun er tændt i forbindelse med ind- og udlevering af dyr.

Der er kun lys i staldene i forbindelse med arbejde i staldene og i forbindelse med udfodring og sådan at velfærdskravene vedr. belysning, fastsat ved lov, kan opfyldes. Staldene er ikke oplyst om natten.

Vurdering af lyspåvirkninger

Der er intet lys ved bygninger, som vurderes at kunne være til gene for omkringboende eller trafikanter. Det skyldes, at der ikke er lys i staldene om natten og at udendørs belysning primært består af orienteringslys ved bygninger.

2.7.4. Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder er med til at begrænse forekomst af skadedyr.

Foder og korn opbevares i tætte siloer og foderladen rengøres jævnligt. Evt. foderspild fjernes løbende.

Rotter

Der er indgået sikringsaftale med skadedyrsbekæmpelsesfirma (pt. Rovfluen).

Fluer

Stuefluer bekæmpes med rovfluer som tilsættes gyllekanaler.

Vurdering af skadedyr

Opbevaring af foder sker i fodersiloer og i lukket foderlade, og evt. spild fjernes løbende. Derudover holdes arealer omkring anlægget ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

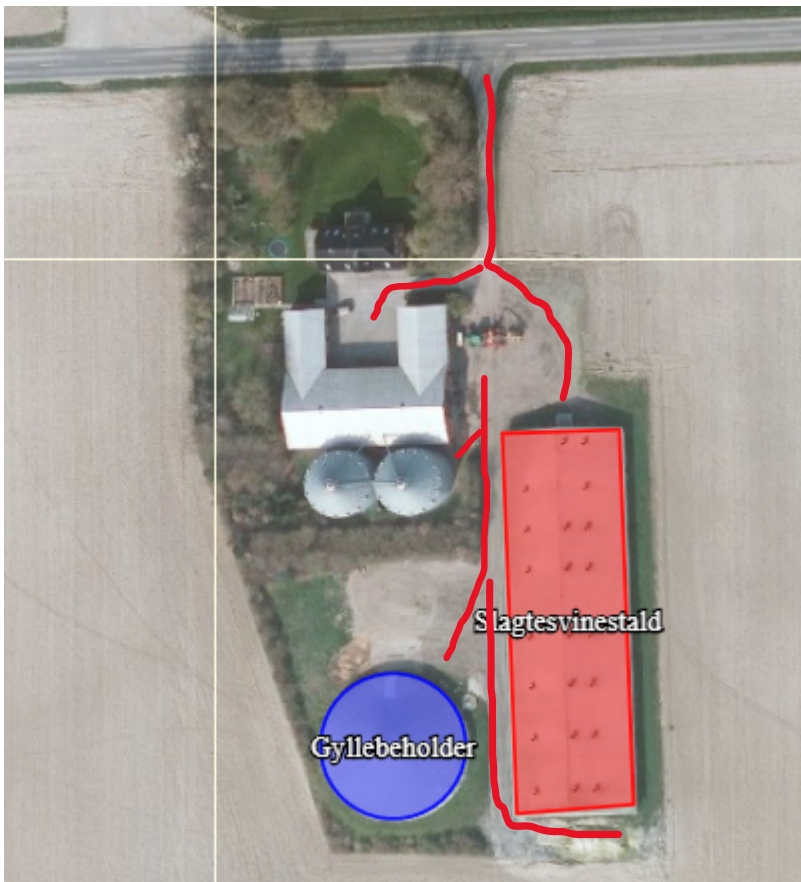
Regelmæssig vask af stalde efter hver hold grise er medvirkende til at reducere beskidte flader i staldene, hvor fluer vil kunne opformeres. I anlæg hvor der anvendes rovfluer bekæmpes fluerne kontinuerligt, hvilket betyder, at der normalt ikke er væsentlig forekomst af fluer.

Det vurderes, at husdyrbruget forebygger og bekæmper fluer og rotter på en måde, så disse skadedyr ikke forventes at medføre skade eller uhygiejniske forhold for omkringboende eller udgøre en risiko for menneskers sundhed.

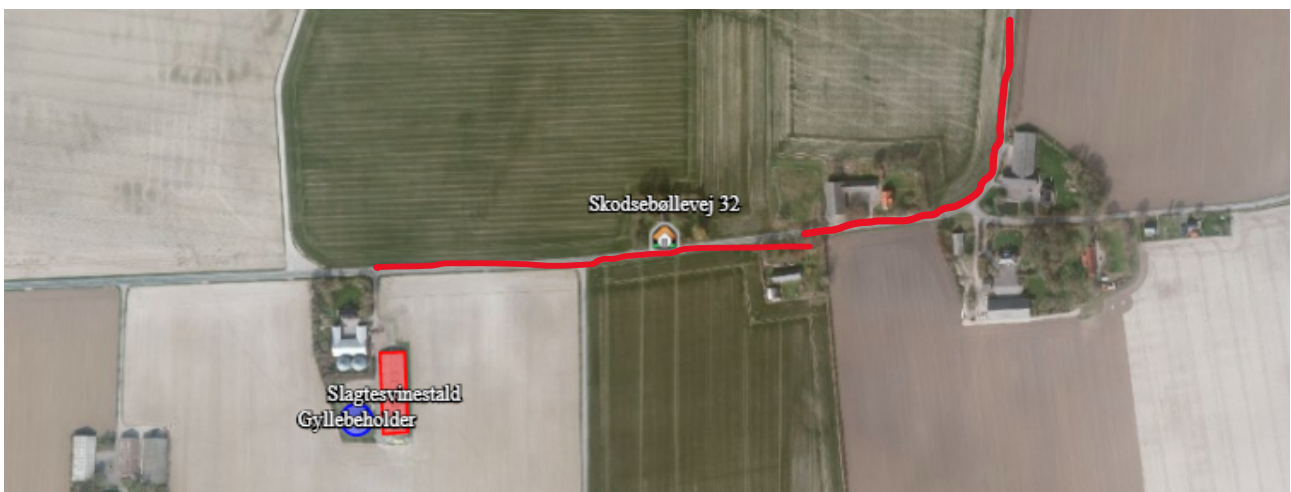
2.7.5. Transporter

Der er adgang til ejendommen fra Skodsebøllevej. Adgangsvejen består af knust asfalt. Interne veje omkring anlægget består ligeledes af knust asfalt.

Oversigt over interne transportveje på husdyrbruget

Oversigt over tilkørselsveje til husdyrbruget

Antal transporter med dyr til og fra ejendommen stiger ikke som følge af ansøgningen/projektet.

Transport med døde dyr sker mod øst ad Skodsebøllevej.

Det vurderes at levering af foder ikke vil stige i ansøgt drift, som følge af en beskedne ændring af produktionen.

Antallet af transporter med husdyrgødning fra ejendommen vil være nogenlunde det samme som i nudriften, da den primære ændring består i at slagtesvinene produceres med en højere afgangsvægt.

Oversigt over transporter fremgår af nedenstående tabel. Transporter er defineret som biler større end 3500 kg og en transport er defineret som en til- og frakørsel.

Type	Antal og kapacitet		Hyppighed		Tidsrum
	Nudrift	Ansøgt drift	Nudrift	Ansøgt drift	
Levering af smågrise	26	26	Jævnligt	Jævnligt	6.00-18.00
Afhentning af dyr til slagteri	52	52	Jævnligt	Jævnligt	Kan forekomme om natten
Afhentning af døde dyr	150	150	Jævnligt	Jævnligt	6.00 – 16.00
Hjemtagning af korn i høst	135	135	Sæson	Sæson	Høstsæsonen 11.00-23.00
Levering af soya, mineraler mv.	10	10			6.00 – 18.00
Transport af gylle (kapacitet ca. 35 tons gyllevogn)	140	150	Sæson	Sæson	6.00-18.00
Levering af fyringsolie	2	2			6.00-18.00
Afhentning af dagrenovation	52	52	Jævnligt	Jævnligt	6.00-18.00
Transporter i alt	567	577			

Transporter til og fra ejendommen

Transporter til- og fra husdyrbruget med foder, olie, sækkevarer og renovation sker primært indenfor normal arbejdstid fra 8.00-18.00. Afhentning af dyr til slagteri kan dog også finde sted i nattetimerne.

Transporter med husdyrgødning og hjemtagning af korn finder sted i sæsonen. Ved sæsonarbejde vil der også kunne forekomme kørsel i aftentimerne og i weekender.

Vurdering af transporter

Antallet af transporter forventes ikke at øges i forbindelse med det ansøgte.

Oversigtsforholdene ved til- og frakørsel til ejendommen er gode, idet der ikke beplantninger eller bygninger der hindrer gode oversigtsforhold. Nærmeste naboer ligger langt fra ejendommens indkørsel. Til- og frakørsel til ejendommen vurderes derfor ikke at være til gene for naboer eller trafikken generelt.

Tunge transporter til og fra ejendommen passerer ikke tæt forbi beboelser.

De interne transporter på ejendommen foregår i stor afstand i forhold til naboer. Naboer forventes derfor ikke at blive generet af støv og støj fra interne transporter på husdyrbruget.

2.7.6. Rystelser

Driften i anlægget bidrager ikke til rystelser.

Transport til og fra anlægget med traktor og lastbiler forventes ikke at give anledning til rystelser 50 meter fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød og dels da vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som eks. en brostensbelægning.

Der er ingen beboelser i meget kort afstand fra vejen.

Vurdering af gener fra rystelser

På grund af nabobeboelsers beliggenhed med god afstand til vejen, vurderes disse ikke at være udsat for rystelser ved trafik på vejen.

2.7.7. Egenkontroller

Love og bekendtgørelser som regulerer aktiviteter på landbrugsejendomme, foreskriver en lang række krav i forhold til egenkontrol. Herunder er der bl.a. krav om registrering af markstakkes placering over en 5 års periode, logbog for uregelmæssigheder ved teltoverdækning på gyllebeholdere, beholderkontrol som skal fremsendes til kommunen, registrering af anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning, samt sprøjtemidler. Egenkontrol som er fastsat ved lovgivning medtages ikke i dette afsnit, da den type egenkontrol til enhver tid skal følge lovgivningen.

Besætningen er godkendt efter DANISH-produktstandarden. Standarden sikrer, at besætningen lever op til dansk- og EU-lovgivning vedr. dyrevelfærd, miljø og fødevarer sikkerhed. Besætningen bliver som minimum auditeret hvert tredje år.

I henhold til DANISH-produktstandarden skal ansøger bl.a. følge nedenstående punkter vedr. egenkontrol i svinebesætningen, som også har effekt miljømæssigt:

- CHR skal være ajourført med besætningens til- og afgang af Der skal være modtagekontrol af foder i form af følge- og indlægssedler. Faktura gemmes i 5 år.
- Der skal være dokumentation for foderets sammensætning.
- Vejledning om god produktionspraksis – en branchekode skal være udfyldt og underskrevet.
- Der skal være dokumentation for alle udførte dyrlægebesøg. Besøgsrapporterne gemmes i 5 år.
- Ved anvendelse af medicin skal der føres behandlingsbog, og skriftlige anvisninger fra dyrlægen skal foreligge.
- Der skal kunne fremvises udfyldt egenkontrolprogram for dyrevelfærd (først gældende når bekendtgørelse er offentliggjort).
- Funktioner af mekanisk og automatisk udstyr, der har betydning for svinenes sundhed og velfærd, skal kontrolleres hver dag, og eventuelle fejl eller mangler skal snarest afhjælpes.
- Der skal være dokumentation for, at døde dyr afhentes af godkendt destruktionsvirksomhed.

Med en godkendelse efter §16a stk. 2 omfattes husdyrbruget desuden af en række særregler for IE-husdyrbrug; herunder krav om miljøledelsessystem, krav om uddannelsesplan for evt. personale, plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligehold og beredskab, fodringskrav, krav til energieffektiv belysning i overensstemmelse med bygningsreglementet og krav til støvemission fra anlægget. Disse krav bliver ligesom de ovenfor beskrevne punkter en del af husdyrbrugets egenkontrol.

Vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at generelle krav til egenkontrollen, krav i produktstandarden DANISH og løbende service af produktionsapparatet samt særregler for IE-brug som træder i kraft ved godkendelsens meddelelse samlet vil medvirke til at produktionen finder sted på en forsvarlig måde, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer

2.8.1. Døde dyr

Døde dyr opbevares på fast plads under kadaverkappe og afhentes efter behov af DAKA.

2.8.2. Affald

På et IE-brug skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning som genanvendes som gødning på markerne.

Foderspild søges minimeret mest muligt, da det er en unødigt omkostning i produktionen. Foderspild havner i gyllen og genanvendes ligeledes på marken.

De affaldsmængder som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpestoffer som anvendes i produktionen. Derfor er det svært at nedbringe affaldsmængden, da husdyrbruget ikke har indflydelse på emballeringen. Mængden af affald er dog begrænset i forhold til produktionens størrelse.

Affaldet består primært af plastdunke fra sæber, desinfektionsmidler og bekæmpelsesmidler, klinisk risikoaffald herunder spraydåser til mærkning af dyr, lysstofrør fra stalde, papir, pap og plast fra emballering samt jern og metal.

Affaldstype	Håndtering og bortskaffelse
Klinisk Risikoaffald Kanyler og medicinrester og spraydåser	Opbevares i kanyleboks i skab samt spand til medicinaffald. Spraydåser afleveres på genbrugsplads
Tom emballage (papir/pap/plast og plastdunke)	Afhentes af Marius Pedersen
Lysstofrør og elsparepærer	Afleveres på genbrugsplads
Jern og metal	Afleveres til skrot

Håndtering af affald på husdyrbruget

Affaldet sorteres på ejendommen og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

2.8.3. Olie og kemikalieforbrug

Olieforbrug

Der anvendes fyringsolie til korntørring, udtørring af stalde efter vask om vinteren, til opvarmning af stalde efter behov. Forbruget varierer over året afhængigt af sæson.

Olien opbevares i en overjordisk olietank på 1.200 l. placeret i foderladen.

Olieaffald (spildolie)

Der opbevares ingen spildolie på ejendommen idet evt. spildolie medtages i forbindelse med service af de få maskiner på ejendommen.

Kemikalieforbrug

Husdyrbrugets forbrug af kemikalier består af rengøringsmidler til vask af staldanlægget. Midlerne opbevares i stald uden risiko for afløb til dræn.

Kemiaffald

Det er sjældent, at der er restprodukter. Det tilstræbes at disponere midlerne så restprodukter undgås. Eventuelle rester afleveres på genbrugsplads.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af affald.

Døde dyr opbevares under kadaverkappe, hvilket vurderes at være den mest optimale metode for opbevaring af døde slagtesvin. Det vurderes således, at døde dyr opbevares på en måde, så der ikke er risiko for at der opstår uhygiejniske forhold.

Det vurderes, at kemikalier opbevares korrekt uden risiko for forurening og at olietank opbevares på fast gulv med mulighed for opsugning af evt. spild.

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

2.8.4. Energiforbrug

Stuehuset opvarmes med varme fra gyllekølingsanlægget.

I staldene anvendes der el til ventilation, foderanlæg samt belysning. Derudover anvendes der el til pumpning af gylle.

Der anvendes olie til korntørring, opvarmning af stalde samt til udtørring af stalde efter vask i vinterhalvåret.

Energiforbruget forventes ikke at stige mærkbart i forbindelse med det ansøgte, da produktionen ikke udvides væsentligt.

Energiforbruget i den nuværende drift opgøres i forbindelse med årsregnskabet.

Vurdering vedr. energi

I slagtesvineproduktion ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne ventilation, foderfremstilling, belysning og isolering.

Stalden er etableret med gyllekøling, som forbruger strøm, men som imidlertid meget effektivt producerer varme til bl.a. stuehuset. Der holdes fokus på at skifte til lavenergi-belysning ved udskiftning samt at holde ventilationen ren og serviceret, så elforbruget er lavest muligt.

Der er ved fremtidig renovering af enheder i det eksisterende anlæg fokus på forbrug af energi. Ved renoveringer vil der blive opgraderet til mindre energiforbrugende enheder på lys, foder og ventilation. Energiforbrug skal indgå i det løbende miljøledelsesprogram, hvor igennem der fortsat vil være fokus på energiforbruget.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Ejendommen forsynes med vand fra Vesterborg Vandværk. Der forbruges vand til drikkevand til dyrene samt overbrusning af dyr og rengøring af stalde, foder- og ventilationsanlæg.

Forbruget af vand i en slagtesvinestald til hhv. drikkevand, spild og rengøring udgør 0,559 m³ pr. slagtesvin svarende til ca. 3,2 m³ vand/m² produktionsareal. Med 1.660 m² produktionsareal kan vandbehovet opgøres til ca. 5.300 m³ vand.

Det aktuelle forbrug af vand inklusive forbruget i beboelsen er oplyst til ca. 6.400 m³.

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Iblødsætning forud for vask
- Dagligt eftersyn af rørføringer til vand.
- Integration af drikkeventiler over/i fodertrug.

Spildevand

Tagvand og overfladevand ledes til dræn.

Spildevand fra vask af stalde opsamles i ejendommens gyllesystem og er indregnet i normtallene for gylleproduktion.

Der er vaskeplads på ejendommen, som benyttes til vask af lastbiler.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes, at der ikke forbruges mere vand end der er behov for på ejendommen og der er i den daglige drift fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsventiler. Drikkenipler er placeret over fodertrug for at opsamle evt. spild.

Vandforbrug skal indgå i det løbende miljøledelsesprogram, hvorigennem der fortsat vil være fokus på forbruget.

Det vurderes at husdyrbruget har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere vandforbruget.

2.9. BAT- ammoniak

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaringslagre.

BAT kravet indtræder ved en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år. BAT-niveauet er lovbestemt og skal sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets staldanlæg er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi, der er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

For eksisterende stalde, hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse, skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? ⓘ			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3243	327	3569
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3243	327	3569
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/reoverede staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? i				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Slagtesvinestald	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	1,90
Slagtesvinestald	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Slagtesvinestald	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,96 - 1,11 ^b	2,30

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsættes vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

I forhold til opfyldelse af kravet om BAT har husdyrbruget frit valg med hensyn til hvilke staldsystemer og teknologier der vælges. Kravet stilles samlet til hele anlægget. Det betyder at opfyldelsen af det samlede krav kan ske ved integration af teknologi i en del af anlægget, hvis det er det mest hensigtsmæssige for husdyrbruget.

I dette projekt er der i eksisterende stald et staldsystem med delvis spaltegulv (25-49% fast gulv) i alle staldsektioner på nær sygestier og udleveringsrum, som er med fulldrænet gulv + spalter.

I projekter hvor der ikke foretages udvidelser eller renoveringer vil kravet til BAT normalt kunne opfyldes med den gulvtype der forefindes uanset ammoniakfordampningen. Det skyldes, at omkostningen til at ændre gulvtypen ikke står mål med miljøeffekten, da gyllekummen under spalterne også skal ændres (det er ikke nok evt. at lukke spalteaåbningen). Tilsvarende er omkostningen til implementering af teknik i eksisterende stalde mere omkostningstungt end i nyt anlæg, hvilket betyder at det ligeledes ikke er BAT at indsætte teknologi i eksisterende stalde. I denne sag er der imidlertid ved en tidligere klagenævnsafgørelse stillet krav om gyllekøling samt overdækning af gyllebeholderen, hvorfor der også er krav om dette fremover. Derfor er der angivet overdækning af gyllebeholderen i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift, hvilket reducerer ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen med 50 %. Derudover er der angivet 9 % gyllekøling i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

BAT-kravet på husdyrbruget er beregnet til 3.569 kg NH₃-N/år og den faktiske emission er beregnet til 3.569 kg NH₃-N/år. Det ansøgte overholder således krav til BAT vedr. ammoniak med 0 kg NH₃-N/år.

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

I eksisterende stalde, hvor der ikke foretages renoveringer eller ændringer i staldsystemet, stilles der ikke nye krav om ammoniakreducerende teknikker (udover fortsat gyllekøling med en effekt på 9 % samt overdækning af gyllebeholderen), da det vil være uforholdsmæssigt dyrt at integrere i forhold til den effekt der vil kunne opnås. BAT-kravet er derfor opfyldt med de staldsystemer og teknologier der er etableret i de eksisterende stalde og på gyllebeholderen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldanlæg lever op til krav om BAT uden brug af yderligere teknologi, da det er eksisterende stalde.

2.10. Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske landegrænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3. Miljøkonsekvensvurdering

3.1. Beskrivelse af det ansøgte

3.1.1. Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner

Der henvises til afsnittet: Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte afsnit 2.1-2.4.

3.1.2. Det ansøgtes forventede væsentlige indvirkninger på miljøet og de foranstaltninger der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljøet.

Der henvises til de foretagne vurderinger i afsnittene 2.5 – 2.10. vedr. natur, lugt, støj, støv lys, skadedyr, transporter, rystelser, energi og vand.

3.1.3. Andet i forhold til befolkningen og menneskers sundhed

Den generelle lovgivning som omfatter produktion af husdyr samt drift af markarealer er løbende under revision og opdateres årligt. Landbruget er således det erhverv i Danmark som er mest reguleret, og hvor der konstant er fokus på eventuelle risici.

Den generelle regulering omfatter både befolkningen og menneskers sundhed. Der er således lavet regler for hvor meget og hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produktet kan sælges. Derudover er der grænseværdier for lugt og støj samt mulighed for indgriben ved støv for at sikre nærmeste naboer mod en direkte gene ved den daglige drift. Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodekser udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen. Det er typisk bestemte fodermidler og f.eks. begrænset brug af slam som gødningsmiddel.

Vurdering vedr. befolkningen og menneskers sundhed

Ansøger vurderer helt overordnet, at påvirkningerne på menneskers sundhed for omkringboende er meget begrænsede. Det vurderes også, at der ikke sker nogen forøgelse af disse påvirkninger.

Det vurderes, at gennemførelse af projektet, hvor produktionsarealet ikke udvides, ikke vil medføre en væsentlig øget belastning for naboer, i form af lugtgener og ammoniakdeposition. Der er i tidligere afsnit redegjort for påvirkningerne for naboer og omgivelser i form af lugt.

Der er i de ovenstående afsnit redegjort for hvilke elementer der påvirker befolkningen og menneskers sundhed. Der er ligeledes redegjort for husdyrbrugets håndtering af disse elementer samt evt. afbødende tiltag der foretages fra husdyrbrugets side for at begrænse denne påvirkning.

Det vurderes at omkringboende som udgangspunkt ikke vil blive væsentligt påvirket af gener fra transport, da de ikke er placeret i nærheden af husdyrbruget eller adgangsvejene til husdyrbruget.

Samtlige generelle afskæringskriterier i forhold til lugt for produktionen på ejendommen er overholdt. Det er også ansøgers vurdering, at der ikke opleves klager over lugt samt driften på ejendommen. Der tilsigtes at fastholdes en høj grad af staldhygiejne i staldene, blandt andet for at sikre dyrevelfærd samt trivsel for ansatte, men også for at begrænse lugtgener.

Ansøger er bevidst om de påvirkninger som driften for de omkringboende har. Gyllekørsel til udbringning på markarealer, udføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der omrøres kun i gyllebeholderen i forbindelse med udkørsel.

Derudover forsøger ansøger at planlægge flest mulige aktiviteter indenfor almindelig arbejdstid, dog med forbehold for at der i spidsbelastningsperioder kan være behov for at arbejde udenfor almindelig arbejdstid.

Ansøger vurderer at der igennem opretholdelse af en god staldhygiejne, samt ved at tage hensyn til naboer samt god og grundig planlægning af arbejdsrutiner, er taget en række hensyn der kan være med til begrænse påvirkning fra husdyrbruget for omkringboende naboer, samt befolkningen generelt.

3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og evt. bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af generelle regler vedr. anvendelse og udbringningstidspunkter for husdyrgødning og sprøjtemidler, og er derfor ikke beskrevet yderligere her.

Ressourcen vand søges begrænset ved at være opmærksom på at der ikke sker unødigt vandspild som følge af utætheder i rørføringer eller utætte ventiler.

Risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand

Stalde, gyllerør og gyllebeholder er udført i tætte og stabile materialer.

Gyllebeholderen kontrolleres regelmæssigt for utætheder og er underlagt beholderkontrol.

Der er i beredskabsplanen for ejendommen redegjort for ejendommens beredskab i forhold til udslip fra punktkilder, samt ved transport og pumpning af gylle, samt andre forhold som potentielt vil kunne påvirke grundvandsforhold.

Det er ansøgers vurdering, at den planlagte produktionsændring ikke vil påvirke grundvands- eller drikkevandsinteresser, da ejendommen er beliggende udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser.

Ligeledes vurderer ansøger, at der på ejendommen ikke er en specifik øget risiko for udslip fra punktkilder. Ansøger vurderer, at ejendommens beredskabsplan tager hånd om hvilke aktioner, der skal tages i forbindelser med mindre uheld eller udslip.

Opbevaring af olie og kemikalier

Olie opbevares i tæt og robust fyringsolietank (1.200 l.). Tanken står på stabilt underlag, hvor evt. spil vil kunne iagttages og opsuges.

Kemikalier opbevares i lukkede beholdere i stalden og er placeret, så evt. spild ikke kan forurene jord og grundvand.

Vurdering

Da stalde, gyllerør og gyllebeholder er udført i tætte og stabile materialer, er det vurderingen, at der ved normal drift ikke kan ske udsivning af næringsstoffer fra anlægget. Ved et utilsigtet udslip af gylle fra gyllebeholderne, foreskriver beredskabsplanen hvordan husdyrbruget skal agere for at minimere omfanget af en forurening.

Det vurderes desuden at olier og kemikalier opbevares på en måde så risikoen for forurening af jord, grund- og overfladevand er minimeret.

3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld og mulighederne for at forbygge og afbøde virkningerne af uheld i den udarbejdede beredskabsplan.

Sker der uheld, der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø, vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

3.1.6. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt

Alternativer til placeringen af nye anlæg

Der foretages ingen fysiske ændringer i forbindelse med det ansøgte projekt, der er udelukkende tale om optimering af produktionen i eksisterende anlæg. På denne baggrund foretages ingen ændringer i staldsystemet, og udtrykket i landskabet ændres ikke.

Alternativer til valg af teknologi

Da stalden er en eksisterende stald (hvor størstedelen af produktionsarealet er med 25-49 % fast gulv), og BAT-kravet i eksisterende stalde som udgangspunkt er overholdt, er der ikke foretaget en vurdering af tiltag til reduktion af ammoniakfordampningen i staldene. Til gengæld er gyllebeholderen overdækket, hvilket giver en reduktion i ammoniakfordampningen på 50 %. Dette tiltag er imidlertid ikke angivet i ansøgningen, da der ikke er krav om dette.

0-alternativet

0-alternativ beskriver den situation, hvor husdyrbruget kører videre på den eksisterende godkendelse. I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene.

Med en godkendelse efter husdyrbruglovens § 16a til en mulighed for optimering og fleksibilitet i produktionen kan husdyrbruget være konkurrencedygtigt og samtidig være i stand til at omstille sig i forhold til markedsvilkår.

Med en godkendelse efter § 16a får husdyrbruget status af IE-brug og bliver underlagt en række særregler som skal medvirke til at produktionen finder sted under stadig mindre ressourceforbrug og påvirkning af omgivelserne.

4. Oplysninger i relation til IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-husdyrbrug, da anlægget rummer mere end 2.000 stipladser til slagtesvin (over 30 kg).

Anlægget har et samlet produktionsareal (stiareal) på 1.660 m² til slagtesvin, svarende til 2.255 stipladser.

4.1. Foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand.

Der vil blive gennemført en rengøring af anlægget samt tømning af gyllekanalerne, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller risiko for forurening. Oplag af foder, hjælpestoffer mv. vil blive bortskaffet.

Gyllebeholderen tages ikke nødvendigvis ud af drift med ophør af husdyrproduktionen, men den vil blive tømt i henhold til generel lovgivning.

Senest 4 uger efter driftsophør anmeldes dette til kommunen.

Ved ophør af aktiviteter på et IE-brug bliver husdyrbruget desuden omfattet af reglerne i kap. 4 i jordforureningsloven. Ved ophør skal den ansvarlige for driften bl.a. vurdere jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af de aktiviteter der har fundet sted på husdyrbruget. Kommunen kan stille krav om, at der skal foretages undersøgelser, analyser eller målinger af stoffer til brug for vurderingen.

Vurdering af foranstaltninger ved ophør

Det vurderes, at ovenstående beskrevne tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare, og til at sikre, at husdyrbruget ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter.

4.2. BAT- Råvarer, energi, vand, management mv.

EU-Kommissionen vedtog den 15. februar 2017 nye BAT-konklusioner som gælder for IE-Brug.

I Danmark er en del af EU's BAT-krav til IE-brug allerede en del af den generelle lovgivning som gælder for alle husdyrbrug. Derudover er en del krav gældende for IE-brug pr. 1. januar 2020 integreret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kap. 17, så de reguleres via generel lovgivning.

Særreglerne til IE-brug som er integreret i bekendtgørelsen er der krav om:

- Miljøledelsessystem

Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav der er nævnt ovenfor.

- Krav om oplæring af evt. personale hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning.
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning.
- 3) Planlægning af aktiviteter.
- 4) Beredskabsplanlægning og -styring.
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

IE-husdyrbruget skal udarbejde oplæringsmateriale, vedr. ovenstående forhold. Materialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

- Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde betingelserne:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder) minimum 1 gang årligt.
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.

- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.
- 9) Udarbejdelse af beredskabsplan.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse, skal ske regelmæssigt.

- Fodringskrav

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder

- Krav om energieffektiv belysning

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement. Kravet indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem eller belysningsanlæg.

IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger i fem år og disse skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

- Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlæg

IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

- Årlig indberetning til kommunen vedr. overholdelse af kravene.

IE-husdyrbrug skal en gang årligt senest den 31. marts indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen hvis ikke kommunalbestyrelsen indenfor det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på ejendommen:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem
- 3) Logbog over gennemførte kontroller
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

4.2.1. BAT- råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for i produktionen. Anlægget er som udgangspunkt indrettet på en måde, som giver gode muligheder for en rationel og optimeret drift i forhold til forbruget af råvarer.

Det bliver en del af virksomhedens miljøledelse at have en plan for vedligehold af anlægget som skal sikre, at der fortsat er fokus på mindst muligt forbrug af råvarer.

I forhold til at leve op til BAT-konklusionerne vedr. fodring (reduceret kvælstofudskillelse) anvendes der fasefodring eller reduceret indhold af råprotein ved hjælp af god

aminosyrebalance/brug af et eller flere fodertilsætningsstoffer, som kan nedsætte den samlede mængde kvælstof.

I forhold til at leve op til krav vedr. reduceret fosforudskillelse anvender husdyrbruget fytase eller andet fodertilsætningsstof der kan reducere forbruget og udskillelsen af fosfor/letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat.

Vurdering BAT-råvarer

Det vurderes, at husdyrbruget med fasefodring og tilsætning af fytase til foderet lever op til krav om BAT for råvarer.

4.2.2. Bat-Energi

Energiforbruget er beskrevet under punkt 2.8.4.

I når lysarmaturer/elpærer samt ventilation skal skiftes, vælges der lavenergiløsninger.

Alle ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde, hvilket reducerer modstanden. Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlæggene i staldene.

Vurdering BAT-energi

Ved renovering af belysningen i anlægget vil der blive lavenergibelysning. Det vurderes, at der anvendes BAT i forhold til energi.

4.2.3. BAT-Vand

Vandforbruget er beskrevet under afsnit 2.8.5.

Der er ved den daglige drift fokus på at reducere vandspild ved daglig inspektion af drikkevandssystemet og løbende vedligeholdelse af rørføringer til vand, udskiftning af utætte ventiler samt placering af drikkenipler over fodertrug.

Derudover anvendes der iblødsætning forud for vask af stalde for at minimere vandforbruget til vask.

Vandforbrug skal indgå som en del af husdyrbrugets miljøledelse, hvorigennem der fortsat vil være fokus på forbruget.

Vurdering BAT-vand

Det vurderes, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til krav om BAT vedr. vand.

4.2.4. BAT-Management

Husdyrbruget har allerede mange rutiner og procedure for at sikre at produktionsanlægget fungerer optimalt med lavest muligt forbrug og miljøpåvirkning.

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, så tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres.
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov. Blandt andet foretages der e-kontrol.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden altid anvendes, og at foderets indhold er tilpasset svinenes livscyklus.
- Der føres medicinjournal og logbog for gylletanken. Gylletanken bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant, og gyllepumpning foregår altid under opsyn.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Energi- og vandforbrug, samt forbrug af energi til opvarmning registreres og følges op, opfølgningen sker i regi af ejendommens miljøledelsessystem.

IE-husdyrbruget bliver med godkendelsen omfattet af en række særregler for IE-brug som beskrevet ovenfor under afsnit 4.2. Det drejer sig om krav til Miljøledelse, uddannelse af evt.

personale, plan for vedligehold mv. som alle har til formål at sikre bedst muligt management på ejendommen.

Miljøstyrelsen vil i løbet af 2020 fremkomme med et materiale der kan anvendes på husdyrbrugene i forhold til uddannelse af personale og vedligehold af anlægget.

En del af det gode management er bl.a. at sikre, at grisene gøder korrekt i stierne. Dette styres ved klimastyring og overbrusning. En del af det gode management er også at sikre, at der ikke opstår uhygiejniske forhold for dyr eller mennesker. Det er således standard at stalde vaskes mellem hvert hold grise og der er indgået aftale om skadedyrsbekæmpelse på husdyrbruget.

Vurdering BAT-management

Sammenholdes ansøgers redegørelse for management og egenkontrol med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT for management og landmandskab.

5. Konklusion

Projektet omfatter udelukkende en fortsat produktion i en eksisterende stald.

Ansøger har i rapporten foretaget en samlet konklusion vedrørende de seks punkter, der fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4, skt. 6. På baggrund af dette og beskrivelserne i øvrigt under de enkelte emner er der i rapporten redegjort for de forhold omkring husdyrbruget der reguleres af husdyrbrugsloven.

Ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen blandt andet ved anvendelsen af den bedst tilgængelige teknologi.

Husdyrbruget kan således drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforligneligt med hensynet til omgivelserne.

6. Bilag (vedhæftet it-ansøgningen)

Staldtegnning af eksisterende stald

Beredskabsplan

Oversigtskort til beredskabsplan

Situationsplan

BILAG 2. PRODUKTIONSAREAL

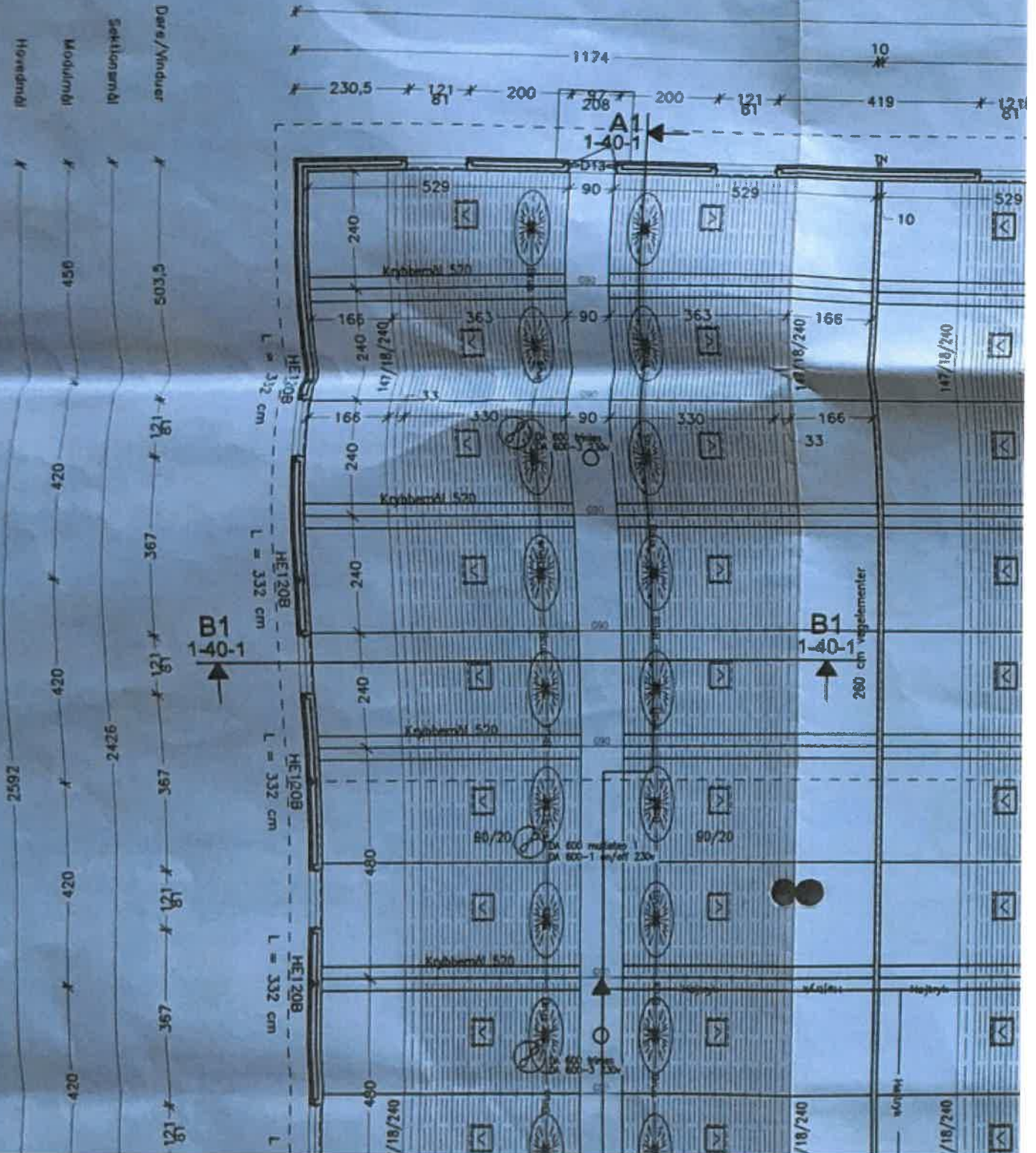

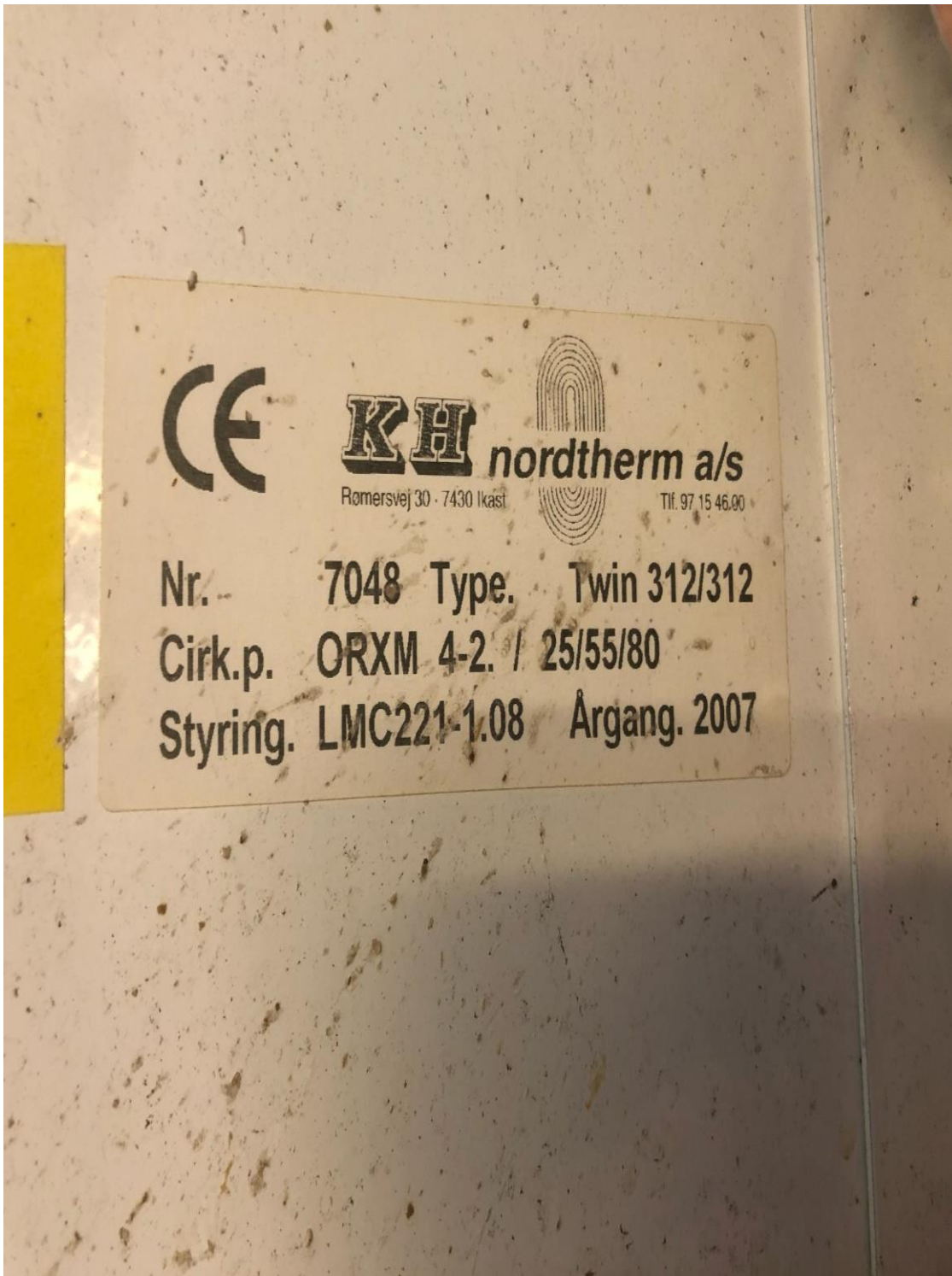
Michael G. Rasmussen
 Skodsebollevej 29
 4920 Søllested

2/1 -08

15/1 -08

BILAG 3. DATABLAD PÅ GYLLEKØLINGSANLÆGGET

OK Instalationsvejledning Twin 300...

KH nordtherm a/s

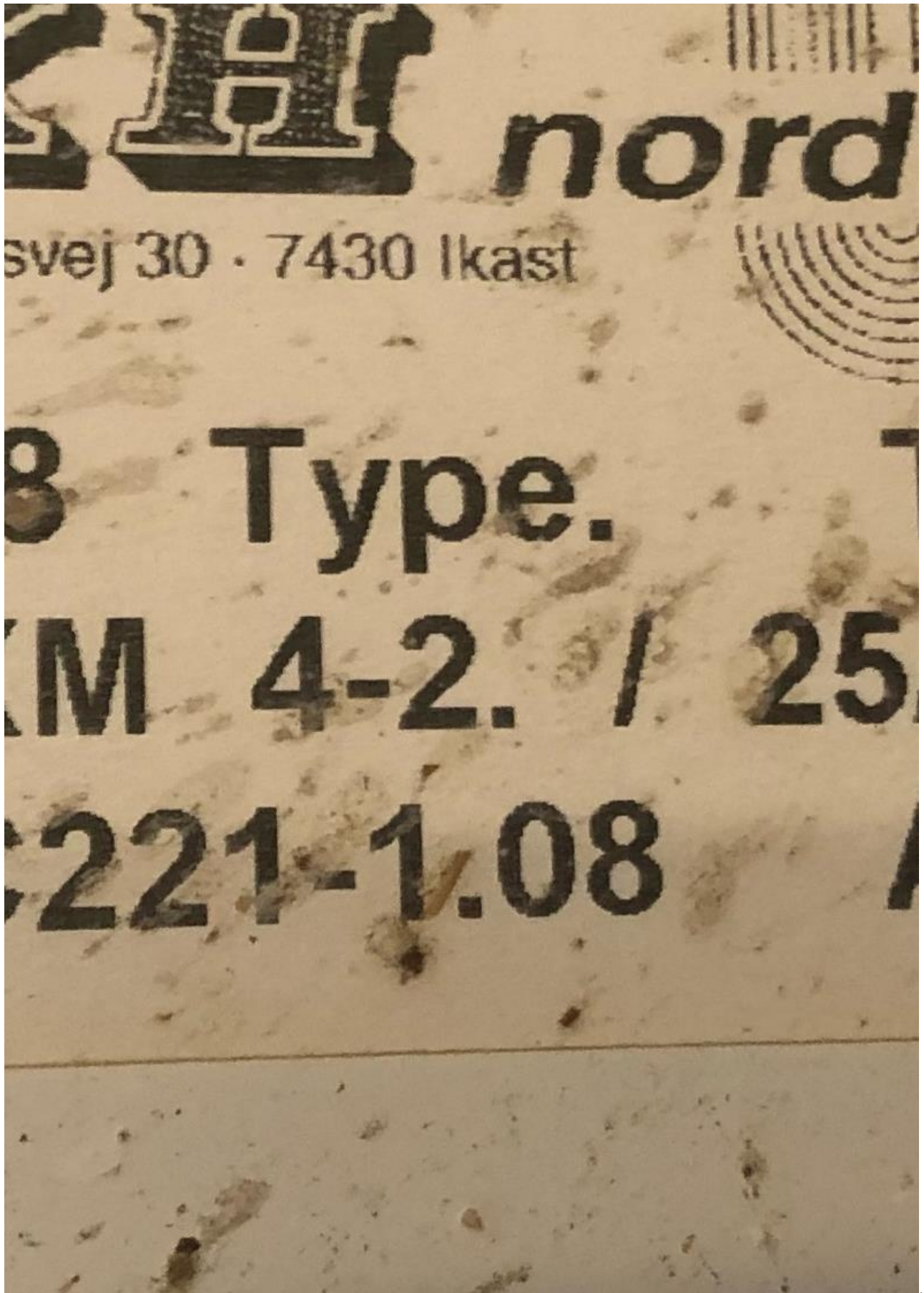
Tel. 97154600

www.kh-nordtherm.dk

Tekniske data

BEMÆRK andre cirk. pumper ny COP.

Ydelser inkl. drift af 2 cirk. pumper.		Modul 1 x 312			Modul 1 x 315			Modul 1 x 318		
Tilløbtemp. til varmeoptager i °C	Fremløbstemp. til varmesystem Max. 55 °C	Varm effekt i kW.	Tilført effekt i kW.	Effekt faktor	Varm effekt i kW.	Tilført effekt i kW.	Effekt Faktor	Varm effekt i kW.	Tilført effekt i kW.	Effekt faktor
-5	30	9,2	2,3	4,0	11,5	2,8	4,1	13,8	3,4	4,1
	40	8,9	2,7	3,3	11,0	3,3	3,3	13,2	4,0	3,4
	50	8,6	3,3	2,6	10,7	4,0	2,7	12,7	4,7	2,7
0	30	11,1	2,4	4,7	13,8	3,0	4,7	16,4	3,6	4,6
	40	10,6	2,8	3,7	13,2	3,5	3,8	15,6	4,1	3,8
	50	10,2	3,4	3,0	12,6	4,2	3,0	14,9	4,9	3,1
5	30	13,2	2,5	5,3	16,4	3,1	5,3	19,5	3,7	5,3
	40	12,5	2,9	4,3	15,6	3,6	4,3	18,4	4,3	4,3
	50	12,0	3,6	3,4	14,9	4,3	3,4	17,4	5,1	3,4
10	30	15,8	2,6	6,1	19,5	3,2	6,1	23,0	3,9	5,9
	40	14,8	3,0	4,9	18,4	3,7	4,9	21,6	4,5	4,8
	50	14,0	3,6	3,9	17,4	4,5	3,9	20,3	5,3	3,9
Ydelser inkl. drift af 4 cirk. pumper.		Modul 2 x 312			Modul 2 x 315			Modul 2 x 318		
-5	30	18,4	4,87	3,8	23,0	5,92	3,9	27,6	7,14	3,9
	40	17,8	5,73	3,1	22,0	6,96	3,2	26,4	8,24	3,2
	50	17,2	6,91	2,5	21,4	8,26	2,6	25,4	9,68	2,6
0	30	22,2	5,03	4,4	27,6	6,18	4,5	32,8	7,44	4,4
	40	21,2	5,93	3,6	26,4	7,24	3,6	31,2	8,58	3,6
	50	20,4	7,15	2,8	25,2	8,60	3,0	29,8	10,06	3,0
5	30	26,4	5,22	5,1	32,8	6,42	5,1	39,0	7,78	5,0
	40	25,0	6,11	4,1	31,2	7,50	4,2	36,8	8,96	4,1
	50	24,0	7,37	3,3	29,8	8,92	3,3	34,8	10,46	3,3
10	30	31,6	5,43	5,8	39,0	6,64	5,9	46	8,16	5,6
	40	29,6	6,31	4,7	36,8	7,74	4,8	43,2	9,36	4,6
	50	28,0	7,55	3,7	34,8	9,20	3,8	40,6	10,90	3,7
Mål HXBXD mm		1890X800X600			1890X800X600			1890X800X600		
Varmepumpe:		400V 3 50Hz 0,J			400V 3 50Hz 0,J			400V 3 50Hz 0,J		
Tilslutningsspænding		2 x 4,5 kW			2 x 5,7 kW			2 x 6,5 kW		
Max effekt kompressor.		25 A.			30 A.			30 A.		
Sikring i tavle uden evt. el-patron.										
Termorelæ indstillet til		2 x 9 A.			2 x 10,5 A.			2 x 11,5 A.		
Kølemiddel type: R407C		2 x 3300 gram			2 x 3400 gram			2 x 3500 gram		
VARMEOPTAGER										
Cirk. pumpe Modul 1 indkoblet.		UPS25-80	0,2 kW		UPS25-80	0,2 kW		ORXM2-2	0,3 kW	
Cirk. pumpe Modul 1+2 indkoblet.		ORXM4-2	0,45 kW		ORXM4-2	0,45 kW		ORXM4-3	0,55 kW	
Min./max indgående væsketemp.		-7 / 20 °C			-7 / 20 °C			-7 / 20 °C		
Ekspansionsbeholder		12 ltr.0,5 bar			12 ltr.0,5 bar			12 ltr.0,5 bar		
Sikkerhedsventil		2,6 bar			2,6 bar			2,6 bar		
Frostsikring af væske 25%.		-15 °C			-15 °C			-15 °C		
Nominelt flow		2 x 2500 l/h			2 x 3000 l/h			2 x 3500 l/h		
Max. trykfald i varmeoptager .		0,35 / 0,65 bar			0,40 / 0,65 bar			0,55 / 0,8 bar		
Tilslutningsdimension		5/4"			5/4"			5/4"		
Slangesæt medleveret										
CENTRALVARME										
Cirk. pumpe Modul 1 indkoblet.		UPS25-55	0,1 kW		UPS25-80	0,2 kW		UPS25-80	0,2 kW	
Cirk. pumpe Modul 1+2 indkoblet.		ORXM2-4	0,45 kW		ORXM4-2	0,45 kW		ORXM4-3	0,55 kW	
Min./max udgå. væsketemp.		20 / 55 °C			20 / 55 °C			20 / 55 °C		
Sikkerhedsventil		2,5 bar			2,5 bar			2,5 bar		
Nominelt flow		2 x 1800 l/h			2 x 2500 l/h			2 x 3000 l/h		
Max. Trykfald i varmeafgiver.		0,35 bar			0,45 bar			0,45 bar		
Lydniveau (målt 1m. fra anlæg)		43 dB(A)			45 dB(A)			46 dB(A)		
Tilslutningsdimension		5/4"			5/4"			5/4"		
Slangesæt medleveret										

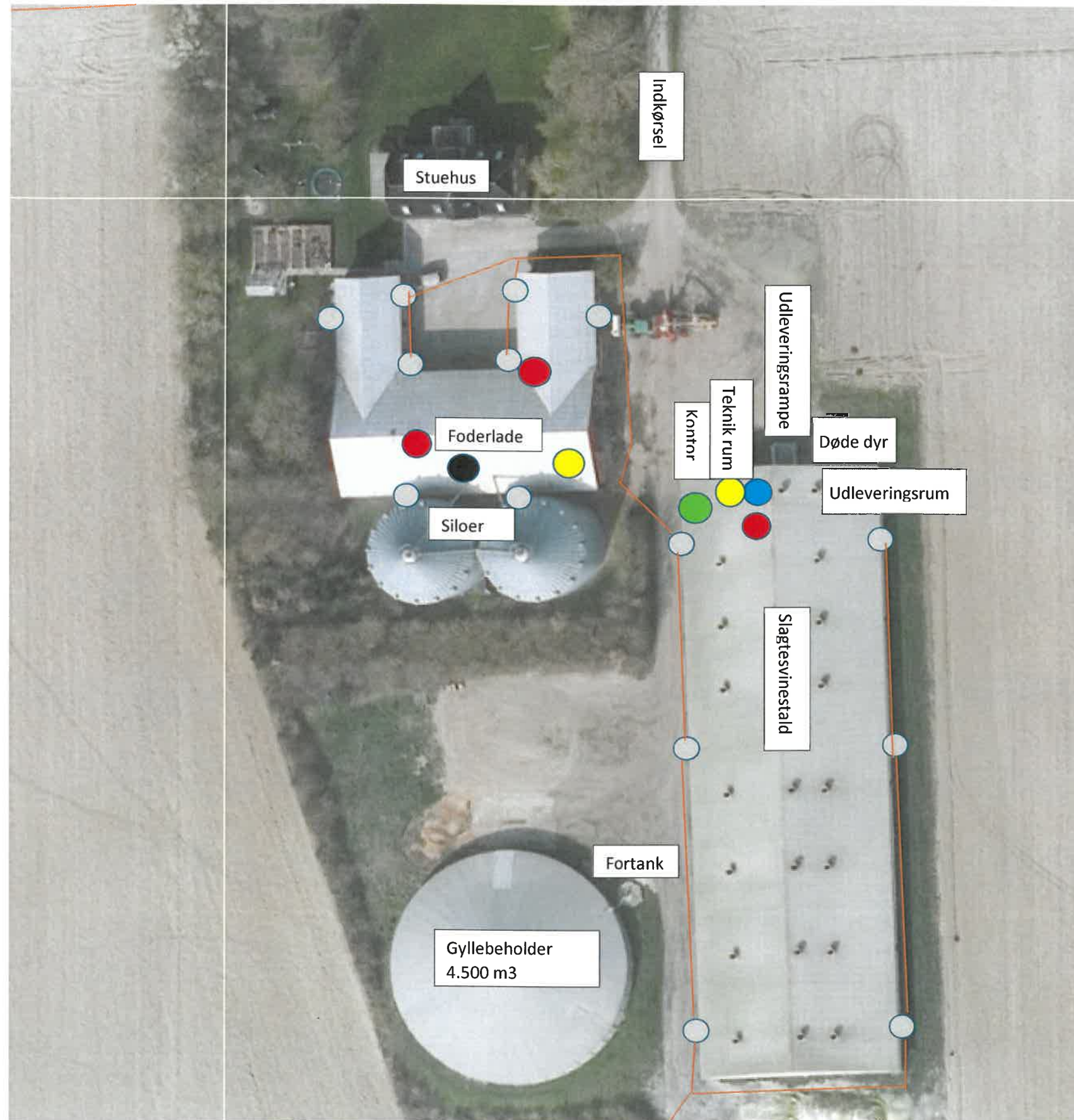

BILAG 4. SITUATIONSTEGNING OG BEREDSKABSPLAN

Situations- og beredskabsplan: Nygård, Skodsebøllevej 29, 4920 Søllested

vkst

- Brandslukningsmateriel
- Hovedtavle, elafbryder
- Førstehjælpsudstyr
- Hovedvandhane/stophane
- Diesel-/olietanke
- Regnvandsbrønde
- / Regnvandsledning

Telefonliste

Brandvæsen	112
Ambulance	112
Miljømyndighed	112
Akuttelefonen	1813
Lægevagt	70 15 07 00
Michael	25 37 13 99
<u>Medarb. Tobias</u>	28 77 92 63
Dyrlæge: Per Bak	40 37 58 60
VKST	70 27 90 00
Aktiv el	54 95 03 00
Dickows VVS	51 26 04 37
DLG kundecenter	33 68 60 00
SKOV Ventilation	72 17 55 55
<u>Ågaards Maskinstation</u>	30 31 54 27
SEAS NVE	70 29 29 29

Beredskabsplan: Nygård, Skodsebøllevej 29, 4920 Søllested

Opdateret november 2020

VKST

Personskade

Ring 112 ved alvorlig skade og oplys

- Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra
- Hvad er der sket og hvordan er personens tilstand?
- Adgangsveje.

Yd førstehjælp, hvis det er muligt.
Førstehjælpsudstyr er placeret i kontor.

Kontakt lægevagten ved lettere skade.

Ring til Michael 25 37 13 99

Stophaner og hovedafbrydere

Elektricitet:

Hovedafbrydere er placeret i teknikum og foderlade.

Vand:

Hovedhanen er placeret i teknikum.

Ring til Michael 25 37 13 99

Gylle – overløb

Ring 112 ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank og oplys

- Navn, adr. og det tlf.nr., du ringer fra
- Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?
- Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.

Ring til Michael 25 37 13 99

Forsøg opdæmning for at undgå at gyllen løber ned i vandløb eller afløb.

- Opdæmningen kan ske med jord.
- Er gyllen løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord.
- Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.

Strømsvigt

Vurdér om nogle dyr vil lide pga. varme/strømsvigt.

- Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign.
- Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til el-leverandøren og hør om varigheden af udfaldet.

Kemikalie-, oliespild mv.

Ring 112 ved større overløb af kemikalier og olie og oplys

- Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra.
- Hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud.
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?
- Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.

Ring til Michael 25 37 13 99

Forsøg opdæmning for at undgå at kemikalier løber ned i vandløb/afløb. Opdæmningen kan ske med jord. Er kemikalier/olie løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord.

Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.